

27-28-29

Handelingen

30-31-32-33

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1989-1990

Vergaderingen van maart 1990

EINDREGELING BEGROTING 1982
GOEDKEURING EUROPEES SOCIAAL HANDVEST
OPRICHTING VLAAMSE STICHTING VERKEERSKUNDE
BEROEPSONDERWIJS
EXPANSIESTEUN EN FISCALE VOORDELEN COORDINATIECENTRA
BEVORDERING GELIJKHEID VROUW-MAN
DIOXINE IN MELKPRODUKTEN
DIJKENPROBLEMATIEK
PRIJS WETENSCHAPPELIJK ONDERWERP
VERENGELSEN UNIVERSITAIR ONDERWIJS
BELEID EN WERKING EXECUTIEVE
MILIEUBELEIDSPLAN 1990-1995
MOGELIJKE BERGING GEVAARLIJK AFVAL KS
WIJZIGING DECREET BIJZONDERE JEUGDBIJSTAND
WIJZIGING HUISVESTINGSCODE
AANWEZIGHEID GEMEENSCHAPPEN EN GEWESTEN BELGISCHE AMBASSADES
EN CONSULATEN
UITBREIDINGSFASE WEER-WERKACTIE
AFWERKING A 17
WIJZIGING SERV-DECREET
VERKEERSONVEILIGHEID A 12 EN N 177
KINDERMISHANDELING
VLAAMS SCHEEPSBOUWBELEID
ZWAAR ZORGBEHOEVENDE BEJAARDEN
NITRAATVERONTREINIGING DRINKWATER
NOORDZEEVERVUILING
BEGROTINGSCONTROLE 1990

Inhoud

Nr. 27 **Donderdag 8 maart 1990**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1087

Ontwerp van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 1087

Voorstel van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 1087

Voorstellen van resolutie
Indiening en verwijzing, blz. 1087
Intrekking, blz. 1087

Beleidsnota
Indiening en verwijzing, blz. 1087

Beleidsbrief
Indiening en verwijzing, blz. 1088

Samenwerkingsakkoorden
Indiening, blz. 1088

Verslagen
Indiening, blz. 1088

Advies van de Vlaamse Mediaraad
Indiening, blz. 1088

Arresten van het Arbitragehof
Indiening, blz. 1088

Schriftelijke vragen (Regl. art. 74)
Indiening, blz. 1089

Motie van orde
Stand van zaken, blz. 1089
Sprekers : de heren J. Geysels, A. Denys, Minister G. Geens

Samenstelling van de Commissies
Wijzigingen onder de vaste leden, blz. 1089

Ontwerp van decreet houdende eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van Instellingen van Openbaar Nut voor het begrotingsjaar 1982 — 12-A (1989-1990) — Nrs. 1 en 2 — 16-A (1989-1990) — Nr. 1

Algemene bespreking, blz. 1089
Sprekers : de heren P. Van Grembergen, F. Vermeiren, G. Verhaegen, Minister G. Geens

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1094

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Europees Sociaal Handvest en de Bijlage, opgemaakt te Turijn op 18 oktober 1961 — 269 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 1101
Sprekers : de heren H. Van Wambeke, verslaggever, A. Kempinaire, Minister G. Geens

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1105

Voorstel van decreet van de heer J. Ansons c.s. houdende oprichting van een Vlaamse Stichting voor Verkeerskunde — 87 (BZ 1988) — Nrs. 1 tot 6

Algemene bespreking, blz. 1105
Sprekers : mevrouw M. Panneels-Van Baelen, verslaggever, de heer J. Ansons, Minister D. Coens
Artikelsgewijze bespreking, blz. 1108

Interpellaties (Regl. art. 76)
Interpellatie van de heer W. Van Durme tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs over het beroepsonderwijs

Interpellatie van de heer R. Deswaene tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over een studie van het Centrum voor Sociaal en Psychologisch Onderzoek betreffende het beroepsonderwijs, blz. 1109

Sprekers : de heren W. Van Durme, R. Deswaene, A. Beysen, E. Balde-wijn, Minister D. Coens, de heer J. Sleecx

Interpellatie van de heer J. Geysels tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, en de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, over de opmerkingen van het Rekenhof betreffende het cumuleren van expansiesteun met de fiscale voordelen van coördinatiecentra, blz. 1117

Sprekers : de heren J. Geysels, J. De Roo, Minister N. De Batselier

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1122

Nr. 28 **Donderdag 8 maart 1990**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1123

Beleidsbrief
Indiening, blz. 1123

Actuele vragen (Regl. art. 75)
Actuele vraag van mevrouw F. Brepoels tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt over inbreuken op de taalwetgeving bij het plaatsen van straatnaamborden te Voeren, blz. 1123

Actuele vraag van mevrouw N. Maes tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de coördinatie van de maatregelen ter bevordering van de gelijkheid tussen vrouwen en mannen, blz. 1124

Actuele vraag van de heer H. Van Dierden tot de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, over de mogelijke deelneming van de Vlaamse Regering aan de ontwikkeling van het Rafale-gevechtsvliegtuig, blz. 1125

Actuele vraag van de heer H. De Loor tot de heer L. Waltniel, Gemeenschaps-

minister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de deelneming van ambtenaren van de Administratie voor Huisvesting aan een ACW-studiedag, blz. 1126

Actuele vraag van de heer E. Vandebosch tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de erkenning van de mijncités als woonnoodgebied, blz. 1127

Actuele vraag van de heer G. Janzegers tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de aanwezigheid van dioxine in melk

Actuele vraag van de heer E. Vandebosch tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de resten van dioxine in melkproducten

Actuele vraag van de heer J. Gabriels tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over mogelijke dioxinevervuiling van melk veroorzaakt door verbrandingsinstallaties, blz. 1127

Actuele vraag van de heer P. Van Grembergen tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de vervuiling van het drinkwater door de landbouw, blz. 1129

Actuele vraag van de heer J. Laverge tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het verhogen van de stortprijs voor inert afval van de bouwsector, blz. 1130

Actuele vraag van de heer W. Seeuws tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de subsidiëring van het Internationaal Theater, blz. 1131 (Intrekking)

Actuele vraag van de heer G. Cardoen tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de moeilijkheden inzake de werking van het Kasteel van Gaasbeek, blz. 1131

Actuele interpellaties (Regl. art. 77)
Actuele interpellatie van de heer F. Verberckmoes tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over maatregelen om dijkbreuken te voorkomen en over de stand van zaken betreffende het Sigma-plan

Actuele interpellatie van mevrouw M. De Meyer tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de overstromingen te Ruppelmonde en te Bazel en de onvolledige uitvoering van het Sigma-plan, blz. 1132

Sprekers : de heer F. Verberckmoes, mevrouw M. Maes, de heer R. Daems, mevrouw M. De Meyer, de heren E. Cooreman, W. Luyten, J. Loones, P. Chevalier, Minister J. Sauwens, de heer J. De Seranno

Ontwerp van decreet houdende instelling van een tweejaarlijkse prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor een werk over een

wetenschappelijk onderwerp
– 288 (1989-1990) – Nrs. 1 en 2
Voorstel tot aanvulling van de agenda,
blz. 1142
Sprekers : de heren A. Laridon, A. Denys

Ontwerp van decreet houdende eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van Instellingen van Openbaar Nut voor het begrotingsjaar 1982
– 12-A (1989-1990) – Nrs. 1 en 2
– 16-A (1989-1990) – Nr. 1 (Rapport van het Rekenhof)

Hoofdelijke stemming, blz. 1143
Spreker : de heer F. Vermeiren

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Europees Sociaal Handvest en de Bijlage, opgemaakt te Turijn op 18 oktober 1961
– 269 (1989-1990) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 1145
Spreker : de heer A. Annemans

Voorstel van decreet van de heer J. Ansons c.s. houdende oprichting van een Vlaamse Stichting voor Verkeerskunde
– 87 (BZ 1988) – Nrs. 1 tot 6

Hoofdelijke stemming, blz. 1146
Sprekers : de heren H. Van Dienderen, E. Beysen, Minister D. Coens, mevrouw N. Maes

Motie van aanbeveling van de heer W. Verreycken tot besluit van de op 21 februari 1990 door de heer G. Annemans gehouden interpellatie tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over het verengelen van het universitair onderwijs
– 300 (1989-1990) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1148

Motie van aanbeveling van de heer A. Denys tot besluit van de op 21 februari 1990 door de heer A. Denys gehouden interpellatie tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over het beleid van de Vlaamse Executieve 1 jaar na het Regeerakkoord en naar aanleiding van de recente verklaringen van de Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin
– 301 (1989-1990) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1149
Spreker : de heer A. Denys

Motie van aanbeveling van de heer Jozef Bosmans tot besluit van de op 22 februari 1990 door de heer A. Denys gehouden actuele interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het milieubeleidsplan 1990-1995
– 305 (1989-1990) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1150
Sprekers : de heren Jozef Bosmans, J. Geysels

Interpellaties (Regl. art. 76) (Voortzetting)

Interpellatie van mevrouw F. Brepoels tot de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, en de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de mogelijke berging van laag radioactief en/of industrieel afval in de Limburgse steenkoolmijnen, blz. 1152

Sprekers : mevrouw F. Brepoels, de heren E. Vandebosch, J. Slecckx, Minister N. De Batselier, Minister T. Kelchtermans

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1156

Nr. 29 Dinsdag 21 maart 1990

Berichten van verhindering, blz. 1157

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1157
Intrekking, blz. 1157

Beleidsbrief

Indiening en verwijzing, blz. 1157

Samenwerkingsakkoorden

Indiening, blz. 1158

Verslagen

Indiening, blz. 1158

Moties

Indiening en verwijzing, blz. 1158

Mededeling van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 1159

Kennisgeving van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1159

Resolutie van de Vlaamse Gemeenschapscommissie

Indiening, blz. 1159

Schriftelijke vragen (Regl. art. 74)

Indiening, blz. 1159

Werkgroep Verzuiling

Samenstelling, blz. 1159

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 juni 1985 inzake bijzondere jeugdbijstand
– 241 (1988-1989) – Nrs. 1 tot 8

Voorstel van decreet van de heer L. Hancké houdende wijziging van het decreet van 27 juni 1985 inzake bijzondere jeugdbijstand en regeling van de voortgezette hulpverlening bij meerderjarigheid op achttien jaar
– 243 (1988-1989) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 1159
Sprekers : mevrouw T. Merckx-Van Goey, verslaggever, de heer L. Hancké, Minister J. Lenssens, mevrouw M. Vogels, de heren H. Lauwers, W. Peeters, E. Flamant

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1183
Sprekers : de heer E. Flamant, mevrouw M. Vogels

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1191

Ontwerp van decreet houdende wijziging van artikel 57bis van de Huisvestingscode 295 (1989-1990) – Nrs. 1 en 2
Algemene bespreking, blz. 1191
Sprekers : Minister L. Walt Niel, mevrouw F. Brepoels, de heer J. Dufaux

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1193

Ontwerp van decreet houdende instelling van een tweejaarlijkse prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor een werk over een wetenschappelijk onderwerp
288 (1989-1990) – Nrs. 1 en 2
Algemene bespreking, blz. 1193

Sprekers : de heer L. Vanhorenbeek, verslaggever, Minister D. Coens

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1193

Voorstel van resolutie van de heer H. Suykerbuyk c.s. betreffende een samenwerkingsakkoord inzake de aanwezigheid van de Gemeenschappen en Gewesten in de Belgische ambassades en consulaten
– 258 (1989-1990) – Nrs. 1 tot 3
Bespreking, blz. 1194

Sprekers : de heren A. Kempinaire, H. Suykerbuyk, W. Luyten, J. Laverge, Minister G. Geens, de heer M. Capoen

Interpellaties (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer D. Van Mechelen tot de heer R. De Wulf, Gemeenschapsminister van Tewerkstelling, over de goedkeuring van de Vlaamse Executieve voor de uitbreidingsfase van de Weerwerkactie, blz. 1199

Sprekers : de heer D. Van Mechelen, Minister R. De Wulf, de heer J. Laverge

Interpellatie van de heer J. Laverge tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de stand van zaken betreffende de verdere afwerking van de A 17, blz. 1204

Sprekers : de heren J. Laverge, M. Olivier, M. Capoen, Minister J. Sauwens

Motie van aanbeveling, blz. 1208

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1208

Verzoekschriften (Regl. art. 81)

Besluiten, blz. 1208

Nr. 30 **Donderdag 22 maart 1990**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1209

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 juni 1985 op de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
– 278 (1989-1990) – Nrs. 1 tot 8

Voorstel van decreet van de heer A. Denys c.s. houdende dynamisering en democratisering van de sociaal-economische besluitvorming in Vlaanderen
– 291 (1989-1990) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 1209

Sprekers : de heren C. Lisabeth, ver-
slaggever, J. De Roo, A. Denys, E.
Van Rompuy, Minister N. De Batse-
lier, de heer H. Candries, mevrouw
M. Vogels, de heer J. Geysels

Artikelswijze bespreking, blz. 1226
Sprekers : de heren A. Denys, J. Gey-
sels

Interpellatie (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer E. De Groot tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de onveilige toestand op het vak Boom-Wilrijk van de A 12 en de N 177, blz. 1231

Sprekers : de heren E. De Groot, J.
Egelmans, H. Candries, Minister J.
Sauwens

Motie van aanbeveling, blz. 1234

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1234

Nr. 31 **Donderdag 22 maart 1990**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1235

Actuele vragen (Regl. art. 75)

Actuele vraag van de heer M. Olivier tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over het loonstatuut van het arbeiderspersoneel in het vrij onderwijs, blz. 1235

Actuele vraag van mevrouw N. Maes tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over het geven van Frans aan kleuters te Overpelt, blz. 1236

Actuele vraag van de heer J. Valkeniers tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over een splitsing van de Provincie Brabant en de mogelijke oprichting van een Provincie Vlaams-Brabant, blz. 1237

Actuele vraag van de heer W. Seeuws tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de gevaarlijke situatie op Rijksweg

66 ter hoogte van scholen te Drongen, blz. 1238

Actuele vraag van de heer W. Luyten tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de houding van de Vlaamse Executieve met betrekking tot de zelfstandigheidsverklaring van Litouwen en eventuele contacten met het Litouwse volk, blz. 1239

Actuele vraag van mevrouw M. Vogels tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over de onduidelijkheid inzake de aanwending van bijkomende arbeidsplaatsen in de opvoedingsinstellingen, blz. 1240

Actuele vraag van de heer L. Hancké tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de verlenging van de vergunningen voor onderhoudsbaggerwerken in de Westerschelde, blz. 1241

Actuele vraag van de heer J. Verheyden tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de afvalcollector langs het Albertkanaal, blz. 1242 (Intrekking)

Actuele vraag van de heer J. Geysels tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de afvoer van afval afkomstig van de ontmanteling van de oude radiumfabriek van Olen naar de stortplaats in Haasrode, blz. 1242

Actuele vraag van de heer D. Van der Maelen tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de schuimvorming op de Dender te Geeraardsbergen, blz. 1243

Actuele interpellatie (Regl. art. 77)

Actuele interpellatie van mevrouw M. De Meyer tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over de problematiek rond de kindermishandeling

Toegevoegde Actuele vragen
(Regl. art. 75, 4, 6)

Actuele vraag van de heer J. Cuyvers tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over de reclamecampagne in verband met kindermishandeling

Actuele vraag van mevrouw T. Merckx-Van Goey tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over de mediacampagne rond kindermishandeling en het situeren ervan in de repressiesfeer, blz. 1244

Sprekers : mevrouw M. De Meyer, de heer J. Cuyvers, mevrouw T. Merckx-Van Goey, Minister J. Lenssens

Actuele interpellatie van mevrouw N. Maes tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, en de heer N. De Batelier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, over het uitwerken van een Vlaams scheepsbouwbeleid, blz. 1248

Sprekers : mevrouw N. Maes, Minister J. Lenssens, Minister N. De Batelier

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1250

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 juni 1985 inzake bijzondere jeugdbijstand
– 241 (1988-1989) – Nrs. 1 tot 8

Aangehouden stemmen, blz. 125 1
Aangehouden stemmen (Herhaling en voortzetting), blz. 1253

Hoofdelijke stemming, blz. 1258
Spreker : de heer E. Flamant

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet op de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
– 278 (1989-1990) – Nrs. 1 tot 8

Aangehouden stemmen, blz. 1259

Hoofdelijke stemming, blz. 1264
Sprekers : de heren A. Denys, J. Geysels

Ontwerp van decreet houdende instelling van een tweejaarlijkse prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor een werk over een wetenschappelijk onderwerp
– 288 (1989-1990) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 1265

Ontwerp van decreet houdende wijziging van artikel 57bis van de Huisvestingscode
– 295 (1989-1990) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 1266

Voorstel van resolutie van de heer H. Suykerbuyk c.s. betreffende een samenwerkingsakkoord inzake de aanwezigheid van de Gemeenschappen en de Gewesten in de Belgische ambassades en consulaten
– 258 (1989-1990) – Nrs. 1 tot 3

Aangehouden stemmen, blz. 1267
Sprekers : Minister G. Geens, J. Geysels, F. Dewinter

Hoofdelijke stemming, blz. 1268

Motie van aanbeveling van de heren F. Willockx, P. Van Grembergen en G. Verhaegen tot besluit van de op 8 maart 1990 door

1. de heer F. Verberckmoes gehouden actuele interpellatie tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over maatregelen om dijkbreuken te voorkomen en over de stand van zaken betreffende het Sigma-plan ;

2. mevrouw M. De Meyer gehouden actuele interpellatie tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de overstromingen te Rupelmonde en te Bazel en de onvolledige uitvoering van het Sigma-plan
– 311 (1989-1990) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1269
Spreker : de heer F. Verberckmoes

Motie van aanbeveling van de heer J. Laverge tot besluit van de op 8 maart 1990

door de heer F. Verberckmoes gehouden actuele interpellatie tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over maatregelen om dijkbreuken te voorkomen en over de stand van zaken betreffende het Sigma-plan

– 312 (1989-1990) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1270

Spreker : mevrouw M. Vogels

Actuele interpellaties (Regl. art. 77) (Voortzetting)

Actuele interpellatie van mevrouw N. Maes tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Brusselse Aangelegenheden, over het beleid van de Vlaamse Executieve betreffende de zwaar zorgbehoevende bejaarden, blz. 1271

Sprekers : mevrouw N. Maes, de heren J. Van Hecke, A. Van Aperen, J. Laverge, Minister H. Weckx, de heer F. Dielens

Actuele interpellatie van de heer J. Laverge tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de verontreiniging van het drinkwater door te hoge nitraatconcentraties

Actuele vragen (Regl. art. 7.5, 4, c)

Actuele vraag van mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de besmetting van het drinkwater van De Blanckaert te Woumen-Klerken door nitraten

Actuele vraag van mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche tot de heer H. Weckx, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Brusselse Aangelegenheden, over de besmetting van het drinkwater van De Blanckaert te Woumen-Klerken door nitraten, blz. 1278

Sprekers : de heer J. Laverge, mevrouw M. Tyberghien-vandenbussche, de heren J. Timmermans, J.-P. Pillaert, J. Cuyvers, Minister T. Kelchtermans, Minister H. Weckx

Motie van aanbeveling, blz. 1286

Interpellatie (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer J. Cuyvers tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschaps-

minister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, en de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de Derde Noordzeeconferentie in Den Haag en de bestrijding van de Noordzeevervuiling, blz. 1286

Sprekers : de heren J. Cuyvers, J. Timmermans, R. Daems, J. Caudron, mevrouw M. Tyberghien-vandenbussche, Minister T. Kelchtermans

Motie van aanbeveling, blz. 1297

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1297

Nr. 32

Vrijdag 30 maart 1990
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1299

Ontwerp van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1299

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1299

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 1299

Samenwerkingsakkoorden

Indiening en overzending, blz. 1299

Verslagen

Indiening, blz. 1300

Advies van de Vlaamse Mediaraad

Indiening, blz. 1300

Schriftelijke vragen (Regl. art. 74)

Indiening, blz. 1300

Motie van orde

Agenda, blz. 1300

Spreker : de heer A. Denys

Mededeling van de Vlaamse Executieve

betreffende de begrotingscontrole 1990

Sprekers : Minister G. Geens, de heren A. Denys, J. Geysels

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1304

Nr. 33

Vrijdag 30 maart 1990
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1305

Mededeling van de Vlaamse Executieve betreffende de begrotingscontrole 1990

Debat, blz. 1305

Sprekers : de heer A. Denys, Minister J. Lenssens, Minister D. Coens, de heren G. Verhaegen, J. Geysels

Mededeling van de Voorzitter

Commissie van onderzoek over het Gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse, blz. 1312

Mededeling van de Vlaamse Executieve betreffende de begrotingscontrole 1990

Debat (Voortzetting), blz. 1312

Sprekers : de heren L. Hancké, A. Denys, Minister J. Sauwens, de heer R. Van Hooland, Minister N. De Batselier, Minister G. Geens, de heren R. Daems, J. Geysels

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1322

VOORZITTER : de heer L. Vanvelthoven

— *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

— *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

A. Steverlynck ; gezondheidsredenen.

P. Berben, F. Cauwenberghs ; buitenslands.

H. Adriaensens, G. Janzegers, W. Kuijpers ; ambtsverplichtingen.

VOORSTELLEN VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende voorstellen van decreet werden ingediend :

- Voorstel van decreet van de heer A. Laridon c.s. houdende wijziging van artikel 9 van de wet van 30 juli 1963 houdende taalregeling in het onderwijs
- 309 (1989-1990) — Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Onderwijs en Vorming.

- Voorstel van decreet van mevrouw M.P. Kestelijn-Sierens houdende voorkoming en bestrijding van zwerfvuil
— 310 (1989-1990) — Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud.

- Voorstel van decreet van mevrouw M. De Meyer houdende invoering van een evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in adviesorganen
— 313 (1989-1990) — Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor de Algemene Zaken, het Reglement en de Verzoekschriften.

- Voorstel van decreet van de heer W. Peeters c.s. houdende erkenning van voorlichtingsdiensten voor zwangere vrouwen in een noodsituatie
— 314 (1989-1990) — Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Welzijn en Gezondheid.

- Voorstel van decreet van de heren A. Denys, D. Van Mechelen en G. Verhofstadt houdende organisatie en erkenning van niet-openbare radio's
— 315 (1989-1990) — Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor de Media.

- Voorstel van decreet van de heer A. Denys, mevrouw A.M. Neyts-Uyttebroeck, de heren D. Van Mechelen en G. Verhofstadt houdende oprichting en regeling van

het statuut van een Vlaamse openbare radio-omroepmaatschappij en een Vlaamse openbare televisie-omroepmaatschappij
— 316 (1989-1990) — Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor de Media.

- Voorstel van decreet van de heer A. Denys, mevrouw A.M. Neyts-Uyttebroeck, de heren D. Van Mechelen en G. Verhofstadt houdende regeling van de reclame, de sponsoring en de boodschappen van algemeen nut op radio en televisie
— 317 (1989-1990) — Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor de Media.

Intrekking

De Voorzitter : Het volgende voorstel van decreet werd ingetrokken :

- Voorstel van decreet van de heer J. Geysels c.s. houdende wijziging van het decreet van 27 juni 1985 op de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
— 281 (1989-1990) — Nr(s). 1 (en 2).

BELEIDSBRIEF

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende beleidsbrief werd ingediend :

- Beleidsbrief Naar een Vlaams exportbeleid, ingediend door de

Voorzitter

heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie — 308 (1989-1990) — Nr. 1.

Verwezen naar de Verenigde Commissies voor Buitenlandse en Externe Aangelegenheden en voor Economie, Energie en Tewerkstelling.

SAMENWERKINGSAKKOORDEN

Indiening

De Voorzitter : De volgende documenten werden ingediend :

— Protocol tussen de Vlaamse Executieve en de Waalse Gewestexecutieve betreffende het beheer van afvalstoffen, gesloten op 30 oktober 1989.

Overgezonden aan de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud.

— Protocol tussen de nationale Regering, de Vlaamse Executieve, de Waalse Gewestexecutieve en de Executieve van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest met betrekking tot de terbeschikkingstelling van GESCO's in pilootgemeenten, in het kader van de nieuwe gemeentelijke boekhouding, gesloten op 8 januari 1990. Overgezonden aan de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt.

— Protocol tussen de nationale Overheid, de Gemeenschappen en Gewesten tot regeling van de betrekkingen tussen de instellingen ontstaan uit de herstructurering van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, gesloten op 22 december 1988. Overgezonden aan de Commissie voor Economie, Energie en Tewerkstelling.

— Samenwerkingsakkoord tussen de nationale Regering en de Gewes-

ten betreffende de afstempeling van de controlekaarten van de onvrijwillig deeltijdse werknemers, gesloten op 15 april 1989.

Overgezonden aan de Commissie voor Economie, Energie en Tewerkstelling.

— Overeenkomsten gesloten tussen de nationale Regering en de Vlaamse Executieve ter uitvoering van artikel 77 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten, gesloten op 31 mei 1989.

Overgezonden aan de Commissie voor Economie, Energie en Tewerkstelling.

— Samenwerkingsakkoord tussen de Belgische Staat die optreedt voor de Regie der Luchtweegen en de Gewesten, gesloten op 30 november 1989.

Overgezonden aan de Commissie voor Openbare Werken en Vervoer.

VERSLAGEN

Indiening

De Voorzitter : De volgende verslagen werden ingediend :

— door de heer L. Vanhorenbeek namens de Commissie voor Onderwijs en Vorming over het ontwerp van decreet houdende instelling van een tweejaarlijkse prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor een werk over een wetenschappelijk onderwerp — 288 (1989-1990) — Nr. 2.

— door de heer C. Lisabeth namens de Commissie voor Economie, Energie en Tewerkstelling over het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 juni 1985 op de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen — 278 (1989-1990) — Nr. 5.

— door de heer C. Lisabeth namens de Commissie voor Economie, Energie en Tewerkstelling over

het voorstel van decreet van de heer J. Geysels C.S. houdende wijziging van het decreet van 27 juni 1985 op de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen — 281 (1989-1990) — Nr. 2.

— door de heer C. Lisabeth namens de Commissie voor Economie, Energie en Tewerkstelling over het voorstel van decreet van de heer A. Denys C.S. houdende dynamisering en democratisering van de sociaal-economische besluitvorming in Vlaanderen — 291 (1989-1990) — Nr. 2.

— door mevrouw T. Merckx-Van Goey namens de Commissie voor Welzijn en Gezondheid over het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 juni 1985 inzake bijzondere jeugdbijstand — 241 (1988-1989) — Nr. 6.

— door mevrouw T. Merckx-Van Goey namens de Commissie voor Welzijn en Gezondheid over het voorstel van decreet van de heer L. Hancké houdende wijziging van het decreet van 27 juni 1985 inzake bijzondere jeugdbijstand en regeling van de voortgezette hulpverlening bij meerderjarigheid op achttien jaar — 243 (1988-1989) — Nr. 2.

MOTIES

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende moties werden ingediend :

— Motie van de Landelijke Gilde Meer betreffende de in uitzicht gestelde uitbreiding van de transportzone aan de E 19 grensovergang te Meer.

Verwezen naar de Commissie voor Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting.

— Motie van de Gemeenteraad van Kapelle-op-den-Bos betreffende de vestiging van een verbrandingsoven in de Vilvoordse regio. Verwezen naar de Commissie

Voorzitter

voor Leefmilieu en Natuurbehoud.

MEDEDELING VAN HET REKENHOF

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende mededeling van het Rekenhof werd ingediend :

- Mededeling van het Rekenhof van een brief aan de Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting in verband met de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (VMW) — Overdracht van het pensioenfonds aan de Onderlinge Maatschappij der Openbare Besturen (OMOB).
Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting.

KENNISGEVING VAN HET ARBITRAGEHOF

Indiening

De Voorzitter : De volgende kennisgeving van het Arbitragehof werd ingediend :

- Kennisgeving van het Arbitragehof betreffende de prejudiciële vraag gesteld door het Hof van Cassatie bij arrest van 5 februari 1990 inzake Morcaut
— Rolnummer 174.
Deze kennisgeving ligt ter inzage bij het Secretariaat van de Raad, Afdeling Openbare Vergadering.

RESOLUTIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

Indiening

De Voorzitter : De volgende resolu-

tie van de Vlaamse Gemeenschapscommissie werd ingediend :

- Resolutie van de Vlaamse Gemeenschapscommissie van 23 februari 1990 betreffende het Nederlandstalig muziekonderwijs in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest.

SCHRIFTELIJKE VRAGEN

(Regl. art. 74)

Indiening

De Voorzitter : Schriftelijke vragen werden ingediend door :

- de heren M. Bartholomeeussen, G. Beerden, P. Berben, E. Beysen, Jos Bosmans, mevrouw F. Brepoels, de heren G. Cardoen, W. Cortois, J. Cuyvers, A. De Beul, mevrouw M. De Meyer, de heren J. De Roo, M. Desutter, R. Deswaene, W. De Vlieghe, J. Geysels, W. Kuijpers, A. Lardon, C. Lisabeth, J. Loones, mevrouw N. Maes, de heren A. Schellens, H. Suykerbuyk, J. Timmermans, J. Valkeniers, F. Vandenbroucke, J. Van Eetvelt, L. Vanhorenbeek, R. Vannieuwenhuyze, R. Van Steenkiste, D. Vervae, mevrouw M. Vogels.

WERKGROEP VERZUILING

Samenstelling

De Voorzitter : Dames en heren, ter informatie deel ik de namen van de door de fracties aangewezen leden van de door het Bureau opgerichte Werkgroep Verzuiling mede.

Vaste leden : T. Merckx-Van Goey, C. Moors, H. Suykerbuyk, J. Van Hecke, M. Van Peel, H. Van Rompaey, R. Garcia, L. Hancké, G. Moens, L. Vanvelthoven, E. De Groot, A. Denys, R. Deswaene, H. Lauwers, W. Peeters.

Plaatsvervangende leden : F. Aerts, F. Bosmans, M. Didden, M. Olivier, F. Sarens, E. Van Rompuy, E. Baldewijns, W. Seeuws, J. Sleenckx, J. Van der Sande, J. Devolder, E. Flaman, A.M. Neyts-Uyttebroeck, A. De Beul, N. Maes.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 27 juni 1985 inzake bijzondere jeugdbijstand — 241 (1988-1989) — Nrs. 1 tot 8

VOORSTEL VAN DECREET van de heer L. Hancké houdende wijziging van het decreet van 27 juni 1985 inzake bijzondere jeugdbijstand en regeling van de voortgezette hulpverlening bij meerderjarigheid op achttien jaar — 243 (1988-1989) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De Voorzitter : Aan de orde zijn het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 juni 1985 inzake bijzondere jeugdbijstand en het voorstel van decreet van de heer Hancké houdende wijziging van het decreet van 27 juni 1985 inzake bijzondere jeugdbijstand en regeling van de voortgezette hulpverlening bij meerderjarigheid op achttien jaar, die door de Commissie in samenhang werden behandeld, met dien verstande dat het ontwerp van decreet als basis voor de bespreking werd genomen. Wij volgen hier dezelfde werkwijze.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Merckx-Van Goey, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw T. Merckx-Van Goey, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, de jeugdbescherming is de laatste tijd in beweging. Na het arrest nummer 66 van 30 juni 1988 van het Arbitragehof, dat de Gemeenschappen ruime bevoegdheden toekende inzake jeugdbescherming en dat toeliet het decreet van 27 juni 1985 inzake bijzondere jeugdbijstand in werking te stellen, kwam een nieuwe

Merckx-Van Goey

tekst over de bevoegdheidsverdeling betreffende deze materie tot stand ingevolge de bijzondere wet van 8 augustus 1988. Daarnaast werd België in het arrest-Bouamar van 29 februari 1988 veroordeeld door het Europese Hof voor de Rechten van de Mens omwille van de toepassing van artikel 53 van de wet van 8 april 1965 en werd de verlaging van de burgerlijke meerderjarigheid tot achttien jaar beslist met de wet van 19 januari 1990.

Dit alles bracht een reeks beleidsinitiatieven op gang. Het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 juni 1985 inzake bijzondere jeugdbijstand, waarvan ik u thans, namens de Commissie voor Welzijn en Gezondheid verslag mag uitbrengen, is er één van.

De Commissie wijdde vier zittingen aan de bespreking van het ontwerp.

Het voorstel van decreet van collega Hancké houdende regeling van de voortgezette hulpverlening bij meerderjarigheid op 18 jaar werd hiermee samen behandeld.

Zoals de memorie van toelichting stelt, streeft het ontwerp van decreet hoofdzakelijk een drievoudig doel na.

Ten eerste, in één decreet al de aanlegenheden samenbrengen die inzake jeugdbescherming tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap behoren.

Ten tweede, belangrijke wijzigingen aanbrengen aan de gerechtelijke maatregelen ten aanzien van de minderjarigen, rekening houdend met nieuwe opvoedkundige doelstellingen en tendenzen in de jeugdbescherming.

Ten derde, aan jongvolwassenen de mogelijkheid bieden om de bestaande hulpverlening te voleindigen.

Daarnaast wordt ook aandacht besteed aan de kwaliteitszorg in de hulpverlening en aan de rechtspositie van de minderjarige.

Het ontwerp van decreet strekt er essentieel toe het decreet van 27 juni 1985 inzake bijzondere jeugdbijstand

aan te vullen met een luik over de gerechtelijke jeugdbijstand, alsmede met een luik waarin de gevolgen op de jeugdbescherming van de verlaging van de meerderjarigheid tot achttien jaar worden opgevangen.

Wat de gerechtelijke jeugdbijstand betreft, kunnen de doelstellingen in 8 punten worden geëxpliciteerd. Met het ontwerp worden tevens de volgende specifieke opties uitgewerkt.

Ten eerste, het zoveel mogelijk voorkomen van gerechtelijke tussenkomsten. Deze betrachting van zowel de wet van 8 april 1965 als van het decreet van 27 juni 1985 wordt in het ontwerp voor het eerst volledig structureel vastgelegd. Waar vroeger de mogelijkheid nog bestond om niet-delinquente zaken rechtstreeks door de jeugdrechtbank te laten behandelen wordt dit nu onmogelijk gemaakt. De bemiddelingscommissies vormen een verplichte sluis vóór het gerechtelijk optreden. Het is hun taak te waken dat de toegangspoort tot de gerechtelijke jeugdbijstand smal blijft. Bovendien voorziet het ontwerp in een regeling bij hoogdringende zaken zodat snel en efficiënt kan worden opgetreden zonder dat deze mogelijkheid leidt tot een oneigenlijk gebruik van de term hoogdringendheid.

Ten tweede, de beperking van gerechtelijke maatregelen in de tijd. Hierdoor wordt de rechtszekerheid voor de betrokkenen verhoogd en wordt het pedagogisch klimaat niet geschaad door onzekerheid. Verlengingen zijn voor sommige maatregelen mogelijk, maar niet als automatisch: voor iedere verlenging is een aparte beslissing van de jeugdrechtbank noodzakelijk.

Ten derde, de afschaffing van het onderscheid tussen maatregelen met betrekking tot ouders en minderjarigen. Dit onderscheid bestond in de wet van 1965. Hulpverlening aan minderjarigen in problematische opvoedingssituaties is een zaak van kinderen en van ouders samen en maakt een gezinsgerichte werking noodzakelijk.

De recente actualiteit bewijst dit nogmaals. De reacties op de opvallende

reclamecampagne rond de mishandeling van kinderen tonen aan dat gezinsgerichte aanpak belangrijk is en dat het zeer belangrijk is een zo groot mogelijke scheiding tussen gerecht en hulpverlening te handhaven.

Ten vierde, de ruime differentiatie van het voorzieningenaanbod. Deze ruime differentiatie, waarbij vooral de ambulante en semi-ambulante werkvormen worden uitgebreid, moet toelaten op elke probleemsituatie een geëigend antwoord te geven.

Ten vijfde, het subsidiair karakter van plaatsingsmaatregelen. In het kader van een reële gezinspolitiek dient steeds de voorkeur te worden gegeven aan de minst ingrijpende maatregel bij gelijkblijvende kwaliteit.

Ten zesde, de uitbreiding van de werkmiddelen voor de sociale diensten van de jeugdrechtbank. Het decreet van 1985 beperkte de opdracht tot optreden in problematische opvoedingssituaties. Het ontwerp bevat tevens opdrachten met betrekking tot de burgerrechtelijke zaken, namelijk advies in verband met toewijzing van het hoederecht over de kinderen bij echtscheiding. Het takenpakket van de consulenten wordt anderzijds verlicht doordat gespecialiseerde voorzieningen zoals diensten voor begeleid wonen, ambulante begeleidingscentra enzovoort ten dele voor de begeleiding zullen instaan.

Ten zevende, de participatie van de jongeren aan de besluitvorming. In het oorspronkelijk ontwerp was hieromtrent een zeer uitdrukkelijke bepaling opgenomen, namelijk in artikel 51, dat de procedureregels van toepassing maakt op het ontwerp-decreet. Ingevolge het advies van de Raad van State, dat erop wees dat het hier een uitdrukkelijk nationale bevoegdheid betreft, werd dit artikel uit het ontwerp geschrapt. Het ontwerp dat wij nu bespreken blijft er nochtans op gericht de betrokkenen te helpen zelf hun verantwoordelijkheid op te nemen. Daarbij is inspraak, ook van de minderjarige zelf, van essentieel belang.

Ten achtste, de afschaffing van de plaatsing in een huis van arrest en van de ter beschikkingstelling van de

Merckx-Van Goey

Regering. Het ontwerp schaft de mogelijkheid af van het voor korte tijd in hechtenis nemen en de ter beschikkingstelling van de Regering in de wet van 8 april 1965, behalve ten aanzien van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd. Dit laatste is immers nationale materie. De intenties van Justitieminister Wathelet om artikel 53 op te heffen zijn wel reeds in een wetsontwerp gegoten maar het ontwerp werd nog niet in Kamer of Senaat ingediend, noch besproken.

In een tweede deel van het ontwerp wordt de verderzetting van de hulpverlening aan jongvolwassenen mogelijk gemaakt. De verlaging van de grens van de burgerlijke meerderjarigheid van 21 naar 18 jaar zal op 1 mei eerstkomend een feit zijn.

Deze verlaging werd reeds gerealiseerd in de meeste Europese landen. In al de ons omringende landen werd tegelijkertijd, in het kader van de bestaande reglementeringen inzake jeugdbescherming, de mogelijkheid geboden tot verderzetting van de hulpverlening. Daarbij had men oog voor de specifieke gevolgen van de verlaging voor de jongeren uit de bijzondere jeugdbijstand.

Ook in België wil men de verlaging van de grens van de burgerlijke meerderjarigheid laten samengaan met specifieke maatregelen die een abrupte beëindiging van hulpverlening moeten voorkomen. Artikel 45 van de wet van 19 januari 1990 geeft jongeren de mogelijkheid om op eigen verzoek ook na 18 jaar verder gebruik te maken van de voorzieningen van de bijzondere jeugdbijstand. In het Vlaamse Regeerakkoord werd naar analogie deze mogelijkheid gegeven aan alle jongeren, zowel diegenen die in een voorziening verblijven of begeleid worden op grond van een rechterlijke beslissing dan wel op grond van een beslissing van het comité voor bijzondere jeugdzorg.

Het ontzeggen aan jongeren van de mogelijkheden tot verlenging van de hulpverlening enkel en alleen omdat hun hulp door het comité werd georganiseerd en niet door een jeugd-

rechtbank, zou een echte discriminatie inhouden. Dat de mogelijkheid tot verderzetting van de hulpverlening in het kader van de jeugdbescherming zelf dient geboden te worden, werd reeds door het Parlement unaniem aangenomen. Dit moet nu ook verwezenlijkt worden voor jongeren geplaatst door comités voor bijzondere jeugdzorg.

Met het ontwerp wordt het Regeerakkoord uitgevoerd en wordt volledig tegemoet gekomen aan het advies ter zake van de Hoge Raad van het Gezin. Wel werden in het decreet structurele waarborgen gegeven opdat geen oneigenlijk gebruik zou worden gemaakt van de mogelijkheid tot verderzetting. In het ontwerp is het namelijk het comité voor bijzondere jeugdzorg dat als onafhankelijk organisme het dossier onderzoekt en de wenselijkheid van de verderzetting nagaat.

Het zijn dus deze opties die ter bespreking aan de Commissie werden voorgelegd. Dat de discussie open en grondig werd gevoerd, blijkt niet alleen uit de algemene bespreking, maar evenzeer uit de vele amendementen die in de Commissie werden ingediend zowel door de meerderheid als de minderheid.

Bij de algemene bespreking werden vragen gesteld over de opportuniteit van het ontwerp als geheel, over het luik gerechtelijke bijstand en over het luik verderzetting van de hulpverlening na achttien jaar. Enkele leden stelden dat het voorbarig is nu reeds te legiferen.

De sector zou, volgens deze leden, te weinig of niet betrokken geweest zijn bij de voorbereiding van het ontwerp. Tot op heden zou nog nooit een grondig debat met de sector gevoerd zijn over de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap inzake jeugdbescherming zoals deze geïnterpreteerd worden in het arrest van het Arbitragehof van 30 juni 1988. Over de invulling van de nieuwe bevoegdheden middels de bijzondere wet van 8 augustus 1988 is evenmin reeds praat.

Verder wordt gesteld dat het basisdecreet van 27 juni 1985 inzake de bij-

zondere jeugdbijstand trouwens nog niet werd uitgevoerd; de bemiddelingscommissies zijn op heden nog niet werkzaam. Vooraleer de gerechtelijke jeugdbijstand te hervormen, is er eerst een periode van werking en vervolgens van grondige evaluatie nodig. Daarenboven moet er voorafgaandelijk nationale wetgeving uitgevaardigd worden inzake de te volgen procedureregels. In dit verband moet er overleg plaatsvinden met de nationale Minister van Justitie. De vraag werd gesteld of dit overleg wel heeft plaats gevonden en of er voldoende ruimte was voorzien om eventuele bevoegdheidsbetwistingen in de toekomst te voorkomen. Zolang het overleg met de nationale Minister van Justitie, teneinde de invulling van de respectieve bevoegdheden inzake bijzondere jeugdbijstand te coördineren, niet eerst is afgerond, is een wijziging van het decreet van 1985 voorbarig.

Vandaar het eigen voorstel van collega Hancké waarin slechts één luik behandeld wordt, namelijk de verderzetting van de hulpverlening na 18 jaar. Zijn voorstel strekt ertoe een specifiek circuit voor hulpverlening aan jonge volwassenen, buiten de gerechtelijke sfeer en los van de welzijnszorg voor volwassenen, te voorzien. Zoals gesteld in het ontwerp van decreet moet de betrokkene om de verderzetting van hulpverlening na 18 jaar te kunnen genieten een aanvraag indienen bij het bureau voor bijzondere jeugdbijstand.

De Minister en andere collega's pleitten uitdrukkelijk tegen de ont koppeling van de twee luiken van het ontwerp. Reeds anderhalf jaar geleden werd de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap verruimd, namelijk door de wet van 8 augustus 1988. De decretale invulling van deze bevoegdheid komt dus zeker niet te vroeg.

Vervolgens wees de Gemeenschapsminister op het feit dat het ontwerp met enige dringendheid moet worden behandeld, gezien de wet tot de verlaging van de leeftijd van de burgerlijke meerderjarigheid tot achttien jaar op 1 mei 1990 in werking zal treden.

Op nationaal vlak is er inzake de ge-

Merckx-Van Goey

rechtelijke jeugdbescherming nog geen enkele wijziging gerealiseerd tot op heden en is zeker niet te verwachten voor eind 1990. Het kan niet dat de Vlaamse decreetgever voor de invulling van de eigen bevoegdheden moet stil zitten omwille van het uitblijven van een daarbij aansluitende nationale wetgeving. Bijgevolg kiest deze fractie duidelijk voor een onmiddellijke invulling van de bevoegdheid op het niveau van de Vlaamse Gemeenschap.

Met dit laatste luik van het ontwerp wordt tegemoetgekomen aan de fundamentele optie van het decreet van 1985 om de toegang tot de jeugdrechtbank te versmallen. Het ontwerp verhoogt evenzeer de rechtszekerheid voor alle betrokken partijen.

De noodzaak tot het creëren van de mogelijkheid voor verderzetting van de hulpverlening aan jongvolwassenen werd bovendien in alle tussentijdse onderzaken onderkend. De meningsverschillen betroffen voornamelijk de modaliteiten inzake de termijnbepalingen. In het kader van de artikelsgewijze bespreking werden deze modaliteiten verder verfijnd.

Slechts één fundamenteel uitgangspunt van het ontwerp stuit op kritiek van de beperkte groep die vraagt naar een specifiek jeugdsanctierecht en een apart circuit waar deze maatregelen ten uitvoer zouden worden gebracht. Belangrijk hierbij is het antwoord op de vraag naar de wijze waarop moet worden gereageerd ten aanzien van delinquent gedrag, meer bepaald straffen of hulpverlening.

Indien het luik gerechtelijke organisatie niet decretaal wordt geregeld, dan bestaat het gevaar dat een belangrijk uitgangspunt niet zal gerealiseerd worden. Het artikel 36, 1°, 2° en 3° van de wet van 1965 zou dan blijven gelden.

De Gemeenschapsminister stelde uitdrukkelijk dat het ontwerp uitvoering geeft aan twee beleidsintenties zoals deze geformuleerd in de Regeringsverklaring van de Vlaamse Executieve van 14 februari 1989.

Inzake de gerechtelijke jeugdbijstand

wezen verschillende sprekers op de noodzaak van een strenge scheiding tussen vrijwillige en gerechtelijke hulpverlening. Een lid verzette zich tegen nieuwe regeling, waarin de vrijwillige en gerechtelijke hulpverlening niet losgekoppeld zijn van elkaar. De ontwerp tekst laat verder toe dat in eenzelfde instelling jongeren kunnen worden geplaatst zowel na de vrijwillige als de gerechtelijke hulpverlening als voor straf. De stigmatisering blijft dus bestaan, ook voor de jongeren uit de vrijwillige hulpverlening. Op jongeren die een strafbaar feit pleegden zou een geëigend sanctioneringsapparaat van toepassing moeten zijn.

De Gemeenschapsminister antwoordde dat hij het fundamenteel oneens is met deze stelling en bevestigde zijn voorkeur voor een tweesporenbeleid ten opzichte van jongeren die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd. Trouwens, ingevolge de bijzondere wet van 1988 is de nationale overheid bevoegd de maatregelen vast te stellen ten aanzien van zowel de 10-jarige jongere die betrappt wordt op een toevallige winkeldiefstal als met betrekking tot de onverbeterlijke geweldenaar van 17 jaar. Bijgevolg zal de discussie ter zake ten gronde moeten worden gevoerd in het nationaal Parlement.

Sommigen verwarren een tweesporenbeleid ten opzichte van delinquenten jongeren met de onduidelijkheid die zou ontstaan wanneer tegelijkertijd en hulp en straf zouden kunnen opgelegd worden. De Gemeenschapsminister stelde dat het ontwerp enkel de mogelijkheid biedt te verwijzen naar de gedwongen hulpverlening, of naar de maatregelen bepaald in een jeugdsanctierecht. De Gemeenschap zal via de reglementering van de voorzieningen moeten bepalen dat de uitvoering van dwingende strafmaatregelen enerzijds en van hulpverlenende maatregelen anderzijds in afzonderlijke afdelingen van de voorzieningen moet plaatsvinden. Dit zou kunnen betekenen dat enkel de Gemeenschapsinstellingen voor deze jongeren voorbehouden blijven, samen met werkvormen waarbij er geen vermenging is van cliënteel zoals toezicht, gezinsbegeleiding, begeleid wonen, voorzieningen voor het

begeleiden van opvoedingsprojecten en alternatieve sancties. Aldus zal een vermenging aan de basis kunnen worden vermeden.

Een volgende discussie betrof de maatregelen die de jeugdrechtbank kan nemen wanneer ze door het Openbaar Ministerie wordt gevorderd, na verzending van de zaak door de bemiddelingscommissie. Een belangrijk uitgangspunt van de hulpverlening is immers dat voor elke problematische opvoedingssituatie steeds het meest geëigende antwoord moet worden gegeven. De meest optimale oplossing zal niet steeds de meest ambulante zijn. In het ontwerp zijn dertien maatregelen opgesomd, die strikt omschreven zijn.

Drie belangrijke argumenten pleiten voor nauw omschreven categorieën. Vooreerst kan worden gesteld dat hoe nauwer de categorie, hoe meer rechtszekerheid er is voor de betrokkenen en hoe beter de advocaten van de betrokkenen de belangen van hun cliënten kunnen verdedigen. In het ontwerp zijn de plaatsing in een pleeggezin, de plaatsing in een open inrichting en de plaatsing in een kamertrainingscentrum drie duidelijk onderscheiden maatregelen. Overeenkomstig de wensen van de voorstanders van ruimere categorieën zouden deze maatregelen kunnen gebundeld worden onder de noemer residentiële plaatsing. Dit zou echter de rechtszekerheid in hoofde van de betrokken jongeren niet ten goede komen.

Ten slotte werden met betrekking tot dit deel van de gerechtelijke jeugdbijstand nog enkele specifieke bezwaren geuit, zoals tegen de ontwerp-bepaling waarbij aan privé-inrichtingen, de mogelijkheid wordt geboden een erkenning als gesloten instelling aan te vragen. De verantwoordelijkheid om gesloten inrichtingen te organiseren behoort uitsluitend tot de bevoegdheid van de overheid. Ter zake stelde de Gemeenschapsminister dat hij zeker niet de bedoeling had om privé-instellingen te erkennen als gesloten inrichtingen. Dit werd bij amendement gewijzigd.

Een tweede bezwaar betrof het begeleid zelfstandig wonen. Er zou tegen

Merckx-Van Goey

spraak zijn tussen deze maatregel en de leerplicht tot 18 jaar om toegang te hebben tot deze hulpverleningsmaatregel. Er wordt gevraagd dat de zeventienjarigen over een inkomen beschikken, terwijl ze nog schoolplichtig blijven tot 18 jaar. Ter zake antwoordde de Gemeenschapsminister dat voor de zeventienjarigen wordt gewaarborgd dat in de dagprijsberekening van de diensten begeleid zelfstandig wonen zowel de begeleidingskosten als de persoonlijke onderhoudskosten van de minderjarigen zullen worden verrekend.

Een laatste bezwaar betrof de bepaling inzake hoogdringendheid. Alle leden stelden voorop dat een oneigenlijk gebruik ervan onmogelijk dient te worden gemaakt en dat de plaatsingsmogelijkheden duidelijker dienen te worden beperkt. Hieromtrent werden amendementen ingediend en aangenomen.

Het tweede deel met betrekking tot de voortgezette hulpverlening werd even uitvoerig besproken.

Beknopt zal ik de discussiepunten voorleggen.

De eerste vraag betrof het kader waarbinnen deze hulpverlening dient te worden georganiseerd : binnen of buiten de bijzondere jeugdbijstand. Meerdere leden uitten de vrees dat door het uitbouwen van deze permanente hulpverlening binnen de bijzondere jeugdbijstand het zelfbeschikkingsrecht, dat krachtens de wet van 19 januari 1990 op de meerderjarigheid zal toekomen aan de jongvolwassenen, zal worden uitgehouden.

In antwoord daarop stelde de Gemeenschapsminister dat het ontwerp geenszins de burgerlijke meerderjarigheid op achttien jaar ondergraaft. Vanaf 1 mei aanstaande zal de wet ter zake van kracht worden. De achttienjarigen zullen onverminderd meerderjarig zijn, ook wanneer zij voortzetting van hulpverlening in het kader van bijzondere jeugdbijstand vragen. Hun meerderjarigheidsrechten worden ten volle gegarandeerd.

De jongere zal volledig vrij kunnen beslissen of hij al dan niet de voort-

zetting van de hulpverlening zal vragen. Een onafhankelijke derde, meer bepaald het bureau van het comité voor bijzondere jeugdzorg, zal de rechtmatigheid van deze aanvraag onderzoeken. De instellingen zullen op deze jongeren dus zeker geen druk kunnen uitoefenen. Ook met betrekking tot de verworven handlingsbekwaamheid, de regeling inzake huwelijks toestemming, de vrije keuze van huisvesting enzovoort, blijven hun meerderjarigheidsrechten ten volle gegarandeerd. Zij zullen dus zonder meer drager worden van alle rechten verbonden aan het bereiken van de meerderjarigheidsleeftijd.

Het recht hebben om vrijwillig hulpverlening te vragen maakt deel uit van het zelfbeschikkingsrecht. Het moet dus ook voorzien worden voor niet-delinquente jongvolwassenen. Aan de delinquenten wordt dit recht reeds toegekend door de wet van 19 januari 1990.

Een tweede vraag betrof het al dan niet aflopend of voorlopig karakter van de mogelijkheid tot verderzetting van hulpverlening aan jongeren die ouder zijn dan achttien.

Het overgangsprobleem bij meerderjarigheid voor jongeren in de sector van de bijzondere jeugdbijstand is geen louter actueel probleem. Dit zal altijd bestaan ongeacht de leeftijd waarop de meerderjarigheid aanvangt. Zelfs bij de uitbouw van een perfect netwerk van voorzieningen voor jongvolwassenen zal het probleem van de continuïteit blijven bestaan.

Volgens dit ontwerp zullen de jongvolwassenen vanaf 1 mei 1990 bij het bereiken van de meerderjarigheidsleeftijd volledig vrij zijn om de sector van de bijzondere jeugdbijstand te verlaten en over te stappen naar bijvoorbeeld een opvangcentrum voor jongeren. Een in de tijd beperkte maatregel zal tot grote onzekerheid leiden.

Ten slotte werden de verschillende argumenten nogmaals op een rij gezet om de voortzetting van de hulp in het kader van de bijzondere jeugdbijstand te verantwoorden.

Er is eerst de nationale wet tot verla-

ging van de burgerlijke meerderjarigheid, die dit recht toekent aan delinquente jongvolwassenen, ook niet-delinquenten moeten dus minstens op basis van vrijwilligheid de verlenging van de hulpverlening kunnen vragen.

Ook in de ons omringende landen werden maatregelen genomen. In bepaalde gevallen werd dit zelfs mogelijk gemaakt zonder inschrijving van het principe van de vrijwilligheid in hoofde van de betrokken jongvolwassenen. Luidens het ontwerp is het een totaal onafhankelijk organisme, het comité voor bijzondere jeugdzorg, dat de aanvraag tot verlenging ingediend door de jongvolwassenen onderzoekt en voorlegt aan het Bureau.

Een vierde vraag betrof de mogelijkheid om in het ontwerp de mogelijkheid te voorzien om hulp te verlenen aan jongvolwassenen die dit pas voor het eerst vragen nadat zij de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt.

In de Commissie werd hieraan een uitgebreide bespreking gewijd. Voor een deel van deze jongeren zal de hulpvraag zich niet meer stellen, daar hun problemen in het verleden voornamelijk te maken hadden met een gebrek aan financiële middelen. Dit wordt binnenkort opgevangen, daar zij vanaf dan op het ogenblik van het bereiken van hun meerderjarigheid op achttien jaar recht zullen hebben op het bestaansminimum.

Sommigen onder hen zullen wellicht kunnen worden opgevangen in de bestaande voorzieningen voor maatschappelijk welzijn, zoals bijvoorbeeld in opvangcentra voor jongeren, maar zij zullen niet allemaal passen in de populatie die thuishoort in deze centra.

Een derde en belangrijk deel van deze jongvolwassenen zal kunnen opgevangen worden in het begeleid zelfstandig wonen. Daartoe zal aan bestaande diensten nog vóór 1 mei 1990 een bijkomende erkenning, op basis van een nieuwe reglementering inzake begeleid zelfstandig wonen binnen het maatschappelijk welzijn, worden gegeven.

Voor een kleine groep van eventueel

Merckx-Van Goey

geïnteresseerden, ongeveer tweehonderd, zou hulpverlening in sommige bestaande voorzieningen van de bijzondere jeugdbijstand mogelijk kunnen worden gemaakt door aan deze voorzieningen onder bepaalde voorwaarden een bijkomende erkenning voor opvang van deze jongvolwassenen te verlenen. Dit kan door middel van een besluit van de Executieve. Om echter het bureau van het comité voor bijzondere jeugdzorg te kunnen belasten met het onderzoek naar de gegrondheid en rechtmatigheid van de hulpvraag, werd via amendering van het voorliggend ontwerpdecreet de bevoegdheid van het Bureau, zoals bepaald in het decreet van 1985 in die zin gewijzigd.

Het opstarten van hulpverlening na het bereiken van de meerderjarigheid op achttien jaar, werd echter slechts voor een korte overgangperiode van twee à drie jaar onder de verantwoordelijkheid van het bureau voorzien. Het was uitdrukkelijk de wens van de Commissie dat gebruik zou worden gemaakt van de overgangperiode om zich erover te beraden wie in de toekomst deze eerste hulpvragen van jongvolwassenen zou dienen te beoordelen. Misschien wordt ter zake een werkgroep opgericht.

Mijnheer de Voorzitter, in de artikelsgewijze bespreking wil ik wijzen op enkele van de belangrijkste bepalingen die door amendering in de Commissie werden gewijzigd. Een eerste reeks had betrekking op aanpassingen van het basisdecreet, in verband met de organen en hun samenstelling. Belangenvermenging dient te worden vermeden, daarom worden onverenigbaarheden ingesteld. De toegang tot de bemiddelingscommissie wordt beperkt tot de erkende voorzieningen. In plaats van plaatsvervangende leden, worden thans zes effectieve leden voor de bemiddelingscommissie voorzien.

Inzake de specifieke maatregelen betreffende de jeugdbijstand, werden tijdens de besprekingen en in de amendementen heel wat verduidelijkingen aangebracht. Onder meer de omschrijving van de integriteit van de persoon werd verduidelijkt. Er wer-

den artikelen geherformuleerd. De duur van de plaatsing werd in de meeste gevallen verminderd. De plaatsing in een gesloten instelling wordt beperkt tot drie maanden. Dit is echter, zoals ik reeds zie, alleen van toepassing op de Gemeenschapsinstellingen.

Inzake de tegemoetkomingen van de Vlaamse Gemeenschap aan de opvang van jongeren die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd werd artikel 22septies gewijzigd. De aanhef werd uitdrukkelijk gewijzigd. Door deze wijziging wordt uitdrukkelijk verwezen naar een wenselijk tweesporenbeleid ten aanzien van jongeren die een delict hebben gepleegd. Op deze wijze wordt duidelijkheid geschapen bij jeugdsancties en hulpverlening voor delinquenten jongeren, waarbij de feiten verwijzen naar een problematische opvoedings-situatie.

Bij de artikelen die betrekking hadden op de verderzetting van de hulpverlening aan jongeren boven de 18 jaar werden amendementen ingediend. Daardoor werden de termijnen voor deze verdere hulpverlening door de residentiële zorg beperkt. Gelijktijdig met het voorstel van de heer Hancké, werden, via amendering, bijkomende waarborgen geboden voor de vrijwilligheid en de wenselijkheid van de voortgezette hulpverlening. De leeftijdsgrenzen komen thans overeen met deze die in de nationale wetgeving werden bepaald. De Commissie wenste immers dat de nationale wetgeving gelijktijdig zou zijn met het decreet ter zake.

De amendementen inzake de overgangsbepalingen hebben tot doel de overgangsbepalingen af te stemmen op en in overeenstemming te brengen met deze van de nationale wet van 19 januari 1990. Bepaalde termijnen zijn eveneens dezelfde als deze bepaald in de nationale wetgeving.

Na dit uitgebreid verslag, geef ik een korte toelichting namens de CVP-fractie. De CVP-fractie heeft positief meegewerkt aan de uitwerking en de totstandkoming van dit ontwerp van decreet. Het is een goed ontwerp van decreet en bovendien zijn er enkele

nadrukkelijke bekommernissen van de CVP in opgenomen.

Omwille van de noodzaak niet te wachten met de invulling van de eigen bevoegdheden tot er een nationale aansluitende wetgeving tot stand komt, werden de twee delen van dit decreet door toedoen van de CVP niet ontkoppeld. Over de opties werd tijdens de commissiebesprekingen een consensus bereikt. Wij wensen uitdrukkelijk dat deze opties worden behandeld.

Het was tevens de bekommernis van de CVP dat ook na de bespreking van het ontwerp van decreet in de Vlaamse Raad, een discussie op nationaal niveau mogelijk zou zijn. De bevoegdheden van de jeugdrechter kunnen in de huidige formulering in een sanctionerend kader, maar ook in een hulpverlenend kader worden ingeschreven. De burgerrechtelijke gevolgen van de verlaging van de leeftijd van de meerderjarigheid werden goed ingeschat in het ontwerp van decreet. Dit genoot de volle steun van de CVP.

Voor alle jongvolwassenen, zowel delinquenten als niet-delinquenten, is er nu een gepaste opvang voorzien. De hulpverlening aan deze mensen kan onmogelijk abrupt worden afgebroken. De opdracht om jongeren op te voeden tot zelfstandigheid op 18 jaar vereist een bijsturing van de hulpverlening aan minderjarigen en een bijsturing van de voortgezette hulpverlening aan jongvolwassenen. Dat werd eveneens in het ontwerp van decreet opgenomen. Er is ook ruim de mogelijkheid voorzien hulp te verlenen aan jongvolwassenen die de hulp pas voor het eerst vragen nadat zij de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt.

Wij wensen te benadrukken dat in de Commissie goed werk werd geleverd. De ingediende ontwerp-tekst werd door de Commissie in belangrijke mate geamendeerd. Een positieve bijdrage werd geleverd door de gelijktijdige behandeling van het voorstel van decreet van collega Hancké en het denkwerk dat hieraan is voorafgegaan.

Wij zijn ervan overtuigd dat indien

Merckx-Van Goey

het ontwerp van decreet integraal wordt toegepast er een verschuiving zal plaatsvinden van de gerechtelijke jeugdbescherming naar de vrijwillige bijzondere jeugdbijstand. Wij ondersteunen dit volledig.

Het ontwerp van decreet geeft veel verantwoordelijkheid aan de Bemiddelingscommissie, sociale diensten en voorzieningen. Daarvoor moeten deze diensten over de nodige middelen beschikken. Mijnheer de Minister, wij zijn ter zake vragende partij.

Het uitgebreide maatregelenpakket zal ter beschikking worden gesteld van de nationale wetgever. Het zal geen eenvoudige opdracht zijn de inwerkingtreding van dit decreet, vooral wat het gerechtelijk luik betreft, te bewerkstelligen. De nationale wetgever zal wellicht vier verschillende Gemeenschapswetgevingen met elkaar in overeenstemming moeten brengen.

Onze fractie vindt het belangrijk dat, na de stemming van dit ontwerp van decreet, de nationale Minister tijdig op de hoogte wordt gebracht van onze beleidsopties ter zake. Het is de taak van de nationale Minister, maar ook die van ons, erop toe te zien dat de nationale wet op ons decreet aansluit.

Mijnheer de Voorzitter, dit ontwerp van decreet werd in de Commissie aangenomen met 9 stemmen tegen 2. *(Applaus)*

De Voorzitter : De heer Hancké heeft het woord.

De heer L. Hancké (op de tribune) :

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, dit ontwerp en het voorstel van decreet hebben aanleiding gegeven tot een goed, vinnig en spannend debat omdat het, inhoudelijk gesproken, over een moeilijke materie gaat, waarbij bij de aanvang bij wijze van spreken al degenen die het circuit goed kennen in het voordeel waren, als advocaat, als magistraat of zelfs als cliënt.

Wij hebben een debat gevoerd vanuit op het eerste gezicht bijna tegenstrijdige posities. Rekening houdend met

de grond van de zaak, waren ze echter niet tegenstrijdig, maar overleg was wel noodzakelijk. Ik dank de Minister dat hij dit gesprek mogelijk heeft gemaakt binnen de Commissie en de meerderheid en dat het met grote openheid is gevoerd.

Ik hoop dat het decreet zal worden uitgevoerd in de geest van het compromis dat wij hebben bereikt.

Mijnheer de Voorzitter, mijn voorstel dat vandaag ook op de agenda staat, ging uit, zoals ik reeds in de Commissie heb gezegd, van drie oogmerken.

Ten eerste, rekening houdend met de invoering van de meerderjarigheid op 18 jaar, was ik de mening toegedaan dat conclusies moesten worden getrokken in verband met de voortzetting van de bijstand aan jongeren boven 18 jaar, daar waar die bijstand vroeger tot aan de meerderjarigheid van 21 jaar was voorzien. Wij hebben geprobeerd die hulpverlening in te perken. In mijn voorstel ging dat iets verder dan hetgeen uiteindelijk is opgenomen in het ontwerp, maar het ontwerp heeft op dit terrein op zijn beurt enkele toegevingen gedaan in overeenstemming met de wet op de meerderjarigheid. Overal werd de leeftijd van 20 jaar als de drempel bepaald. Bovendien wilden wij die beperking doorvoeren omdat wij graag bijstand willen realiseren ten behoeve van jonge volwassenen tussen 18 en 25 jaar. Wij sluiten niet uit dat dit kan gebeuren door ofwel een apart circuit in het leven te roepen of door een aantal bestaande instellingen en diensten verder te ontwikkelen ofwel supplementaire opdrachten te geven die hen geschikt maken voor de specifieke groep tussen 18 en 25 jaar.

Mijnheer de Minister, ik meen dat het belangrijk is dat in uw departement aandacht wordt besteed aan de rol die OCMW's, centra voor levens- en gezinsvragen en de jongereninformatie- en adviescentra in dat verband kunnen spelen. Ik heb overigens met instemming kennis genomen van uw voornemen ervoor te zorgen dat er op vrij korte termijn een studie wordt gemaakt over de wenselijkheid van de uitbouw van

een dergelijk circuit. Ik hoop dat de resultaten van die studie aan de Commissie voor Welzijn en Gezondheid zullen worden overgemaakt opdat we daarover bij gelegenheid een gedachtenwisseling zouden kunnen houden.

Als blijk van tegemoetkoming en goede wil hebben wij aanvaard dat voor degenen die na de leeftijd van 18 jaar voor het eerst binnen dit circuit komen, tot 1992 de „poort” zou worden gebruikt van het bureau voor bijzondere jeugdbijstand. Dit is uitdovend. Ik hoop dat tegen die tijd een andere oplossing zal kunnen worden gevonden. Voor degenen die vóór hun achttiende jaar reeds in het circuit waren, gaan wij akkoord met de voortgezette hulpverlening zoals zij uit onze besprekingen is voortgekomen, met de beperking tot de leeftijd van 20 jaar. Dit was het eerste oogmerk, met name de beperking van de voortzetting van de bijstand na 18 jaar.

Tweede oogmerk van mijn voorstel : het loskoppelen uit dit ontwerp van decreet van het luik dat betrekking heeft op de gerechtelijke bijstand, dit om een aantal redenen. Ten eerste — en ik geef daarbij gehoor aan datgene wat in grote delen van de sector leeft — vindt men dat deze materie eerst nationaal moet worden geregeld. Meer bepaald alles wat te maken heeft met procedures, ook voor jeugdrecht, is nog niet uitgewerkt. Bijgevolg is het nodig te wachten op de nationale wetgeving alvorens het luik gerechtelijke bijstand kan uitgevoerd worden. Bovendien heeft men ook laten gelden dat het decreet van 1985 amper operationeel is en dat een aantal daarin voorziene instellingen nog niet eens aan het werk zijn. Bijgevolg, als we nu dit gerechtelijk luik omschrijven, zou dit de indruk kunnen wekken dat de nationale wetgever voor een voldongen feit wordt geplaatst. Ik voeg er nog aan toe — en hier kom ik tot één van de belangrijkste punten, dat ook in de amendering aan zijn trekken is gekomen — dat de vrees bestaat dat een vermenigving zou ontstaan van wat men noemt de problematische opvoedingssituaties enerzijds en de delinquentie, dus de jongeren die een als een misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, anderzijds. U zal zich herinneren dat

Namens de schoolgaande kinderen van Drogen vroeg de heer W. Seeuws (SP) Minister J. Sauwens (VU) de verkeersonveiligheid op Rijksweg 66 aldaar te verhelpen

wij uitdrukkelijk hebben gepleit voor de invoering van een jeugdsanctierecht. Overigens, na onze besprekingen heb ik een brochure ontvangen uitgaande van de Bond van Grote en Jonge Gezinnen. Ik weet niet of u hiervan kennis heeft genomen. Het betreft een brochure van een zeventigtal bladzijden waarin ten eerste de evolutie wordt geschetst van het jeugdrecht ; ten tweede, een evaluatie wordt gemaakt van de wet van 1965 en ten derde, van het decreet van 1985. Een aantal opties werden uitgeschreven door de Bond van Grote en Jonge Gezinnen in verband met het voorliggend ontwerp van decreet. Het was overigens opgesteld vóór onze bespreking in de Commissie begon. Ook daarin wordt zeer uitdrukkelijk gepleit voor een degelijke scheiding tussen het jeugdsanctierecht en de bijstandsregeling, waarbij er wordt van uitgegaan dat een vermenging te allen prijze, in overeenstemming met de meest moderne inzichten, zou worden vermeden.

Wij hebben in dat verband samen

met de Minister een amendement uitgewerkt, ertoe strekkende dat de jeugdrechter inzake als misdrijven omschreven feiten kan kiezen tussen twee oplossingen. Ofwel kiest hij voor de toepassing van het jeugdsanctierecht, ofwel zet hij het probleem om in een problematische opvoedingssituatie en dan kan hij een beroep doen op de bijstandsregeling. Maar, een vermenging is in ieder geval niet goed en wij zouden er bovendien moeten over waken dat ook in het circuit van de instellingen daarmee rekening wordt gehouden. Ik weet niet of dat in de praktijk gemakkelijk uitvoerbaar is, maar volgens pedagogen is het zeker niet goed de twee categorieën te vermengen. Indien de huidige situatie zou voortduren en problematische opvoedingssituaties in één enkele instelling worden samengebracht met jonge delinquenten, bijvoorbeeld in een gesloten gemeenschapsinrichting als Mol, dan kleurt dit af op de niet-delinquenten. Volgens sommigen steken de rotte appelen de goede appelen aan, om het populair te zeggen. Het bo-

vendien niet goed te zijn dat voor delinquenten jongeren niet zou worden gedacht aan het begrip responsabilisering. Tegenover een misdrijf staat een sanctie. Dit betekent niet dat er sprake moet zijn van een repressieve benadering. Men kan alternatieve sancties toepassen. Essentieel is dat een onderscheid wordt gemaakt tussen problematische opvoedingssituaties en delinquentie.

Minister J. Lenssens : Om te vermijden dat dit probleem in het algemeen debat verloren gaat, wens ik nu te zeggen dat ik uw zorgen deel inzake de vermenging van strafuitvoering enerzijds en hulpverlening anderzijds. Zoals ik in de Commissie heb gezegd is het mijn bedoeling aan de Erkenningscommissie uitdrukkelijk te vragen speciale aandacht te besteden aan dit facet bij het adviseren nopens de reglementering van de voorzieningen, waarmee men thans bezig is.

De heer L. Hancké : U zal dus met dit standpunt rekening houden. Dat antwoord volstaat, mijnheer de Minister.

Een derde oogmerk van mijn voorstel, aangemoedigd door de tekst van het ontwerp, is het volgende. Ik meen dat wij in dit ontwerp en in de bijstandsregeling voor de toekomst een verdergaande verzuiling niet in de hand moeten werken. U herinnert zich het — overigens zeer korte — debat in verband met de mogelijkheid dat gesloten inrichtingen in de toekomst niet meer aan de overheid zouden toebehoren en eventueel privé-instellingen zouden worden. U hebt onmiddellijk gezegd dat dit kennelijk een vergissing was. Dat is ook zo, want het gaat om fundamentele mensenrechten. De beroving van de vrijheid is iets dat onder de controle van de overheid moet gebeuren. Dat kan op geen enkele manier worden uitbesteed.

Inzake het aspect van de verzuiling heb ik in mijn voorstel gezegd dat de schijn kon bestaan dat, bijvoorbeeld op het vlak van de voortgezette hulpverlening, de belangen van instellingen werden gediend. Rond die bewering is in de pers een campagne ontstaan. Ik wil doen opmerken dat de

Hancké

voortgezette hulpverlening tot 21 jaar zeker niet in strijd zou geweest zijn met de belangen van de instellingen. Maar ik denk dat we de belangen van de jonge cliënten te allen prijze moeten vooropstellen. Jeugdbijstand is een proces waarbij wordt gestreefd naar het mondig maken en de emancipatie van jonge mensen. Daar moeten belangen van instellingen — openbare of niet-openbare — buiten worden gehouden.

Mijnheer de Minister, dat waren de drie oogmerken vervat in het door mij ingediende voorstel. In mijn uiteenzetting heb ik reeds vermeld op welke punten ik voldoening heb gekregen. Ik wens evenwel nog een paar kleine vragen te stellen. Deze vragen komen uit de betrokken sector, die nog altijd niet volkomen is gerustgesteld. Ik zal u deze vragen overmaken, omdat het goed is dat u erop straks een omstandig antwoord geeft.

De eerste vraag betreft de bepaling van de integriteit van de personen. In deze context waren de adjectieven „fysische” en „psychische” weggevalen. Het begrip „integriteit van de persoon” is op zichzelf niet erg duidelijk. Het houdt bovendien hetzelfde risico in als de motie „kinderen in gevaar” uit de wet van 1965, die tot zoveel misverstanden aanleiding heeft gegeven, evenals tot grote ontevredenheid. Ik denk dat het past dat u zou trachten op een limitatieve wijze — aangezien het hier gaat om het begrip van de hoogerdringendheid — de toegang enigszins te vernauwen, in de plaats van deze te verruimen en dat u daaraan dus eerder een beperkende interpretatie zou geven.

De tweede vraag heeft betrekking op de ongerustheid in de sector in verband met het jeugdsanctierecht. Zijn de maatregelen met een sanctionerend karakter een jeugdsanctierecht of gaat het om andere maatregelen dan deze in het ontwerpdecreet, die door de nationale overheid zouden kunnen worden opgelegd en uitgevoerd door de Gemeenschap ?

Minister J. Lenssens : In het luik gerechtelijke jeugdbijstand worden in

dit decreet de subsidiaire maatregelen bepaald. In een ander artikel van het ontwerp-decreet geven wij als het ware aan de jeugdrechter, ressorterend onder de nationale bevoegdheid, wanneer hij voor het hulpverleningsmodel kiest, de mogelijkheid, beroep te doen op de 13 verschillende maatregelen, die in ons decreet werden opgenomen.

De nationale wetgever kan bij voornoemde keuze geen andere maatregelen doen uitvoeren dan diegene, die in ons decreet werden opgenomen. Dat is dus een limitatieve keuze, omdat wij inzake deze problematiek, op basis van de wet van 8 augustus 1988, daartoe bevoegdheid hebben.

De heer L. Hancké : Mijnheer de Minister, ik wil dat nog even verduidelijken. De nationale wetgever zou in het kader van een jeugdsanctierecht een aantal maatregelen kunnen bepalen.

Minister J. Lenssens : Het sanctierecht behoort duidelijk tot de nationale materie. Hier gaat het om het luik hulpverlening.

De heer L. Hancké : Dat geldt uitsluitend voor problematische opvoedingssituaties.

Minister J. Lenssens : Maar ook voor de jeugdrechter die, inzake gevallen van delinquent gedrag, voor een hulpverleningsmodel kiest. De nationale overheid heeft wettelijk de bevoegdheid de maatregelen ter zake te bepalen. Mochten deze maatregelen niet met de onze overeenstemmen, dan zullen we deze in de Vlaamse Gemeenschap niet uitvoeren, omdat wij ze in ons decreet niet hebben voorzien.

De heer L. Hancké : Tenzij wij dat decreet aanpassen.

Minister J. Lenssens : Inderdaad, tenzij wij dat op een evidente wijze zouden aanpassen.

De heer L. Hancké : Daarmee ben ik het eens en het was ook in die geest dat wij dachten te werk te moeten gaan.

De Voorzitter : Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw M. Vogels : In geval de nationale overheid eigen sanctieringsmaatregelen uitwerkt.. .

Minister J. Lenssens : Daarmee hebben wij niets te maken. Dat is haar soevereine bevoegdheid.

Mevrouw M. Vogels : Om de opgave te doen ?

Minister J. Lenssens : Het gaat hier om de bevoegdheid van de nationale overheid, enerzijds om een opgave van de maatregelen te doen en anderzijds ook een eigen jeugdsanctierecht uit te bouwen.

Mevrouw M. Vogels : Ik geef ter zake een zeer concreet voorbeeld. In het jeugdsanctierecht worden alternatieve straffen voorzien, die door een dienst worden begeleid en allerlei diensten aan de gemeenschap bewijzen.

Minister J. Lenssens : Wanneer deze in ons decreet niet zijn voorzien, zijn deze in het kader van hulpverlening in de Vlaamse Gemeenschap ook niet uitvoerbaar.

Mevrouw M. Vogels : Hoe kan dan de nationale overheid een jeugdsanctierecht uitwerken als ze het niet kan uitvoeren ?

Minister J. Lenssens : Ja, dat is nu eenmaal de bevoegdheidsopdeling ingevolge de wet van 8 augustus 1988 tot wijziging van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Mevrouw M. Vogels : Dat weet ik, maar dat betekent dus dat de nationale wetgever zoveel opgaven kan doen van maatregelen in het kader van het jeugdsanctierecht als hij wil, maar dat er niets uitvoerbaar is en dat hoe dan ook steeds zal moeten worden teruggevallen op de sanctieringsmaatregelen.

Minister J. Lenssens : Tenzij er overeenstemming is met wat in ons decreet staat of als wij akkoord gaan met de uitvoering van sanctiemaatregelen. De Vlaamse, de Franse, de Duitse Gemeenschap en de nationale overheid zijn dus verplicht om mekaar daar te vinden.

Mevrouw M. Vogels : Dan is het onderscheid dat wij nu in het decreet

Vogels

door die amendementen hebben gemaakt toch een louter theoretisch onderscheid. Dat maakt toch onmogelijk dat de nationale overheid in het kader van een jeugdsanctierecht voor als misdrijf beoordeelde feiten, wanneer zij bepaalde sancties voorziet, ik noem bijvoorbeeld de alternatieve straffen . . .

Minister J. Lenssens : Maar dan is het geen sanctie, maar hulpverlening.

Mevrouw M. Vogels : Maar neen !

Minister J. Lenssens : Sancties is te begrijpen in de zin van de bevoegdheid van de nationale overheid, met name jeugdstrafsanctierecht. De opgave van de maatregelen ten aanzien van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd binnen de sfeer van de hulpverlening is ook nationale bevoegdheid maar die zullen maar uitvoerbaar zijn in de Vlaamse Gemeenschap in de mate dat die maatregelen in ons decreet zijn opgenomen.

Mevrouw M. Vogels : Dan kan de nationale overheid dus niet beslissen om bijvoorbeeld alternatieve sancties in te voeren want ze kunnen niet worden uitgevoerd.

Minister J. Lenssens : Het is onuitvoerbaar op het terrein, tenzij de Gemeenschap zich akkoord verklaart met de uitvoering van sancties. Van nature uit, door de hybride bevoegdheidsopdeling, zijn de beide beleidsniveau's bijna verplicht om met mekaar rekening te houden.

Mevrouw M. Vogels : Dit bewijst mijn basisopvatting.

Minister J. Lenssens : Dit decreet zal aan de nationale Regering toelaten om daarmee rekening te houden bij het opmaken van het wetsontwerp dat thans in voorbereiding is. **(Onderbreking door de heer E. Flamant)**

De heer L. Hancké : In een goed huwelijk wordt er tussen de echtgenoten gesproken, mijnheer Flamant, dat zal dus ook hier wel het geval zijn. Mijnheer Lauwers, u had nog een vraag ?

De heer H. Lauwers : Ter verduide-

lijking wens ik aan de Minister te vragen Of dit betekent dat de nationale wetgever in het uitbouwen van een jeugdsanctierecht, los van de opgave van maatregelen die hij zal doen om signaalgedrag te begeleiden, de facto beperkt is tot de maatregelen zoals zij nu in het decreet zijn opgegeven.

Minister J. Lenssens : Voor de uitvoerbaarheid van de hulpverleningsmaatregelen binnen de Vlaamse Gemeenschap is mijn antwoord ja.

De heer L. Hancké : Mijnheer de Minister, vooraleer te besluiten wens ik nog twee vragen te stellen. Ten eerste, heeft het Parket de volledige appreciatiebevoegdheid in verband met het al dan niet gebruiken van de hulpverlenende maatregelen die in het decreet worden opgesomd ?

Minister J. Lenssens : De parketmagistraat van de Jeugdrechtbank kan in zijn vordering enkel een beroep doen op één van de 13 maatregelen en moet dit ook motiveren gelet op de duidelijke subsidiariteit die uitdrukkelijk is ingebouwd. Als dat de vraag is dan is dat het antwoord, tenzij ik de vraag verkeerd zou hebben begrepen.

De heer L. Hancké : Ten tweede, kan de jeugdrechter discretionair beslissen welke maatregelen hij gaat treffen wanneer hij zou appreciëren dat dit een problematische opvoedingssituatie is ? In dat geval begrijp ik echter dat de cliënt, de jongere, naar de bemiddelingscommissie wordt teruggestuurd.

Minister J. Lenssens : Laat ons duidelijk zijn. Met dit decreet kan een jongere, een minderjarige, alleen nog voor de jeugdrechter komen in drie gevallen : ten eerste, wanneer hij een delinquent gedrag heeft vertoond, dus als misdrijf omschreven feiten heeft gepleegd ; ten tweede, in gevallen van hoogdringendheid en omschreven in het decreet ; ten derde, wanneer de bemiddelingscommissie na allerlei pogingen via comités enzovoort getracht heeft om vrijwillige hulpverlening te ontwikkelen en faalt, kan zij naar het openbaar ministerie verwijzen. Op dat ogenblik gaat de vorderende magistraat, zijnde de parketmagistraat, een vordering instellen bij de jeugdrechtbank

die dan, liefst na de raadsman van de minderjarige te hebben gehoord, zal oordelen. Dat is dus de procedure die normaliter zal worden gevolgd. Maar ik wijs er nogmaals op dat de regels van rechtspleging en procedure een nationale bevoegdheid zijn.

De heer L. Hancké : Mijnheer de Minister, in mijn laatste vraag wil ik peilen naar uw intenties. Er leeft enige ongerustheid over de uitvoeringsbesluiten van dit decreet, inzonderheid over de voortgezette hulpverlening. Sommigen vrezen immers dat dit een louter formele procedure zal worden op basis van wat in voorbereiding zou zijn.

U hoort dat ik zeer voorwaardelijk spreek. Op basis van de besprekingen in de Commissie en de door u in het ontwerp ingeschreven elementen zal de voortgezette hulpverlening geen louter formele procedure kunnen zijn omdat zij door de jongere moet worden aangevraagd.

Nochtans wil ik er op aandringen dat in de uitvoeringsbesluiten wordt gewaakt over de gehele zelfstandigheid van de jongere op het ogenblik dat hij de aanvraag indient.

Minister J. Lenssens : Mijnheer Hancké, ik wens het nogmaals te bevestigen : in het voorontwerp van tekst en het ontwerp van decreet is steeds mijn vaste politieke wil tot uiting gekomen om de totale autonomie van de jongere te waarborgen.

In het decreet wordt dit verwoord door het feit dat de jongere schriftelijk en volgens de in het decreet bepaalde regels zijn aanvraag om voortgezette hulpverlening zal moeten indienen. Om zeker te zijn dat de jongere op dat ogenblik onder geen enkele druk gebukt gaat, laten wij de aanvraag beoordeeld door het bureau van het comité bijzondere jeugdzorg dat, gelet op de samenstelling, de meest aangewezen instantie is om ter zake objectief te kunnen oordelen.

Mocht bij sommigen de intentie leven om die waarborg af te zwakken in het uitvoeringsbesluit, dan bevestig ik dat dit niet zal gebeuren. Dat is hooftgenamd niet mijn bedoeling.

De heer L. Hancké : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, als besluit doe ik opmerken dat de huidige tekst na de gevoerde discussies aanzienlijk werd verbeterd in vergelijking met de oorspronkelijke. Ik zal derhalve niet aandringen om mijn voorstel alsnog te behandelen.

U zal uiteraard begrijpen dat wij met argusogen de uitvoering van het decreet zullen volgen. Tegelijk stel ik voor dat u over een tweetal jaar een evaluatie maakt van de toepassing van het decreet op de jeugdbijstand.

Namens mijn fractie en alle leden die hieraan hebben meegewerkt, dank ik voor de kwaliteit van de in de Commissie gevoerde debatten, wat ons heeft toegelaten een aantal amendementen op de oorspronkelijke tekst in te dienen. Wij hebben goed werk geleverd. **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer Peeters heeft het woord.

De heer W. Peeters (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, zoals de heer Hancké ben ook ik als Voorzitter van de Commissie voor Welzijn en Gezondheid verheugd dit resultaat van onze werkzaamheden aan de Raad te mogen voorstellen. Dit ontwerp van decreet past het decreet van 27 juni 1985 aan een dubbele uitdaging aan, namelijk de invulling van de door de bijzondere wet van 1988 uitgebreide bevoegdheid inzake jeugdbescherming en de verlaging van de burgerlijke meerderjarigheidsgrens. Hierbij werd niet afgeweken van de grote krachtlijnen die met grote eensgezindheid in het decreet van 1985 waren uitgetekend. Alle fracties hebben aan dit resultaat meegewerkt, zowel wat de voorafgaande dialoog betreft als wat de diepgaande bespreking en een aantal ingrijpende amenderingen betreft, dit om tegemoet te komen aan een aantal opmerkingen en bekommernissen van degenen die op het terrein met de jeugdzorg bezig zijn.

In een aantal gevallen stonden deze opmerkingen en kritieken diametraal tegenover elkaar, al naargelang de subsector van dit complexe en uiterst

gediversifieerde terrein. De raaklijn tussen rechtspleging en hulpverlening is immers al naargelang de invalshoek nogal wazig. Dit zorgde voor bij komende moeilijkheden, maar in de Commissie werden en de wil van de bijzondere wetgever en de basisvisie van het decreet van 1985 consequent als norm gehanteerd.

Wij danken alle collega's voor de vele inspanningen die zij zich voor dit ontwerp hebben getroost. Wij danken ook collega Merckx-Van Goey voor haar uitstekend mondeling verslag. Deze dank is zeker geen gemeenplaats. Het is zelfs veel meer dan de traditionele beleefdheidsformule. Uw verslag, mevrouw Merckx, is een zeer heldere en synthetische weergave van de dikwijls ingewikkelde en technische discussies. Het getuigt van uw grote deskundigheid op dit terrein waarop wij in de Commissie een beroep konden doen.

Dat de discussie dikwijls moeilijk en ingewikkeld was, heeft deze Raad zeker kunnen afleiden uit de bespreking die we zoëven hebben meege maakt. De scheidingslijn tussen wat nog nationaal blijft en wat tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap behoort, is nogal wazig.

Wij danken ook collega Hancké die erin slaagde op een efficiënte wijze en in consensus met de andere fracties zijn visie op het werk voor jongvolwassenen, ook verwoord in een eigen voorstel van decreet, in dit ontwerp van decreet in te schrijven. Wij danken ten slotte de Minister en zijn kabinetmedewerkers. Geen enkele inspanning was hen te veel om dit ontwerp van decreet, dat niet van kritiek gespaard bleef, met grote deskundigheid bij te schaven tot een gaaf geheel dat op een coherente wijze het decreet van 27 juni 1985 aanvult.

Wij stonden inderdaad voor een dubbele uitdaging. Enerzijds hebben wij als Vlaamse Gemeenschap niet gewacht op de nationale wetgever om onze verantwoordelijkheid op te nemen. De door de bijzondere wet van 8 augustus 1988 uitgebreide bevoegdheid inzake jeugdbescherming hebben wij naar eigen inzichten reeds nu concreet ingevuld. Dit kan de aan-

passing van de nationale wetgeving inzake de gerechtelijke procedure alleen maar bespoedigen. Ik denk ook dat het belangrijk is dat wij de nationale wetgever voor zijn. Er zullen later zeker nog aanpassingen nodig zijn, maar het instrumentarium voor de jeugdbescherming is er en dat is belangrijk. Anderzijds dienden wij rekening te houden met de verlaagde burgerlijke meerderjarigheid. Dit ontwerp anticipeert ook op de discriminatie die zou kunnen ontstaan voor de jeugdwelzijnszorg.

Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, mijn collega, de heer Herman Lauwers, zal namens de Volksuniefractie onze meer inhoudelijke bedenkingen bij het voorstel van aanvullend decreet formuleren.

Als Voorzitter van de Commissie wil ik mij beperken tot een paar korte randopmerkingen bij enkele knelpunten waartoe een aantal positieve opties in het decreet toch nog kunnen leiden.

Er is eerst en vooral het vernauwen van de toegang tot het gerechtelijk optreden bij problematische opvoedingssituaties.

Wat de dringende situaties betreft, blijven wij erbij dat de interpretatie van de term „hoogdringendheid” nog steeds ertoe kan leiden dat heel wat meer zaken dan strikt nodig, rechtstreeks bij de jeugdrechtbank worden aangebracht.

Wij hadden geopteerd voor de uitbouw van een meer geëigende crisisopvang in specifieke opvang- en observatiecentra. Aan deze bekommerning werd door amendering voor een stuk tegemoet gekomen. Specifieke crisisopvang blijft echter een lacune in het decreet.

Dan is er nog de discussie rond de interpretatie van de term „integriteit”. Als medicus heb ik met de interpretatie die hieraan wordt gegeven in het decreet niet zoveel moeite. In juridische kringen zou aan deze term echter een ruimere interpretatie kunnen worden gegeven.

Minister J. Lenssens : Mijnheer Peeters, ik wil hierop even inpikken.

Lenssens

Ook de heer Hancké heeft immers een concrete vraag gesteld over de interpretatie van de term integriteit in artikel 13 van het ontwerp van decreet. Het openbaar ministerie moet de hoogdringendheid aantonen. Hiervoor moeten twee voorwaarden worden vervuld. Ten eerste, moet worden bewezen dat onmiddellijke bijstand en hulpverlening op vrijwillige basis niet mogelijk zijn. Ten tweede, moet worden bewezen dat de integriteit van de persoon van de minderjarige gevaar loopt. Integriteit kan zowel betrekking hebben op de fysieke als op de psychische toestand van de minderjarige, maar — zoals u als medicus wellicht weet — gaat het meestal om beide. Er wordt dus een beperkende en zo eng mogelijke interpretatie gegeven aan het begrip. Het is geenszins de bedoeling om van deze formulering misbruik te maken en om op ieder ogenblik de hoogdringendheid in te roepen. Ik meen dat ik duidelijkheid heb geschapen. In de Commissie werd trouwens een amendement in die zin aangenomen.

De heer W. Peeters : Die uitleg komt inderdaad tegemoet aan onze opvatting over een meer geëigende crisisopvang. Daar beide voorwaarden moeten worden vervuld, is er een bijkomende garantie dat het decreet niet zal worden aangewend voor oneigenlijk gebruik. Ik vond het belangrijk dat u dit hier nog eens expliciet zegde.

Een tweede opmerking gaat over de gezinsgerichtheid van het decreet. In de memorie van toelichting wordt dit als één van de basisopties geëxpliciteerd. Bij de bespreking van het ontwerp in de Commissie werd een paar keer de opmerking gemaakt dat in de tekst van het decreet zelf van die gezinsgerichtheid weinig terug te vinden is buiten de afschaffing van het onderscheid tussen maatregelen voor ouders en minderjarigen en de omschrijving van bijkomende voorwaarden die zowel aan de ouders als aan de minderjarigen zelf kunnen worden gesteld. Daarbuiten moeten wij echter vaststellen dat bijna alle in het ontwerp opgenomen maatregelen

voor de minderjarige gelden en niet voor het gezin.

Wij blijven ervan overtuigd dat er in Vlaanderen nog heel wat te doen valt in verband met de gezinsgerichte benadering van de jeugdwelzijnszorg, in het bijzonder van de zorg voor gezinnen met kinderen met opvoedingsproblemen. Zowel het gezin als de jongeren zelf zijn hierbij betrokken en de opvang en begeleiding moet dan ook globaal en integraal zijn. Dit decreet is slechts een schuchtere eerste stap in de goede richting.

Ten derde, is er de erkenning van het principiële recht van de minderjarigen om te participeren in de besluitvorming. Deze beleidsoptie kan moeilijk worden gerealiseerd op het vlak van de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap, want dit vereist immers een wijziging in de rechtspleging, waarvoor de nationale wetgever bevoegd is. Ook de nationale wetgeving zal op deze prioriteit moeten aansluiten. De discussie over het anticiperen van de maatregelen die de nationale wetgever zal nemen, is hier dus zeker op haar plaats. Het zal van de nationale wetgever afhangen of deze prioriteit in ons decreet zal kunnen worden gerealiseerd. Het is dus aangewezen de evolutie op het nationale vlak ter zake van zeer nabij te volgen.

Ten vierde blijft er het probleem van de jongvolwassenenzorg. De overgangsregeling, die om pragmatische redenen in het decreet werd opgenomen, komt tegemoet aan het probleem ingevolge de verlaging van de burgerlijke meerderjarigheid. Deze overgangsregeling mag voor de Vlaamse Gemeenschap echter geen alibi zijn om de uitbreiding en de structurering van de zorg voor de typische problemen van de jongvolwassenen op de lange baan te schuiven.

Mijnheer de Voorzitter, onderhavig decreet legt een aantal belangrijke nieuwe klemtonen op het toekomstig wettelijk kader voor de bijzondere jeugdbijstand, dat echter nog een aantal tekorten vertoont. In een sector die steeds in beweging is, zou het tegenovergestelde trouwens verwondering en zelfs gerechtvaardigd wan-

trouwen wekken. Voortdurende intensieve dialoog met de sector zal verder nodig blijven om te kunnen bijsturen wat eventueel scheef loopt. Ook een dialoog tussen de Gemeenschappen en de nationale wetgever blijft aangewezen. Met dit aangepaste decreet worden opnieuw heel wat stappen gedaan in de goede richting, maar er blijft nog veel werk voor de boeg. **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer Flamant heeft het woord.

De heer E. Flamant (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, zoals reeds naar voren werd gebracht, bevat dit ontwerp-decreet drie grote doelstellingen. Ten eerste strekt het ertoe alle bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap, zowel op het gebied van de vrijwillige als de gerechtelijke jeugdbescherming, in één enkel decreet samen te brengen.

In de wet van 1965 werd een onderscheid gemaakt tussen de sociale, de vrijwillige en de gerechtelijke bescherming teneinde op die manier de negatieve effecten van de eerste wet op de kindbescherming van 1912 te verhelpen. In de praktijk bleek dat de wet van het interventionisme van de parketten en de plaatsing van minderjarigen in de hand werkte. De bedoelingen van de wet van 1965 waren vanzelfsprekend goed en duidelijk omschreven, maar de ervaring bewees dat de wet er niet in geslaagd was de opgaande trend van plaatsingen en tussenkomsten op gerechtelijk vlak om te buigen.

Er had zich dus eerder een ijdele hoop ontwikkeld. Wellicht is één van de oorzaken het feit dat de bij de wet van 1965 opgerichte jeugdbeschermingscomité's in feite ontoereikend waren uitgerust om hun preventietaak aan te kunnen. Men kan zich de vraag stellen of deze op hun beurt en weliswaar ongewild, niet hebben bijgedragen tot een hoger aantal plaatsingen en een strenger optreden. Ten opzichte van de wet van 1965 heeft zich dus snel een vrij algemene kritiek ontwikkeld ten gevolge van onefficiënte en oneffectieve jeugdbescherming, welke tenslotte is uitgelopen op een onverantwoord omspringen met overheidsmiddelen. Vandaar dat

Flamant

de toepassing van de wet van 1965 de voedingsbodem is geweest van verschillende hervormingsdebatten en van allerlei experimenten.

Het is pas sinds de bijzondere wet van 8 augustus 1980 dat de jeugdbescherming ressorteerde onder de persoonsgebonden materies. Iedereen weet echter dat de vaak tegenstrijdige en uiteenlopende interpretaties, de feitelijke communautarisering nog enkele jaren hebben uitgesteld. Bovendien is het decreet van 27 juni 1985 op de bijzondere jeugdbijstand, dat wij momenteel willen wijzigen, maar dat zich oorspronkelijk beperkte tot de vrijwillige jeugdbescherming, gedurende vele jaren dode letter gebleven. Het werd immers aangevochten bij het Arbitragehof, dat pas op 30 juni 1988 een arrest velde dat weliswaar in grote mate gelijk heeft gegeven aan de Vlaamse Gemeenschap, waar wordt gesteld dat de deelgebieden bevoegd zijn, zowel voor de vrijwillige als voor de gerechtelijke jeugdbescherming. In de wet van 8 augustus 1988 tot wijziging van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 werd die zienswijze bevestigd en werden de nog nationaal gebleven bevoegdheden nauwkeurig omschreven.

De tweede doelstelling van dit ontwerp-decreet heeft als onderwerp het luik inzake de gerechtelijke jeugdbijstand en houdt dus in feite een aanvulling in van het decreet inzake de bijzondere jeugdbijstand. Zowel in de discussie die daarnet werd op gang gebracht als in de Commissie kwam tot uiting dat men zich onmiddellijk kan afvragen of het op dit ogenblik reeds aangewezen is daaromtrent te decreteren, want iedereen weet dat dit luik in feite slechts operationeel kan worden wanneer de procedure van de rechtspleging is geregeld door een nationale wet. Zoals de Minister het daarnet zei, staan wij hier voor een resultaat van de hybride verdeling ingevolge de staatshervorming. Zoals op zoveel andere terreinen ervaren en ondergaan wij dus ook hier de gevolgen van het gebrekkig karakter van de staatshervorming.

Minister J. Lenssens : Dat is onjuist.

Wanneer men er, zoals trouwens alle politieke fracties van deze Raad, van uitgaat dat justitie nationale materie moet blijven, dan kon men niet anders dan de bevoegdheidsopdeling maken zoals vervat in de wet van 8 augustus 1988. Het was onze bedoeling de integrale bijzondere jeugdbijstand naar de Gemeenschappen over te leveren. Het hybride van de hele kwestie berust volgens mij op het ingewikkeld karakter ervan. Men moet de sector ook vanuit juridisch oogpunt vrij goed kennen om het debat bestendig en inzichtelijk te kunnen volgen.

De heer E. Flamant : Maar hybride houdt ook in dat men uiteindelijk niet weet waar men aan toe is.

Minister J. Lenssens : Ik weet dat heel goed. Heeft u in de Commissie of in deze vergadering reeds eenmaal de indruk gehad dat ik niet weet waar wij aan toe zijn.

De heer E. Flamant : Mijnheer de Minister, ik zeg niet dat u dat niet weet, maar het operationeel worden van dit alles verloopt op een eerder hybride manier, zoals u het terecht heeft uitgedrukt. Daar waar de vrijwillige en de gerechtelijke jeugdbescherming werden overgeheveld naar de Gemeenschappen is het volgens mij ook vanzelfsprekend dat elk van die Gemeenschappen de bevoegdheid heeft een eigen specifieke decretale regeling uit te werken, maar wij moeten daaraan onmiddellijk toevoegen dat het voor de nationale wetgever uiterst moeilijk wordt procedure-regels te ontwerpen, toepasbaar voor de Gemeenschappen. Ik refereer hier naar de studie van de nationale Orde van de Advocaten die stelt : „Opdat het decreet werkzaam zou zijn dient ook de procedure die gevolgd dient te worden in deze aangelegenheid geregeld. De organisatie van de jeugderechten, hun territoriale bevoegdheid en de rechtspleging voor de gerechten behoort tot de nationale bevoegdheid”. Ik citeer verder : „Het zal geen sinecure zijn voor de nationale wetgever om een tekst op te stellen die moet kunnen aansluiten op vier verschillende teksten, namelijk van het decreet van de Vlaamse, Franse en Duitstalige Gemeenschap en de ordonnantie van de Brusselse

Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie”.

Mijnheer de Minister, ik denk dat wanneer leden van een dergelijke respectabele Orde zoiets neerschrijven, zij uit ervaring toch weten waarover zij het hebben, gezien zij er waarschijnlijk dagelijks in hun praktijk mee geconfronteerd worden.

Minister J. Lenssens : Zij zeggen inderdaad dat het geen sinecure zal zijn maar niet dat het onmogelijk is.

De heer E. Flamant : Ik heb dat in het citaat evenmin gedaan. Ik zeg alleen dat die respectabele Orde van oordeel is dat het geen sinecure is. De toekomst zal het uitwijzen.

Er zijn nog andere argumenten. Zo constateer ik onder meer dat twee essentiële elementen van de bijzondere jeugdbijstand, met name de nieuwe comités voor bijzondere jeugdzorg amper één jaar operationeel zijn en — ook dit is erkend — nog altijd te kampen hebben met problemen van organisatorische aard. Ook de bemiddelingscommissies hebben een buitengewoon belangrijke rol te spelen. Zij werden pas in het najaar 1989 samengesteld en zijn in feite nog niet werkzaam.

Ten slotte werd de Erkenningcommissie, die op basis van een analyse van de behoeften en het hulpverleningsaanbod, moet kunnen instaan voor de heroriëntatie van de kwantiteit en de kwaliteit van het voorzieningsapparaat, pas onlangs samengesteld.

Mijnheer de Minister, de voorwaarden om te komen zowel tot een grondige evaluatie van de reeds op gang gebrachte beweging als tot een reflectie en overleg inzake de toekomstige oriëntaties, ontbreken.

Het hoeft u dus niet te verwonderen dat velen verontrust zijn omtrent een ontwerp van decreet tot wijziging en aanvulling van een decreet dat in vele facetten zelfs nog niet operationeel voor is. De tribune van het Tijdschrift Strafrecht, Criminologie en Forensisch Welzijnswerk van november-december 1989, schrijft in dit verband met betrekking tot de vernieuwing van de gerechtelijke jeugdbe-

Flamant

scherming : „Het is wenselijk en wijs niet overhaast tewerk te gaan, maar rond het voorliggende ontwerp-decreet een brede, onafhankelijke reflectie uit te bouwen, niet om de zaak op de lange baan te schuiven, maar om eerst te leren uit ervaring met de nieuwe structuren om een open maatschappelijke en wetenschappelijke discussie kansen te geven, vooral ook om niet vooruit te lopen op het noodzakelijk overleg met het Departement van Justitie en op de noodzakelijke complementaire nationale wetgeving.”

Het minste wat men kan zeggen is dat zeer velen, die bij de sector betrokken zijn, enigszins argwanend staan ten opzichte van dit ontwerp van decreet. Vandaar dat velen de overtuiging hebben dat het ontwerp van decreet er wel eens zou kunnen toe leiden dat veeleer de belangen van de voorzieningen en de instellingen worden gediend dan wel van de jongeren en de gezinnen.

Thans kom ik tot het derde luik van het ontwerp betreffende de hulpverlening aan jongvolwassenen. Dit ontwerp moet onmiddellijk worden gekoppeld aan de gevolgen van de burgerlijke meerderjarigheid op 18 jaar op 1 mei aanstaande.

Het is juist dat de meerderjarigheid op 18 jaar in een aantal gevallen het probleem zal stellen de noodzaak tot voortzetting van de hulpverlening en dat een beleidsmatige aanpak van dit probleem hoogdringend is. Ik meen dat dit probleem door niemand wordt ontkend.

Mij nogmaals refererende aan de tribune in Panopticon, wens ik daarop aansluitend, het volgende te stellen. De overtuiging blijft leven dat een afzonderlijke regeling van deze materie te verkiezen is, omdat hulpverlening aan jongeren ouder dan 18, leegstiek en praktisch, niet dient te worden gekoppeld aan de decretale regeling van de bijzondere jeugdbijstand. Dit is een standpunt dat wij kunnen bijtreden.

Minister J. Lenssens : Spreekt u nu over de voortgezette hulpverlening aan minderjarigen, die in de sector

aanwezig zijn op het ogenblik dat zij 18 jaar zullen worden, of spreekt u over plus-18 jarigen die voor het eerst, na hun achttiende jaar, een beroep moeten kunnen doen op hulpverlening. Dat is een zeer belangrijk onderscheid.

De heer E. Flamant : Dat is uiteraard een heel belangrijk onderscheid, mijnheer de Minister. Hoe dan ook worden wij op 1 mei aanstaande direct geconfronteerd met het probleem van de jongeren die op het ogenblik in de voorzieningen verblijven.

Minister J. Lenssens : En voor hen is dit decreet dringend noodzakelijk.

De heer E. Flamant : Ik zal mijn standpunt ter zake verder verduidelijken. Ik ontken het probleem niet, maar indien wij ter zake decretaal optreden, moeten de maatregelen een uitdovend karakter hebben. De situatie van vele jongeren die nu nog in de voorzieningen of instellingen verblijven, zal op 1 mei aanstaande erg onzeker zijn. Wij moeten echter ook durven zeggen wat de oorzaak daarvan is. Niet in alle gevallen, maar toch in vele is hun toestand het gevolg van het feit dat zij onvoldoende voorbereid zijn op een zelfstandig leven. Alles verwachten van de voortgezette hulpverlening binnen de bijzondere jeugdbijstand komt neer op het voeren van een struisvogelpolitiek. We steken onze kop in het zand voor de in vele gevallen weinig effectieve en efficiënte hulpverlening binnen de bijzondere jeugdbijstand.

Daarom is het meer aangewezen een overgangsregeling uit te werken. Ik verbind hieraan geen lange en evenmin een korte termijn. Ik ben er mij voldoende van bewust dat men niet van de ene op de andere dag alles kan veranderen. Er moet geleidelijk aan een omschakeling komen. De overgangsmaatregelen moeten binnen een redelijke termijn de heroriëntatie van de voorzieningen binnen de bijzondere jeugdbijstand realiseren, zodat de jongeren na hun verblijf in een instelling ofwel voorbereid zijn op een zelfstandig leven, ofwel kunnen terugvallen op de gebruikelijke algemene maatschappelijke dienstverlening. Het terugvallen

op de hulpverlening binnen de bijzondere jeugdbijstand na het bereiken van de meerderjarigheid moet hoe dan ook geleidelijk aan verdwijnen. De amendementen die in de Commissie werden aangenomen en weliswaar een verbetering van het oorspronkelijke ontwerp betekenen, zijn echter niet van die aard dat ze een permanent oneigenlijk gebruik kunnen doen verdwijnen.

Minister J. Lenssens : Uw amendement brengt evenmin aarde aan de dijk, mijnheer Flamant. U stelt gewoon voor de voortgezette hulpverlening te schrappen. In uw verantwoording zegt u dat er overgangsmaatregelen nodig zijn, maar u formuleert geen alternatieven. Als de Raad uw amendement aanneemt, is er helemaal geen overgangsregeling.

De heer E. Flamant : Mijnheer de Minister, ik wil niet de demagoog uithangen, maar ik ben vanzelfsprekend niet de Minister die moet instaan voor de opvang van jongeren.

Minister J. Lenssens : Als u de voortgezette hulpverlening die de Minister voorstelt, wilt schrappen en in uw eigen verantwoording zegt dat overgangsmaatregelen nodig zijn, maar er geen voorstelt, dan bent u — het spijt mij het te moeten zeggen — niet bij de zaak of te kwader trouw.

De heer E. Flamant : Ik ben zeker niet te kwader trouw, mijnheer de Minister, maar ik denk dat ik u met mijn amendement de gelegenheid geef bepaalde initiatieven te nemen waarmee wij het eens kunnen zijn.

Minister J. Lenssens : Het staat in het decreet.

De heer E. Flamant : Het amendement doet geen afbreuk aan de ideeën die wij ter zake hebben. Ik geloof dat alle fracties van onze Raad unaniem van oordeel zijn dat er een decretale regeling moet worden uitgewerkt die beoogt de jongeren uit het circuit van de bijzondere jeugdbijstand te doen groeien.

Ik heb zowel in het luik inzake de gerechtelijke bijstand als in het luik inzake de voortgezette hulpverlening amendementen ingediend die door

Flamant

bepaalde overwegingen werden geïnspireerd.

Met uw goedvinden, mijnheer de Voorzitter, zal ik, om de tijd van de Raad niet nutteloos in beslag te nemen, mijn amendementen in één keer toelichten.

Hoofdzakelijk liggen drie overwegingen aan de basis van mijn amendementen. Ten eerste, een betere rechtsbescherming van de burger, in casu van de jongeren en hun gezin, waarborgen.

Ten tweede, een meer efficiënte en effectieve aanwending van de subsidiëring nastreven, waarbij er zowel plaats moet zijn voor bezuinigingen als voor reconversie van de middelen van de bijzondere jeugdbijstand naar algemeen maatschappelijke dienstverlening. En ten derde, een hulpverlening die categoriaal en regionaal afgestemd is op werkelijke behoeften, die georganiseerd en uitgevoerd moeten worden door privé-initiatief met enkel overheidscontrole ten aanzien van de effecten van de gesubsidieerde segmenten van de hulpverlening.

Alle argumenten ten spijt, werden deze amendementen in de Commissie verworpen. Ik heb ze na de goedkeuring van het verslag opnieuw ingediend, hoewel ik mij geen enkele illusie maak over het lot dat hen zal worden beschoren. Ik vertoef immers al te lang in het Parlement, om hierover nog illusies te hebben. In elk geval, de argumenten die werden ingeroepen om mijn amendementen te verwerpen, hebben mij niet kunnen overtuigen. Daarom heb ik gemeend ze opnieuw te moeten indienen. Als ze opnieuw worden verworpen, dan zal onze fractie tegen het ontwerp van decreet stemmen. Immers, er worden een hele reeks vernieuwingen opgelegd, terwijl in deze sector de vorige maatregelen nog niet werden verwerkt. **(Applaus)**

De Voorzitter : Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw M. Vogels : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, zoals duidelijk

blijkt uit het betoog van de vorige sprekers beoogt dit ontwerp-decreet een dubbel doel. Het wil enerzijds de organisatie van de gerechtelijke bescherming regelen en dit via de bevoegdheidsverruiming toegekend aan de Vlaamse Gemeenschap door de bijzondere wet van 8 augustus 1988, anderzijds beoogt het in te spelen op de verlaagde meerderjarigheid vanaf 1 mei 1990 en de eventuele voort te zetten hulpverlening in dit kader.

Wat het eerste deel betreft, de organisatie van de gerechtelijke bescherming, dit kan niet los worden gezien van de evolutie in het denken rond de jeugdbescherming. Het kadert in het debat, dat sinds het van kracht worden van de wet op de jeugdbescherming wordt gevoerd over de scheiding tussen hulpverlening en sanctie, tussen vrijwillige en verplichte hulpverlening, over het moeilijke huwelijk tussen comités voor bijzondere jeugdbijstand en de jeugdrechtbank. Dit hele debat resulteerde in het decreet inzake bijzondere jeugdbijstand van 1985, dat tussen hulpverlening en jeugdrechtbank een duidelijk beslot trok door de instelling van een bemiddelingscommissie, die als sluis zou fungeren tussen jeugdrechtbank en het comité voor bijzondere jeugdbijstand. Deze bemiddelingscommissie zat echter te paard op het bevoegdheidsconflict tussen nationale en Gemeenschapsregering en het was de toenmalige Justitieminister Gol die de vernietiging van het decreet vroeg aan het Arbitragehof. Het gevolg van één en ander was dat de uitvoering van het decreet werd geblokkeerd en dat pas na de uitspraak van het Arbitragehof in juni 1988, ten voordele van het decreet, met de operationalisering kon worden gestart.

Deze hele hetze — ik heb de indruk dat men dit in de Vlaamse Raad wel eens vergeet — heeft zich niet alleen afgespeeld op het institutioneel vlak, maar was ook de oorzaak van een immobilisme en een verdere verkoeling van de samenwerking tussen vrijwillige en verplichte hulpverleners, tussen jeugdbeschermingscomités en jeugdrechtbanken in de verschillende regio's.

Met dit ontwerp van decreet, dat in-

speelt op de uitspraak van het Arbitragehof en de verdere bevoegdheidsomschrijving in de bijzondere wet van 8 augustus 1988, zet de Minister nog een stap verder.

De bijzondere wet bepaalt immers dat de opgave van de maatregelen, die kunnen worden opgelegd ten aanzien van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, tot de bevoegdheid behoort van de nationale wetgever. De materiële uitvoering van de maatregelen, ook ten aanzien van de jongeren die een als misdaad omschreven feit hebben gepleegd, behoort echter tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen.

Hoever deze interpretatie gaat bleek zojuist duidelijk uit het debat tussen Minister Lenssens, de heer Hancké en andere leden van de Vlaamse Raad. Dit betekent immers dat de Gemeenschappen grotendeels de sleutel in handen hebben voor het bepalen van de mogelijkheden waarop de jeugdrechters kunnen beroep doen in hun rechtspleging.

Wat dit decreet doet is zonder een opgave van maatregelen van nationale zijde af te wachten of te overleggen, nu reeds de grenzen bepalen van wat de jeugdrechter kan doen.

Minister J. Lenssens : Behoort dit al dan niet tot onze soevereine bevoegdheden ?

Mevrouw M. Vogels : Daarover is geen betwisting, mijnheer de Minister. Er is een groot verschil tussen de theoretische verdeling van de bevoegdheden en de vraag naar de werkzaamheid van die bevoegdheidsverdeling.

Daarover gaat de vraag. De cruciale vraag is niet of wij het kunnen doen, maar wel of wij, in het belang van het werkveld van de jongeren, er goed aan doen het nu te doen.

Minister J. Lenssens : Het antwoord daarop is positief, mevrouw Vogels, ik zal daar straks over uitweiden.

Mevrouw M. Vogels : Ik kan daar een aantal vraagtekens bij plaatsen. Samen met een aantal deskundigen uit de sector stellen wij ons hierom-

Vogels

trent serieuze vragen. De opmerkingen van deze deskundigen worden door de Minister laagdunkend afgedaan als het standpunt van enkelen terwijl het in feite gaat — ik heb dit ook in de Commissie gezegd — om de kaders van zijn jeugdbeschermingsorganisatie. Ik denk hierbij aan de Voorzitter van de Erkenningscommissie, aan de leden van de bemiddelingscommissies.

Minister J. Lenssens : Dat is één persoon.

Mevrouw M. Vogels : Maar geen onbelangrijke. Wanneer u het zo bekijkt kan men zeggen dat de Minister ook maar één persoon is.

Minister J. Lenssens : Het pleit voor mijn objectiviteit dat ik een dergelijk iemand bewust zo'n belangrijke verantwoordelijkheid heb gegeven.

Mevrouw M. Vogels : Dat zou kunnen. Misschien heeft u er ondertussen reeds spijt van gekregen.

Het is in elk geval een feit dat de sfeer die de laatste jaren is gecreëerd als gevolg van de bevoegdheidsconflicten een bij komende provocatie best kan missen. De deskundigen — ik treed hen hierin bij — pleiten dan ook voor overleg en bezinning alvorens over te gaan tot regelgeving. Tot op vandaag zijn de betwiste bemiddelingscommissies niet operationeel, laat eerst deze commissies werken, laat ze het vertrouwen aan de basis herstellen en bepaal na overleg en evaluatie van hun werking, hoe de gerechtelijke bescherming van morgen er moet uitzien met respect voor de basisoptie van het decreet van 1985, met name een maximale scheiding tussen recht en hulpverlening.

Ik werd in deze basisovertuiging alleen maar gesterkt door de antwoorden die ik ontving op diverse schriftelijke vragen over overleg tussen nationale en regionale verantwoordelijken. Op de vraag of er overleg werd gepleegd antwoordden de nationale en de regionale Ministers immers verschillend. Mijnheer de Minister, u antwoordde : „Tussen het Kabinet van de Minister van Justitie en het Kabinet van Welzijn en Gezin is er

regelmatig overleg omtrent de verschillende raakvlakken betreffende de bijzondere jeugdbijstand”.

Minister J. Lenssens : Ik bevestig dit.

Mevrouw M. Vogels : Op dezelfde vraag antwoordt Minister Wathelet : „Met mij werd geen voorafgaand overleg gepleegd over het ontwerp van decreet tot wijzigingen van het decreet van 27 juni 1985”. Waar rook is, is vuur. Mag het Arbitragehof zich reeds opmaken voor een nieuwe jeugdbeschermingsrel ?

Deze mening werd trouwens gedeeld door de heer Hancké die een eigen voorstel van decreet indiende dat uitdrukkelijk afzag van de onmiddellijke regeling van de gerechtelijke bescherming maar die zich blijkbaar als lid van de meerderheid gedwongen voelde om mee te spelen in een strategie die enkel tegen de wil van de betrokkenen in de sector kan verklaard worden vanuit een machtspelletje, een soort revanche van de Vlaamse Gemeenschap ten aanzien van de nationale overheid.

Mevrouw Merckx, ik vind geen andere verklaring voor het feit waarom u plots de gerechtelijke bescherming wil organiseren.. .

Minister J. Lenssens : Het gaat hier over de uitoefening van soevereine bevoegdheden en om de rechtszekerheid van marginale jonge mensen. U laat de poort naar de jeugdrechter wijd openstaan als dit decreet vandaag niet wordt aangenomen.

Mevrouw M. Vogels : Dat heeft niets te maken met de rechtszekerheid van jongeren omdat het voor een groot deel procedurebepalingen zijn waarvoor het nationaal Parlement is bevoegd. Welke maatregelen u ook voorziet voor het gerechtelijk apparaat, zolang de nationale wet van 1965 van kracht blijft, kunt u het opgeven van de maatregelen niet opdringen. Dit decreet is momenteel juridisch overbodig.

Minister J. Lenssens : Ik ben ervan overtuigd dat, indien dit decreet niet zou bestaan, u in het nationaal Parlement hetzelfde verhaal zou vertellen en zeggen dat de Minister van Justitie

moet wachten op een decreet van de Gemeenschappen

Mevrouw M. Vogels : We kunnen ten gronde een debat voeren over de onduidelijkheid van de staatshervorming, daar gaat het eigenlijk om.

Minister J. Lenssens : De staatshervorming is heel duidelijk.

Mevrouw M. Vogels : Bepaalde bevoegdheden worden opgesplitst. Beide Gemeenschappen handelen autonoom maar overleg is noodzakelijk, indien men, in het belang van de betrokkenen, tot een goede wetgeving wil komen.

Minister J. Lenssens : Is dat niet normaal in een federale Staat ? Dit is ook het geval in de Verenigde Staten of in de Bondsrepubliek.

Mevrouw M. Vogels : Niet op de manier zoals wij het doen. In andere regionale staten wordt gewerkt met de hiërarchie der normen. In dit geval zou dat ook gelden.

Minister J. Lenssens : Ik heb nog geen enkel ernstig argument gehoord.

Mevrouw M. Vogels : Eén van de ernstige argumenten is, dat de wijze waarop de Vlaamse Gemeenschap de materiële organisatie van de gerechtelijke bescherming regelt, een uitholling betekent van de filosofie van het decreet van 1985, van de scheiding tussen gerechtelijke en vrijwillige hulpverlening. Daar waar men tracht deze scheiding bij de toegang tot de jeugdbescherming te verbeteren, wordt ze in de realiteit teniet gedaan met het pakket van maatregelen dat de Vlaamse Regering ter beschikking stelt van de jeugdrechter voor delinquente jongeren. Nog steeds zullen in dezelfde instellingen jongeren worden geplaatst als hulpverlenende maatregel en als strafmaatregel. De hele poging tot scheiding was in de discussie van de wet van 1965 bedoeld om het stigmatiserend effect voor de jongeren op te heffen, met name de idee dat wie in een instelling verbleef wel iets misdadan zou hebben. Een duidelijke scheiding is noodzakelijk, niet alleen om stigmatisering te voorkomen, maar ook omdat het zowel voor de

Vogels

voorzieningen als voor de jongeren, duidelijk moet zijn of hulpverlening wordt geboden, dan wel of er moet worden gestraft. De jeugdrechter kan oordelen dat de jongere niet moet worden gestraft omdat het delict in feite een symptoomgedrag is van een problematische opvoedingssituatie. Derhalve kan hij naar de vrijwillige hulpverlening doorverwijzen.

Minister J. Lenssens : Als dit decreet niet wordt aangenomen is dat wel een probleem. Wij hebben de materiële bevoegdheid om de gerechtelijke jeugdbijstand te organiseren. Dit wil zeggen dat wij moeten laten weten welke maatregelen wij ter beschikking stellen van de jeugdrechter wanneer hij kiest voor het hulpverleningsmodel in plaats van het sanctiemodel. U vergist zich, dat bewijst hoe moeilijk de materie is.

Mevrouw M. Vogels : Voor jongeren die via de jeugdrechter komen, geldt nog altijd de wet van 1965 die de plaatsing van jongeren voorziet, ook wanneer zij een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, maar hulp nodig hebben.

Minister J. Lenssens : Ik ben het eens met uw vorige bemerking, ook de heer Hancké heeft erop gewezen, dat we moeten vermijden dat er in de uitvoeringsbesluiten een vermenging zou plaatsvinden in de voorzieningen. Ik spreek mij er niet over uit of het een volledige scheiding moet zijn, dan wel of er een scheiding moet komen op bepaalde domeinen. Slechts in drie van de dertien maatregelen wordt gesproken over instellingen : de open instellingen, de gesloten instellingen en de psychiatrische instellingen. De tien andere maatregelen zijn sowieso gescheiden omdat het alternatieve vormen van semi-ambulante of ambulante aard zijn.

Mevrouw M. Vogels : U weet dat het stigmatiserend effect voor jongeren vooral geldt . . .

Minister J. Lenssens : Ik geef toe dat wij hiervoor zorg moeten dragen.

Mevrouw M. Vogels : Het probleem is dat u zover gaat — en dat is ook in de Commissie gebleken — dat

zelfs in een gesloten instelling jongeren in het kader van hulpverlening kunnen worden opgenomen. Dit is voor mij een *contradictio in terminis*. Hulpverlening is een vrijwillig proces tussen hulp vragen en hulp verlenen. Door de samenwerking van beide start een hulpproces. Ofwel dwingt u iemand in een gesloten instelling. Zelfs in een gesloten instelling is het met dit decreet nog altijd mogelijk jongeren aan te treffen in het kader van een problematische opvoeding, jongeren die op basis van delinquentie gestraft zijn en daar terechtkomen, en jongeren die op basis van delinquent gedrag maar omwille van hulpverlening daar zijn terecht gekomen. Dit alles om te illustreren dat de vermenging aan de basis nog totaal is en dat het noch voor de jongeren, noch voor de buitenwereld, noch voor de opvoeders-hulpverleners duidelijk is welke houding zij ten aanzien van jongeren moeten aannemen. Worden die jongeren gestraft of vragen deze jongeren om hulp ? Dat is mijn grote kritiek op heel de organisatie van het gerechtelijk luik zoals zij nu wordt vooropgesteld. Deze overtuiging is alleen maar versterkt door het debat dat wij daarjuist hadden.

Met een aantal amendementen hebben wij duidelijk aan de nationale overheid het signaal gegeven van het jeugdsanctierecht waarvoor wij ook hebben gepleit. Enerzijds is er hulpverlening, hulpverlening die ook kan wanneer een jongere een appel heeft gestolen. Dat is dan een problematische opvoedingssituatie. Maar wanneer er werkelijk sprake is van een delinquent gedrag en de jeugdrechter beoordeelt het ook als dusdanig, moet het mogelijk zijn dat de nationale overheid daarvoor een apart jeugdsanctioneringsrecht uitbouwt. Dit moet staan tussen de hulpverlening en de volwassenensancties, dus niet de gewone gevangenisstraffen maar een reeks maatregelen zoals alternatieve straffen, eventueel plaatsing in een gesloten instelling, eventueel psychiatrische hulp enzovoort.

Minister J. Lenssens : Dit decreet belet dit niet. Ik volg u geheel in uw redenering. Ik heb dit trouwens ook in de Commissie gezegd. Dit decreet

belet niet dat de nationale overheid het jeugdsanctierecht uitbouwt.

Mevrouw M. Vogels : Daarjuist zegt u zelf : als de nationale overheid een jeugdsanctierecht uitbouwt waarin bijvoorbeeld maatregelen zijn opgenomen zoals alternatieve straffen die niet voorkomen in dit decreet, dan blijven deze dode maatregelen.

Minister J. Lenssens : Het behoort tot de autonomie van de Vlaamse Gemeenschap te bepalen welke maatregelen of sancties zij zal uitvoeren.

Mevrouw M. Vogels : Dat is dan wel een illustratie van het feit dat dit decreet te vroeg komt en niet werd gewacht op nader overleg.

Minister J. Lenssens : U weet zeer goed dat de dertien maatregelen en vooral de wijze waarop zij werden omschreven, veel ruimer zijn dan de maatregelen op zichzelf. Anders uitgedrukt : men kan zich bezwaarlijk een grotere reeks van maatregelen indenken in de hulpverleningssfeer dan degene die wij stuk voor stuk in de dertien punten hebben omschreven. Ik heb geen enkele ongerustheid ter zake en ik ben ervan overtuigd dat — zij het met een andere omschrijving — de maatregelen die nationaal zouden worden getroffen in het kader van hulpverlening aan delinquenten zullen overeenstemmen met één van de dertien maatregelen die wij hebben vastgelegd.

Mevrouw M. Vogels : Wij hebben voorgesteld dat terug te brengen tot een aantal categorieën minder, precies om dat euvel te voorkomen. Wij vrezen immers dat de 13 maatregelen hoe dan ook vrij restrictief zijn omschreven en dat bijvoorbeeld vormen van alternatieve straffen daarin op geen enkele manier kunnen passen. Wij vinden de omschrijving van die maatregelen in 13 categorieën te precies. U verantwoordt dat herhaaldelijk als een pluspunt met betrekking tot de rechtszekerheid van de betrokken jongere en zijn verdediging, die niet zou kunnen ingaan tegen een beslissing van de jeugdrechter wanneer die beslist tot een verschuiving van de maatregel binnen één categorie, bijvoorbeeld de verplaatsing van een

Vogels

jongere van een pleeggezin naar een instelling. Hierbij moet vooreerst gesteld worden dat met betrekking tot de verdediging de procedureregels niet bestaan en de vaststelling ervan opnieuw een bevoegdheid is van de nationale overheid. Bovendien hebben juristen mij verzekerd dat de advocaat van een betrokkene beroep kan aantekenen tegen elke nieuwe beslissing van de rechter, ook al blijft hij met deze nieuwe beslissing binnen eenzelfde omschreven wettelijke maatregel.

Minister J. Lenssens : Ja, maar met minder argumenten in een breed omschreven groep van maatregelen dan wanneer hij punctueel kan pleiten tegen een door de jeugdrechter genomen maatregel. Geloof mij, mijn enige bekommernis blijft daar de rechtszekerheid en de verdediging van de jongeren maximaal te waarborgen. Binnen grote groepen van maatregelen riskeren wij dat de jeugdrechters misschien gemakshalve of ambtshalve andere maatregelen binnen die categorieën gaan toepassen, wat uiterst nefast is. Ik meen dat wij voorbeelden te over hebben van jongeren die van hier naar daar worden gestuurd vooraleer hun advocaat de kans krijgt op voorhand te pleiten tegen een punctuele maatregel.

Mevrouw M. Vogels : Akkoord, maar binnen de juridische wereld is men daarvan niet overtuigd en zegt men dat het ene met het andere niets te maken heeft.

Tot slot wat dit eerste punt betreft, een opmerking inzake de organisatie van de gerechtelijke bescherming. Het decreet voorziet in de gevallen waar de jeugdrechtbank rechtstreeks kan optreden in problematische opvoedingssituaties wanneer er sprake is van hoogdringendheid. De omschrijving van de notie „dringendheid” is zeer vaag. Alleen al bijvoorbeeld het feit dat er geen continue bereikbaarheid is van de vrijwillige hulpverlening — ‘s weekends bijvoorbeeld — maakt dus mogelijk dat jongeren in het juridische circuit belanden. De uiteindelijk in Commissie goedgekeurde tekst bepaalt dat deze

dringendheid kan ingeroepen worden als de integriteit van de minderjarige gevaar loopt.

Minister J. Lenssens : Ik heb gesteld dat moet aangetoond worden dat onmiddellijke bijstand en hulpverlening op vrijwillige basis niet mogelijk zijn en dat de integriteit van de minderjarige gevaar loopt. Dit wil zeggen dat de integriteit van de jongere op geen enkele andere wijze kan worden gewaarborgd dan door het nemen van één van die maatregelen bij hoogdringendheid — meestal verwijdering uit het gezinsmilieu. Dat moet worden aangetoond.

Mevrouw M. Vogels : Ik heb in de Commissie reeds gezegd dat de term „integriteit” een veel te ruim begrip is, vergelijkbaar met de notie „kind in gevaar”.

Minister J. Lenssens : Mijn antwoord op de vraag van de heren Hancké en Peeters had als bedoeling de beleidswil van de Vlaamse Executieve uit te drukken. De notie „integriteit” moet hier beperkend worden geïnterpreteerd en ik herhaal dat er geen andere weg is op vrijwillige basis om die integriteit zowel fysisch als psychisch te vrijwaren.

Mevrouw M. Vogels : Ik durf twijfelen aan de goede wil van de al zeer gebelgde jeugdrechters om met deze beleidsinterpretatie terdege rekening te houden.

Besluitend wat de gerechtelijke bescherming betreft denk ik voldoende te hebben aangetoond dat dit decreet te vroeg komt, onvoldoende doordacht is en riskeert nieuwe provocaties en bevoegdheidsconflicten te veroorzaken die niet de sector en zeker niet de jongere ten goede komen.

Wat de voortgezette hulpverlening na de meerderjarigheid betreft, kan ik het volgende zeggen. Het tweede luik van dit decreet beoogt, inspelend op de verlaging van de meerderjarigheidsleeftijd vanaf 1 mei, het jeugdbeschermingscircuit aan te passen. Cruciale vraag is of we aanvaarden dat een jongere meerderjarig is op 18 of niet. Als men dit feit in zijn volle betekenis aanvaardt, dan moet men er ook de consequenties uit trekken. Dit wil zeggen, geloven in de volwaardigheid van de 18-jarige als indi-

vidu, dus hem ook als dusdanig behandelen en hem au sérieux nemen. Dit doet niets af aan het feit of dit volwassen individu al dan niet maatschappelijke steun nodig heeft, die gezien de verlengde schoolplicht, wachttijden voor werkloosheidsuitkeringen enzovoort, van een andere aard kan zijn, dan die welke binnen de volwassenhulpverlening geldt. Uiteindelijk gaat het om het aanvaarden van het zelfbeschikkingsrecht van jongeren en de wijze waarop we als samenleving op de best mogelijke manier deze zelfbeschikking en hulpverlening kunnen verzoenen en of dit in het belang van de jongvolwassene het best gebeurt binnen het kader van de jeugdbescherming.

De jeugdbescherming, zoals ze vandaag is georganiseerd, is geen waardenvrije bedoening. Ze heeft haar geschiedenis, niet alleen haar juridische, maar ook haar feitelijke. Een feitelijke geschiedenis, die vooral geschreven wordt door privé-instellingen, die van het beheren en draaiende houden van instellingen hun doel hebben gemaakt. Dit hoeft niet negatief begrepen te worden. In het verleden beantwoordden deze instellingen aan een reële nood en aan de maatschappelijke inzichten in verband met de opvang van jongeren in gevaar. Zowel de reële noden als de maatschappelijke inzichten evolueren en het is de taak van de wetgever of decreetgever de uitdrukking te zijn van deze maatschappelijke bekommernissen en te durven loskomen van in het verleden gegroeide privé-belangen.

Niemand in dit halfroond ontkent de problemen van jongeren die momenteel in instellingen verblijven en ouder zijn dan 18 jaar. Niemand wil de verantwoordelijkheid dragen voor het bruusk afbreken van een aan de gang zijnde hulpverlening en opvang van een jongere die, nog studierend, niet de mogelijkheid heeft om plots vanaf 1 mei op eigen benen te staan. Maar ik hoop dat iedereen ook inziet dat een consequent aanvaarden van de meerderjarigheid op 18 jaar een bezinning moet betekenen van de aard van hulpverlening, die momenteel in de klassieke jeugdbescherming wordt verstrekt.

Vogels

In die zin is een uitspraak van de afgevaardigde van de Caritas-instellingen, de heer Cloquet, in een Vlaamse krant veelzeggend. De heer Cloquet bewees zomaar dat jongeren in de jeugdbescherming een ontwikkelingsachterstand hebben van 2 tot 3 jaar.

Dergelijke algemene uitspraken zijn niet alleen fundamenteel onjuist maar zijn een kaakslag voor de jongeren in de jeugdbescherming, die op die manier nog maar eens gestigmatiseerd worden.

Als instituut, als werkgever of als schoolhoofd dergelijke uitspraken in een krant verkondigen is niet van aard jeugdbeschermingsjongeren op hun 18 jaar meer kansen te geven op de arbeidsmarkt.

Men kan zich de vraag stellen of dergelijke uitspraken niet eens te meer het failliet aantonen van de klassieke instellingsopvang, die blijkbaar niet in staat is om jongeren voor te bereiden op zelfstandig wonen, om jongeren voldoende sociale en relationele vaardigheden aan te leren, nodig voor een zelfstandig bestaan.

Minister J. Lenssens : U bezondigt zich aan veralgemening. U mag toch niet zeggen dat er in een hele reeks instellingen geen ernstig, groots en humaan werk is gebeurd. Ik zal de laatste zijn om te beweren dat overal alles perfect is. Maar nu overdrijft u toch een beetje.

Mevrouw M. Vogels : Ik wou er op wijzen dat dergelijke uitspraken zeker niet van aard zijn om mijn geloof in de goede bedoelingen van de instellingswereld en van de personen, die daar werkzaam zijn, in vraag te stellen. Er is evenwel een groot verschil in aanpak, ofwel gaat men uit van de meerderjarigheid op 18 en de zelfstandigheid op die leeftijd en bereidt men de jongere er op voor dat hij vanaf 18 jaar op eigen benen zal staan.

Minister J. Lenssens : Mevrouw Vogels, u overdrijft. U geeft de indruk dat de Vlaamse Executieve en de meerderheid in deze Raad de autonomie van de jongeren, die op 1 mei

18 jaar worden en dus meerderjarig, willen uithollen. Ik betwist dit formeel.

Mevrouw M. Vogels : Juridisch niet.

Minister J. Lenssens : Wij hebben dat voldoende aangetoond en telkens opnieuw worden wij geconfronteerd met dit soort uiterst demagogische uitspraken en dooddoeners, die kant noch wal raken, die overigens èn door de teksten èn door de debatten worden tegengesproken.

Mevrouw M. Vogels : Ik ben trouw aan mijn overtuiging. Trouwens, niemand is zo demagogisch, dan iemand, die iemand anders demagogie verwijt.

Er is toch een groot verschil. Wanneer men ervan uitgaat dat een jeugdbeschermingsjongere — in tegenstelling tot een gewone jongere — pas op 21 meerderjarig wordt, geeft zulks 3 jaar verschil. Dan wordt niet in de richting van zijn zelfstandigheid op 18 jaar gewerkt. De keuze van die jongere, die door dit decreet juridisch perfect wordt gegarandeerd, is een holle zaak en niet op de realiteit gebaseerd.

De jongere die niet werd opgevoed en waarvoor niet werd gewerkt in de richting van zijn zelfstandigheid op 18 jaar, zal op 18 jaar niet de wil vertonen of de mogelijkheid hebben zelfstandig te worden.

Minister J. Lenssens : Mevrouw Vogels, daarin heeft u totaal gelijk. De benadering wegens de leeftijdsverlaging van de meerderjarigheid zal in alle soorten voorzieningen en instellingen totaal anders moeten worden geconcipieerd, om voortaan te werken naar een totale autonomie van volwassenheid op 18 jaar. Dat stelt geen probleem, maar het zal alleszins enige tijd vergen dit in de realiteit tot stand te brengen. Daartoe kunnen wij een bijdrage leveren met de uitwerking van het belangrijk uitvoeringsbesluit nopens de voorzieningen, teneinde ter zake maximale kwalitatieve prikkels te geven. (**Onderbreking door mevrouw Merckx-Van Goey**)

Mevrouw M. Vogels : Natuurlijk niet, mevrouw Merckx, maar ik

meen dat de instrumenten die u met dit decreet scheidt daarvoor geen voldoende garanties bieden. U kent mijn voorstel. Wij moeten van dit decreet een aflopend decreet maken, zodat de voortgezette hulpverlening voor meerderjarigen tussen 18 en 20 jaar nog kan tussen dit en vijf jaar. Zodanig dat wij een soort van stok achter de deur hebben opdat er toch iets zou bewegen in de sector.

Minister J. Lenssens : Een stok ten aanzien van wie ? De decreetgever moet toch geen stok achter zijn eigen deur plaatsen. De decreetgever kan op elk ogenblik bij voorstellen of ontwerpen van decreet een bestaand decreet wijzigen. Laat ons toch redelijk zijn.

Mevrouw M. Vogels : Een decreet, zeker op dit terrein is een signaal voor het werkveld. Het signaal dat het werkveld nu krijgt is dat tussen dit en ten eeuwigen dage jongeren in de jeugdbescherming zullen worden opgevangen tot 20 jaar. Een decreet waarin wordt bepaald dat dit nog geldt voor vijf jaar en dat men zal ombouwen naar een jongvolwassenhulpverlening zal diezelfde instellingswereld ertoe aanzetten om te schakelen, om te bouwen, eventueel financiële stromen naar een andere richting te loodsen. Dat is mijn overtuiging.

Minister J. Lenssens : U verzwijgt bewust een belangrijk artikel dat de heer Hancké heeft aangehaald en dat ik nog heb verklaard. Inzake de voortgezette hulpverlening kan de jongere, persoonlijk, schriftelijk en autonoom de wens uitdrukken om van een of andere voorziening binnen de perken van de decretale mogelijkheden nog van de hulpverlening te kunnen genieten. Het bureau van het comité voor de bijzondere jeugdzorg zal als onafhankelijke instantie mede oordelen en vooral, na de jongere te hebben gehoord, er zorg voor dragen dat zijn autonomie maximaal heeft gespeeld en dat zijn vraag vanuit zijn persoonlijke, sociale en psychologische familiale situatie gewettigd is. U verzwijgt dat bestendig. U geeft de indruk dat wij al de jongeren boven de 18 jaar in de sector willen houden. Dit is onjuist.

Mevrouw M. Vogels : Neen, helemaal niet.

Minister J. Lenssens : Welnu, dan moet u het ook vermelden.

Mevrouw M. Vogels : De vraag is of wij als overheid enkel de plicht hebben om de juridische bepalingen zo sluitend mogelijk te maken. Ik geef toe dat op dat vlak de zaak sluitend is, hoewel de comités voor de bijzondere jeugdbijstand niet echt . . .

Minister J. Lenssens : Deugen die ook al niet meer misschien ?

Mevrouw M. Vogels : Jawel. Ik wil daar niet aan twijfelen. Het is mijn opvatting dat wij als overheid de maatschappelijke voorwaarden moeten creëren opdat jongeren ouder dan 18 jaar uit de jeugdbeschermingscircuits zullen stappen en dat ze niet de keuze hebben om ofwel erin te blijven ofwel onmiddellijk in de maatschappij te stappen. Er moet iets zijn als een hulpverlening voor jongvolwassenen die niet alleen geldt voor jongeren tussen 18 en 20 jaar in de jeugdbescherming maar die ook voor jongeren van 21, 22 of 23 jaar kan gelden — zeker met het steeds langer studeren — en die ook kan gelden voor jongeren die nooit in de jeugdbescherming hebben gezeten. Dat is een andere basisoptie. Mijn basisoptie is jongeren ouder dan 18 uit de jeugdbescherming en voorzien in een hulpverlening voor jongvolwassenen.

Ik kom tot mijn besluit. Ik denk dat ik met deze visie in de Commissie niet helemaal alleen stond. De heer Flamant deelde die mening. Ook andere leden waren ervan overtuigd dat een dergelijke aflopende regeling niet noodzakelijk negatief hoefde te zijn, integendeel. Ik denk dat de collega's mijn amendement niet zullen goedkeuren. Dit amendement, dat dus een aflopende regeling bepaalt voor vijf jaar, doet niets af aan de problemen van de jongeren vanaf 1 mei. Er zal dus een enorme kans worden gemist om aan beleidsvernieuwing te werken. Ik denk en u zult dat niet graag horen, mijnheer de Minister en mij zelfs van demagogie durven beschuldigen, dat men ook de mogelijkheid om een stuk ontzuilend te werken onbenut laat.

Het permanente kader dat dit decreet schept voor de opvang van 18-20-jarigen binnen de jeugdbescherming zal binnen de gevestigde jeugdbeschermingsvoorzieningen misschien leiden tot kleine verschuivingen binnen de opvang, maar zal niet leiden tot de uitbouw van een jongvolwassenopvang, los van de beschermingsidee. Zolang er geen eindpunt wordt gesteld aan de opvang binnen de jeugdbescherming zullen geen middelen vrijkomen uit de georganiseerde zuil om eventueel te investeren in een eigentijdse pluralistische opvang. Al degenen die dit decreet goedkeuren geven dus de garantie voor het voortbestaan van de traditionele opvang binnen de verzulde instellingen en geven eens te meer te kennen dat een ontzuilingsdebat voor hen niet meer is dan een theoretische reflectie op een verwerpelijke situatie, waarbij de politieke moed ontbreekt om hieraan ten gronde iets te veranderen.

Uit al wat vooraf gaat zal duidelijk zijn dat AGALEV dit decreet een staaltje vindt van machtsdenken en machtsbestending waarvoor u niet op onze goedkeuring hoeft te rekenen, maar daarop zult u wel niet gerekend hebben. (*Applaus bij AGALEV*)

De Voorzitter : De heer Lauwers heeft het woord.

De heer H. Lauwers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, vermits ik vermoedelijk de laatste spreker ben, zal ik het debat niet nodeloos rekken en een lange uiteenzetting houden over het belang, de betekenis en de geschiedenis van dit ontwerp. Ik zal het evenmin hebben over de verhoudingen tussen de nationale wetgever en de Vlaamse Gemeenschap. Daarover heeft collega Peeters het reeds uitvoerig gehad. Trouwens, een aantal punten werden reeds naar aanleiding van het verslag van mevrouw Merckx naar voren gebracht ; verslag dat wellicht geen sinecure was om te maken. Het blijft voor mij nog altijd een ingewikkelde materie en ik moet geregeld op mijn tenen gaan staan om de consequenties en de finesses van een aantal aspecten van het ontwerp volledig te overzien.

Mijn betoog zal handelen over drie, reeds herhaaldelijk vermelde aspecten van dit ontwerp van decreet : de hoogdringendheid, het onderscheid tussen hulpverlening en straf en de situatie van de plus-achttienjarigen.

De hoogdringendheid vormt de tweede wijze waarop jongeren met de gerechtelijke bijstand in aanraking komen. Iedereen is het erover eens dat wij dit zoveel mogelijk moeten beperken. Dat was trouwens de reden waarom reeds vroeger de bemiddelingscommissies werden opgericht.

De discussie gaat in feite over de vraag of al dan niet een te brede definitie wordt gegeven aan het begrip hoogdringendheid waardoor het de toegangspoort zou zijn voor het openbaar ministerie om het comité voor bijzondere jeugdzorg en de bemiddelingscommissies te omzeilen zodat de jongeren toch opnieuw bij de jeugdrechter terecht komen.

Na de besprekingen in de Commissie en ook nadien moet ik, ten eerste, vaststellen dat hoogdringendheid en noodsituatie moeilijke begrippen zijn. Dat hebben wij trouwens nogal ergens gehoord. Ten tweede kan niet worden ontkend dat het probleem in het ontwerp van decreet tot ieders tevredenheid voldoende werd opgelost via artikel 22sexies en de daarop goedgekeurde amendementen, die zelfs in de Commissie nog verder werden verbeterd.

In dit artikel werden de mogelijkheden van de jeugdrechtbank om bij hoogdringendheid tussen te komen, strikt beperkt tot de onthaal- en observatiecentra waardoor deze laatste een specialiteit als crisisopvang of eerste opvang in de sector kunnen verwerven. Daarnaast is er het herin-schakelen in het vertrouwde milieu, zelfs buiten de bijzondere jeugdzorg. Er werd een beperking van 45 dagen opgelegd waarna de bemiddelingscommissie zonder gevolg kan klasseren door het dossier gewoon uit handen te geven.

Minister J. Lenssens : De opmerking van de heer Lauwers is niet van enig belang ontdaan inzake de interpretatie van noodsituaties en hoogdringendheid met daaraan verbonden de

Lenssens

integriteit van de persoon van de minderjarige. Na een periode van maximaal 45 dagen kan de verdediging opnieuw inspelen op een eventuele vordering van de jeugdmagistraat.

De heer H. Lauwers : Mijnheer de Minister, artikel 22sexies paragraaf 1 en 2, zoals het in de Commissie werd goedgekeurd, ondervangt veel beter de kritiek op hoogdringendheidsmaatregelen dan de discussie over het begrip integriteit van de persoon. Mijns inziens zijn de economie van de tekst en de materialiteit van de bevoegdheden van de jeugdrechtbank veel meer bepalend. Het probleem is derhalve, wat mij betreft, goed geregeld.

Inzake het onderscheid tussen hulp en straf doe ik opmerken dat het voor mij de eerste keer was dat ik werd geconfronteerd met de idee dat recht op straf een emancipatorische gedachte is. Ik heb daarover met een aantal mensen gepraat. En de tonaliteit verschilt al naargelang de betrokkenheid van de persoon. Voor orthopedagogen en pedagogen is er geen verschil tussen jongeren in moeilijkheden en jongeren die bij hen terecht komen op grond van artikel 36, punt 4. Voor hen is de finaliteit altijd hulpverlening. Juristen en sociologen beweren daarentegen dat als jongeren een misdrijf hebben gepleegd het openbaar ministerie de mogelijkheid moet hebben om enerzijds te verwijzen naar de bemiddelingscommissie of anderzijds op basis van artikel 36, punt 4 sancties moet kunnen verdere. Ik kan er inkomen dat sancties een bepaalde categorie jongeren ertoe kunnen brengen hun gedrag te corrigeren. De filosofie is dan jongeren enkel voor de jeugdrechter te brengen in geval van sanctionering. Weliswaar gaat het dan om alternatieve straffen die in verhouding staan tot wat mispeuterd werd. Al lijkt dergelijke sanctionering mij voor bepaalde jongeren aangewezen, toch heb ik vragen bij het enkelvoudige beslissingsrecht van het openbaar ministerie in de keuze tussen de twee sporen. -Het is daarbij ook de vraag of het openbaar ministerie snel naar de bemiddelingscommissie zal verwijzen,

want zoals we weten is de verhouding tussen beiden niet altijd optimaal. Als die bemiddelingscommissie niet tot een vrijwillige hulpverlening komt, dan zullen de jongeren toch nog bij de jeugdrechter terecht komen. Ik denk dat alle juridisch opgelegde pedagogische maatregelen, of ze nu via de bemiddelingscommissie komen of via het openbaar ministerie of de jeugdrechter, altijd een bestraffende bijklank zullen hebben. De manier waarop de jongeren worden opgevangen, de kwaliteit van en de sfeer waarin de hulpverlening gebeurt, zal hier vooral bepalend zijn.

Ik denk dan ook dat het beter is dat ook de rechter nog de signaalfunctie kan laten primeren wanneer jongeren een feit hebben gepleegd dat als misdrijf wordt omschreven. Dat belet echter niet – en daarmee sluit ik aan bij de vragen van collega Hancké, – waarop de Minister al heeft geantwoord – dat er een splitsing moet komen bij de erkenning van instellingen en initiatieven om verwarring tussen de pedagogische opvoedingssituatie enerzijds en signaalgedrag of sanctie anderzijds te vermijden. De Minister heeft daarstraks gezegd dat de maatregelen die de Vlaamse Gemeenschap aan de nationale wetgever voorstelt voor jongeren die een misdrijf hebben gepleegd zich beperken tot de maatregelen die tot nog toe zijn opgegeven. Wat is nu de betekenis van de eerste zin van artikel 22, punt 7 die er in de Commissie als amendement werd ingelast ? Die tekst zegt : „voor zover de jeugdrechtbank geen toepassing maakt van de bij de wet bepaalde maatregelen met een sanctionerend karakter”. Mijnheer de Minister, na uw toelichting is het mij niet meer helemaal duidelijk of de nationale wetgever van deze dertien maatregelen er geen enkele als sanctie kan omschrijven in een nieuw soort sanctierecht.

Minister J. Lenssens : Artikel 22septies zegt dat de jeugdrechtbank, voor zover zij geen bij wet bepaalde maatregelen met een sanctioneel karakter toepast, gebruik kan maken van de maatregelen die door het decreet van de Vlaamse Raad worden omschreven. Dit bevestigt dat de Vlaamse Raad onderkent dat, na een eventuele aanvaarding van het decreet, het

twee-sporenbeleid tegenover jongeren met een delinquent gedrag mogelijk moet blijven. De Vlaamse Raad is niet bevoegd om een jeugdsanctierecht vast te leggen in een decreet. Dit behoort tot de bevoegdheid van de nationale wetgever. Indien de jeugdrechtbank echter geen gebruik maakt van de sancties die door de nationale wetgever worden vooropgesteld, dan kan zij dus wel een of meer van de dertien maatregelen die in het decreet van de Vlaamse Gemeenschap worden vastgelegd, toepassen.

De heer H. Lauwers : Kan de jeugdrechtbank bijvoorbeeld een bouwkamp, dat in het decreet wordt omschreven als een pedagogisch project, opleggen als een vorm van jeugdsanctie ?

Minister J. Lenssens : Als die maatregel als een sanctie wordt omschreven, dan behoort dat tot de nationale bevoegdheid. De Vlaamse Raad is enkel bevoegd voor de sociale en gerechtelijke bijstand buiten de delinquentie. De opgave van alternatieve sancties vallen, indien zij als een sanctie worden omschreven, onder de bevoegdheid van de nationale wetgever. Wat dus de sancties betreft, moeten de jeugdrechtbanken zich houden aan de voorschriften van de nationale wetgever. Voor de hulpmaatregelen kunnen zij echter refereren naar de maatregelen die in de decreten van de Gemeenschappen worden omschreven.

De heer H. Lauwers : De Vlaamse Gemeenschap heeft dus helemaal niets te maken met de uitvoering van het jeugdsanctierecht ?

Minister J. Lenssens : Alleen de nationale wetgever is bevoegd om de sancties vast te leggen en te omschrijven.

De heer H. Lauwers : Een laatste punt waarover ik het wil hebben, betreft de jongvolwassenen, de jongeren van ouder dan 18 jaar. Nagenoeg iedereen gaat ermee akkoord dat er een vrijwillige overgangperiode moet mogelijk zijn, bijvoorbeeld om de jongeren toe te laten in een vertrouwd klimaat de studies te voltooien. De verlenging van de minderja-

Lauwers

righeid moet echter steeds in het belang zijn van de jongeren en niet in dat van de instellingen. Het gevaar dat de maatregel systematisch zal worden verlengd wegens de subsidies voor de instellingen, wordt in de tekst van het decreet die door de Commissie werd goedgekeurd, zoveel mogelijk vermeden : door de samenstelling van de comités voor bijzondere jeugdzorg wordt ervoor gezorgd dat er geen belangenvermenging mogelijk is. De verlenging van de maatregelen moet om de zes maanden worden hernieuwd en gemotiveerd. In de praktijk zal vlug blijken of er instellingen zijn die systematisch de zelfstandigheidstraining van de jongeren willen afremmen. Indien dit het geval is, beschikken de comités over middelen om hiertegen op te treden.

Er wordt in het decreet ook een regeling getroffen voor die jongeren die voor het eerst hulpmaatregelen vragen nadat zij 18 jaar geworden zijn. Het gaat hier om circa 200 jongeren en dit getal zal nog dalen, omdat die jongeren recht zullen hebben op het bestaansminimum. De meest aangegeven maatregelen voor deze groep van jongeren zijn het begeleid zelfstandig wonen en het kamerwonen. De subsidiëringspoort tot in 1992 is het comité voor de bijzondere jeugdbijstand.

Mijnheer de Minister, ik heb nog een vraag om verduidelijking. U hebt gezegd dat u voor de 17-jarigen die voor het begeleid zelfstandig wonen in aanmerking komen maar die geen eigen inkomen hebben, een regeling zou treffen waarbij de onderhoudskosten wordt gesubsidieerd door kredieten van de bijzondere jeugdzorg. Het is mij echter niet duidelijk of het de bedoeling is deze regeling ook toe te passen voor degenen die ouder zijn dan 18 jaar, nog studeren en ook geen eigen inkomen hebben of eventueel zelfs voor nieuwkomers, dan wel of deze subsidiëringsregel strikt beperkt is tot de 17-jarigen.

Minister J. Lenssens : Deze regeling zal ook gelden als ze in de voortgezette hulpverlening blijven, binnen de termijnen die door het decreet

toegelaten zijn, ook na 18 jaar. Na 18 jaar in de sector binnenkomen is niet mogelijk.

De heer H. Lauwers : Mijnheer de Minister, het gevaar daarbij is dat daardoor voor een bepaalde groep jongeren de rol van het OCMW voor een deel wordt uitgehold. Het is niet overbodig om daar de nadruk op te leggen. U kan in het kader van uw bevoegdheden, bijvoorbeeld via een omzendbrief naar aanleiding van het opmaken van de gemeentebegroting, of zelfs via de zogenaamde dynamische criteria van het Fonds voor Maatschappelijk Welzijn de OCMW's ertoe aansporen de jongeren steun te verlenen en ze eventueel te begeleiden, ook na hun 18 jaar, ook als ze nog studeren, op voorwaarde echter dat ze beantwoorden aan de vereisten : het sociaal onderzoek en het uitzoeken van andere middelen. Het is duidelijk dat wij niet alle kotstudenten een bestaansminimum willen toekennen. Jongeren kunnen daardoor sneller tot zelfstandigheid komen of overstappen naar het hulpverleningscircuit buiten de bijzondere jeugdzorg en na hun 18 jaar, zelfs wanneer ze nog studeren maar omwille van bepaalde omstandigheden geen inkomen hebben, gebruik maken van een bestaansminimum.

Mijnheer de Minister, ik had hierover graag uw mening gekend. Ik denk dat dit een belangrijke eerste stap zou zijn naar een volwaardige jongvolwassenenhulp, los van de bijzondere jeugdzorg, die naar mijn gevoel via het OCMW en andere hulpverleningscentra de ruggegraat moeten vormen voor een begeleiding buiten en na de bijzondere jeugdzorg. Het moet toch de bedoeling zijn dat de bijzondere jeugdzorg bijzonder blijft en dat we zoveel mogelijk moeten komen tot een apart systeem van jongvolwassenenhulp. Zulks sluit niet uit dat ook na 1992 sommige initiatieven, ik denk bijvoorbeeld aan de autonome centra voor begeleid zelfstandig wonen, een soort van dubbele erkenning zouden krijgen.

Ik heb ook niet verborgen dat ik voor al deze jongeren na 1992 één en dezelfde inrijpoort of subsidiëpoort zou willen zien, zowel voor de verlenging

gen en de continuïteit binnen de bijzondere jeugdzorg als voor de nieuwe hulpaanvragers. De voorlopige regeling mag er alleszins geen aanleiding toe geven dat de bijzondere jeugdzorg stilzwijgend aan een soort van terreinverbreding doet, naar een meer algemene jongvolwassenenhulp, ten koste eventueel van de zelfstandige ambulante jeugd welzijnssector. Vandaar dat ik de vragen stel in verband met de toepassing van het bestaansminimum bij jongeren.

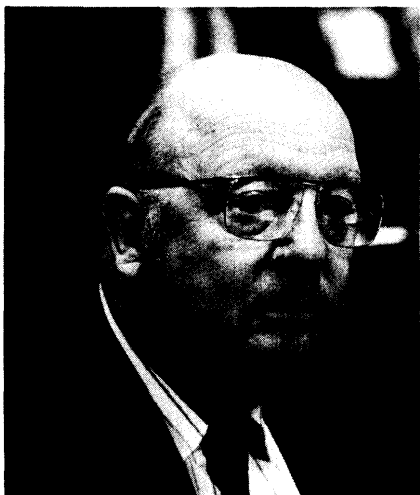
Mijnheer de Minister, collega's, tot besluit wil ik zeggen dat ik van mening ben dat dit decreet de gerechtelijke jeugdbijstand organiseert met aangepaste middelen en met de klemtoon op de hulpverlening en een toegang vormt tot de gerechtelijke jeugdbijstand. Ik zal aan mijn fractie voorstellen het decreet goed te keuren.

De Voorzitter : Minister Lenssens heeft het woord.

Minister J. Lenssens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, op mijn beurt zou ik mevrouw Merckx willen danken en vooral feliciteren voor haar belangrijk verslag dat zij hier heeft toegelicht. Ik ben ervan overtuigd dat dit als het ware een naslagwerk zal worden voor velen die in de sector van de bijzondere jeugdzorg naar de interpretatie van bepaalde decretale teksten zouden zoeken.

Ik wil tevens de Commissieleden bedanken want ik heb zelden in de Vlaamse Raad op een dergelijke constructieve en hoogstaande wijze een intrinsiek moeilijk dossier weten behandelen, vooral in samenwerking met de meerderheid. Dit heeft inderdaad geleid tot het amenderen van een vijftiental punten van het decreet. Het gaat soms om uiterst belangrijke amendementen. Ik heb nooit beweerd ter zake de wijsheid in pacht te hebben. Ik constateer dat de bespreking in de Commissie en de aangenomen amendementen ertoe hebben geleid dat de tekst verbeterd, verfijnd en verduidelijkt is en in zijn toepassing klaarder beantwoordt aan onze doelstellingen.

Mijnheer de Voorzitter, ik zal kort zijn omdat de meeste zonie alle tus-

Aan Gemeenschapsminister **P. De-wael (PVV)** werd door **Senator G. Cardoen (CVP)** een actuele vraag gesteld over het personeelstekort in het Kasteel van Gaasbeek

senkomsten reeds in de Commissie plaatsvonden, naast een inhoudelijke stellingname en omdat het verslag van mevrouw Merckx de repliek van de Executieve uitvoerig weergeeft.

Samen met u constateer ik dat in de Commissie alle fracties een consensus hadden bereikt omtrent de uitgangspunten van dit aanvullend decreet. Het ging om drie punten. Ten eerste, de vernauwing van de toegang tot de jeugdrechtbank. Ten tweede, de rechtszekerheid van alle betrokkenen, vooral van de jongeren maar ook van hun gezin. Ik denk hier aan het verhogen van de maximale waarborgen. Ten derde, het structureel vastleggen van het beginsel van de subsidiariteit dat erin bestaat dat men bij gelijkblijvende kwaliteit moet kiezen voor de maatregelen die het minst ingrijpen in de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen. Dit laatste uitgangspunt waarover wij het eenparig eens zijn zal tot gevolg hebben – en ik richt mij voornamelijk tot mevrouw Vogels en de heer Flamant – dat de herstructurering van

de sector eerder nieuwe vormen van begeleiding en opvang zal kennen, in tegenstelling tot de overwegende instellingsgerichte opvang die wij tot op heden kenden.

Een uitgangspunt werd uitvoerig besproken. Het gaat om het antwoord op de vraag hoe de maatschappij moet reageren op het delinquent gedrag van jongeren. De fundamentele vraag of een kind recht heeft op straf ofwel of wij voorstander zijn van een tweesporenmogelijkheid. Dit zou de jeugdrechter toelaten een keuze te maken die gebaseerd is op de wil van de jongere, om desgevallend sanctionerend op te treden, maar dat ook het hulpverleningsmodel mogelijk maakt.

De meerderheid heeft in de Commissie voor deze laatste stelling gekozen. Ik verwijs naar het verslag van mevrouw Merckx voor de diepere, meer fundamentele conceptie van het standpunt dat in het decreet wordt uitgedrukt.

Tevens bevestig ik wat de heer Peeters heeft gezegd, met name dat onder meer in de omschrijving van de 13 maatregelen die wij ter beschikking stellen van de jeugdrechter indien hij kiest voor een begeleidings-scenario, daar de klemtoon ligt op de volgende elementen. Ten eerste, de ambulante en semi-ambulante vormen, dit in tegenstelling met vroeger. Ten tweede, het gezinsgericht karakter van de maatregelen, niet alleen ten opzichte van de jongere als individu, maar als deel uitmakend van een basisgegeven in de samenleving, met name het gezin waar hij thuis hoort en is opgegroeid. Ten derde, de beperking van de maatregelen in de tijd. Dat is een innovatie die wij onderschatten en die niet aan bod is gekomen. Ten vierde, de beperking van de voorbereidende rechtspleging tot 6 maanden. Weet u dat het nu twee tot drie jaar duurt voor een jeugdrechtbank definitief uitspraak doet en dat in het kader van de voorbereidende rechtspleging jongeren en hun gezin op die wijze in de totale rechtsonzekerheid zitten. Ten vijfde, in artikel 22septies, worden de voorwaarden gecreëerd voor het nationaal te ontwikkelen jeugdsanctierecht, dus de mogelijkheden om de

twee sporen permanent mogelijk te maken.

Mijnheer de Voorzitter, inzake de ontkoppeling van het luik gerechtelijke jeugdbijstand aan dit van de voortgezette bescherming kan ik kort zijn. Mevrouw Vogels en de heer Flamant pleiten er voor en hebben hun amendementen, ingediend in de Commissie, hernomen. Ik wil mijn repliek, die uitvoerig in het rapport van mevrouw Merckx is opgenomen, hier kort samenvatten.

Ten eerste, wij zijn bevoegd sinds 8 augustus 1988. Nu, twee jaar later, hoeft men mij niet te zeggen dat wij te snel zouden zijn met het opnemen van onze soevereine verantwoordelijkheid om deze belangrijke bijkomende bevoegdheid uit te oefenen.

Als wij het gerechtelijk deel van deze problematiek niet bij decreet regelen, dan kan de eerste doelstelling, waarover wij het allen eens zijn, namelijk het versmallen van de poort tot de jeugdrechter, niet gerealiseerd worden. Dan blijft het beruchte artikel 36 van de wet van 4 april 1965, met de notie „kind in gevaar”, integraal van toepassing en dit betekent dat de poort naar de jeugdrechter voor de jongeren wagenwijd openstaat, ook voor de jongeren die niet delinquent zijn, maar wel een signaalgedrag vertonen. Ten slotte verwijs ik nog naar het Regeerprogramma van 14 februari 1989, dat uitdrukkelijk bepaalt dat de Executieve een dergelijk decreet bij de Raad zou indienen, maar dit geldt uiteraard alleen voor de meerderheid in deze Raad.

– **De heer M. Olivier, Eerste Ondervoorzitter, treedt als Voorzitter op.**

De heer Flamant en mevrouw Vogels hebben hun ideeën hernomen, die zij ook in de Commissie naar voren hadden gebracht, namelijk de voortgezette hulp aan jongeren die in de sector aanwezig zijn en achttien jaar worden, na vijf jaar te laten aflopen. Ik bevestig mijn standpunt, namelijk dat het probleem van de overgang van jongeren die achttien jaar zijn op het ogenblik dat zij in de sector vertoeven, niet tijdsgebonden is. Het rijst met andere woorden vandaag

Lenssens

niet omdat wij in een overgangperiode zitten door de toepassing van de nieuwe wet op de meerderjarigheid. Over twee, vijf, tien of twintig jaar zal het probleem op eenzelfde structurele wijze rijzen. Ik heb er daarnet reeds op gewezen dat niets de jongeren belet hun totale autonomie uit te oefenen. Elke jongere in de sector aanwezig en achttien jaar op 1 mei aanstaande kan onmiddellijk totaal autonoom beslissen dat hij op een andere wijze zijn jonge leven inricht. De mogelijkheid die wij creëren voor de jongeren om autonoom te kiezen voor een voortgezette hulpverlening, vloeit voort uit het zelfbeschikkingsrecht, mevrouw Vogels.

Wij zullen er inderdaad over moeten waken dat bij de subsidieregeling en erkenningsvoorwaarden van de voorzieningen impulsen worden gegeven om het opvoedings- en begeleidingsconcept op korte termijn af te stemmen op een autonomie en volwassenheid op achttien jaar. Hiervoor is een mentale aanpassing nodig, die wellicht niet zo gemakkelijk zal verlopen, maar toch moeten wij via uitvoeringsbesluiten de middelen hebben dit te realiseren. Wat heeft het voor zin dat de decreetgever een stok achter zijn eigen deur houdt en het decreet tot vier of vijf jaar beperkt? De Raad heeft immers de soevereiniteit om op elk ogenblik een ander decreet in te dienen, te behandelen en eventueel goed te keuren.

Ik wijs er nogmaals op dat u de tekst van het decreet aandachtig moet lezen. De voortgezette hulpverlening kan alleen maar vanuit de totale autonomie van de jongeren, waarover het bureau van het comité van bijzondere jeugdbijstand moet oordelen. Hiermee heb ik meteen geantwoord op de vraag naar het zelfbeschikkingsrecht van de jongeren, die mevrouw Vogels heeft gesteld.

Ten slotte maak ik nog twee opmerkingen. De heer Flamant en mevrouw Merckx hebben terecht hun bekommerning uitgedrukt over het goed functioneren van de comités en bemiddelingscommissies. Ik ben het met hun bezorgdheid geheel eens en steun hen. Wanneer wij deze comités

en bemiddelingscommissies niet voldoende logistieke steun geven, kunnen zij niet behoorlijk functioneren.

Ik kan u mededelen dat de procedure voor aanwerving en bevordering van de secretarissen van de bemiddelingscomités in haar eindfase is.

Vervolgens heeft de Vlaamse Executieve op 7 januari laatstleden haar principiële goedkeuring gehecht aan een beslissing voor een uitbreiding van het kader van de comités en de bemiddelingscommissies. Hierdoor zullen ook de comités in hun personeelonderbouw worden versterkt.

Mijnheer de Voorzitter, thans kom ik tot een laatste belangrijke bemerking. Quid met het jongvolwassenenwelzijnswerk? Ik wens duidelijk te stellen dat ik bewust heb gekozen om dit gescheiden te houden van de bijzondere jeugdzorg. Vandaar dat wij alleen hebben gepleit om de voortgezette hulpverlening aan degene die op zijn achttiende jaar in de sector is, tijdelijk te laten voortzetten.

Voor de jongvolwassenen die begeleidings- of hulproblemen hebben – en hier antwoord ik aan de heren Hancké, Peeters, Lauwers, mevrouw Vogels en mevrouw Merckx – bestaan er op dit ogenblik er een reeks reglementeringen, waar theoretisch en praktisch de jongvolwassenen terecht kunnen. Ik zal er een opsomming van geven: de jongereninformatie- en adviescentra, de JIC's en de JAC's; de opvangcentra voor jongeren, de OCJ's; sommige voorzieningen uit de sector bijzondere jeugdbijstand – ik denk hierbij aan het begeleid wonen –; er zijn ook de onthaalcentra voor daklozen, die theoretisch zouden kunnen openstaan. In de ambulante sector zijn er: de CLG's, de CMW's en nog enkele andere.

Collega's, het probleem is dat ieder van ons aanvoelt dat wij binnen de kortst mogelijke tijd moeten nagaan op welke manier wij gestalte zullen geven aan de problematiek van het welzijnswerk, typisch voor jongvolwassenen, dit wil zeggen voor 18- à 25-jarigen. U zal het met mij eens zijn dat thans deze problematiek op zich, conceptueel niet helemaal dui-

delijk is. Anders uitgedrukt betekent dit dat het dossier niet helemaal rijp is om onmiddellijk een bepaalde oriëntering vast te leggen.

Ik bevestig de afspraak die ik in de Commissie heb gemaakt, met name dat ik op korte termijn – wellicht vóór Pasen of alleszins onmiddellijk na Pasen – een studiec commissie ad hoc zal oprichten, waarin enerzijds het welzijnswerk voor volwassenen – gedeeltelijk ook voor jongeren – zal vertegenwoordigd zijn en anderzijds de vertegenwoordigers van de wetenschappelijke wereld. Ik zal hen vragen, binnen de kortst mogelijke termijn, een overzicht te geven van de mogelijkheden en desgevallend, van de alternatieve oriënteringen van een structurering of een herstructurering van het ganse veld, dat vandaag ter beschikking staat van de jongvolwassenen is.

Door het feit dat het decreet de jongeren toelaat gebruik te maken van de toegangspoort van het comité bijzondere jeugdbijstand, hebben wij ons uitdrukkelijk een tijdslimiet opgelegd, met name tot 31 december 1992, omdat wij inmiddels een ruime waaier van alternatieve mogelijkheden zullen hebben uitgebouwd.

Ik verheer niet dat wij intussen, door middel van overgangsmaatregelen, op korte termijn een aantal besluiten van de verschillende bestaande welzijnssectoren zullen aanpassen, om toe te laten dat de jongvolwassenen vanaf 1 mei daarop een beroep kunnen doen.

Het is duidelijk dat wij, in afwachting van de resultaten van de studiec commissie, desgevallend ook in de Commissie van gedachten zullen kunnen wisselen, vooraleer aan de Vlaamse Executieve definitieve voorstellen te doen.

Mijnheer de Voorzitter, ik denk dat ik inzake de opmerkingen en vragen die tijdens de uiteenzettingen werden gesteld en waarop ik niet heb geantwoord in openbare vergadering, zonder enige schroom kan en mag verwijzen naar het uitstekend verslag van mevrouw Merckx. In dit verslag kan men mijn antwoorden vinden die ik op identieke vragen heb gegeven.

Lenssens

Dit geldt ook voor de heringediende amendementen van Mevrouw Vogels en de heer Flamant. Men kan in het verslag de redenen vinden waarom ik aan de Raad zal vragen die heringediende amendementen niet aan te nemen.

Ten slotte bevestig ik u, in zoverre dat nog nodig was, dat het er bij de Vlaamse Executieve en mij persoonlijk, in dit ontwerp van decreet alleen om te doen is de beste voorwaarden decretaal vast te leggen, zodat een weliswaar beperkte groep van jongeren uit onze Vlaamse samenleving die het moeilijk hebben, de nodige kansen krijgen op zelfontplooiing. Wij zijn ervan overtuigd dat we met de verfijnde tekst die na de werkzaamheden van de Commissie tot stand is gekomen, het gepaste antwoord kunnen geven op de vragen die komen uit de samenleving.

De Voorzitter : De heer Lauwers heeft het woord.

De heer H. Lauwers : Mijnheer de Minister, mag ik u een vraag stellen over de jongeren ouder dan 18 ? Acht u het mogelijk dat er naast het systeem dat u zal ontwikkelen voor de subsidiëring van onderhoudskosten van degenen die geen inkomen hebben in de bijzondere jeugdzorg, ook de OCMW's zullen worden aangespoord om een gelijkaardig bestaansminimum te verlenen ?

Minister J. Lenssens : Ik zeg zelfs meer, de jongeren zullen eerst hun rechten op het bestaansminimum moeten uitputten alvorens wij de regeling zullen toepassen die wij voor de 17-jarigen hebben aangekondigd.

De heer H. Lauwers : Dat betekent dat u ook de OCMW's ertoe zou aansporen om zelfs aan jongeren van 17 jaar, indien zij beantwoorden aan de criteria, het bestaansminimum te geven.

Minister J. Lenssens : Er bestaat een wetgeving die de OCMW's behoren toe te passen. Als de individuele aanvragen voor bestaansminimum, ook van de jongeren die nog studeren, in een aanvaardbare context, voldoen aan de criteria van het bestaansmini-

mum, dan meen ik dat de OCMW's moreel en wettelijk verplicht zijn het bestaansminimum toe te kennen.

De heer H. Lauwers : Hier zijn verschillende interpretaties mogelijk. Soms wordt het toegepast, in andere gevallen niet. Als Minister die de bevoegdheid heeft over het Fonds voor Maatschappelijk Welzijn, zou u aansporingen ter zake kunnen geven.

Minister J. Lenssens : Ik zal het bekijken.

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (Neen)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 juni 1985 inzake bijzondere jeugdbijstand.

De tekst aangenomen door de Commissie wordt als basis voor de bespreking genomen.

HOOFDSTUK 1

Inleidende bepaling

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet.

- **Aangenomen.**

HOOFDSTUK II

Wijzigingen van het decreet van 27 juni 1985 inzake bijzondere jeugdbijstand

Artikel 2

In artikel 2 van het decreet van 27 juni 1985 inzake bijzondere jeugdbijstand worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in a) worden de woorden „situatie” en „fysische” vervangen, respectievelijk door de woorden „toestand” en „fysieke” ;

2° in c) wordt na het woord „zijn” de zin aangevuld met „door de Vlaamse Gemeenschap of door haar worden georganiseerd” ;

3° h) wordt vervangen door de volgende bepaling :

„h) voorbereidende rechtspleging : de fase van de rechtspleging die voortvloeit uit de vordering van het openbaar ministerie tot het nemen van een maatregel ten gronde.“.

- **Aangenomen.**

Artikel 3

In artikel 4 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in 1° worden de woorden „de ouderlijke macht” vervangen door de woorden „het ouderlijk gezag” en worden de woorden „in rechte of in feite” geschrapt ;

2° in 2° worden de woorden „die minderjarigen of diegenen die over hen de ouderlijke macht uitoefenen of hen in rechte of in feite onder hun bewaring hebben, naar het comité hebben verwezen” geschrapt ;

3° in 3° wordt het woord „fysische” vervangen door het woord „fysieke”.

- **Aangenomen.**

Artikel 4

In artikel 8 van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd luidend als volgt :

„Het voorzitterschap of lidmaatschap van het bureau is onvereenigbaar met de hoedanigheid van lid van de Raad van Bestuur of personeelslid van een erkende voorziening.”

- **Aangenomen.**

Artikel 5

In artikel 9, § 2 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in 1° worden de woorden „de ouderlijke macht” vervangen door de

Voorzitter

woorden „het ouderlijk gezag” en worden de woorden „in rechte of in feite” geschrapt ;

2° in 3° worden de woorden „de ouderlijke macht” vervangen door de woorden „het ouderlijk gezag” en worden de woorden „in rechte of in feite” geschrapt ;

3° het 8° wordt opgeheven.

– **Aangenomen.**

Artikel 6

Artikel 11, § 3, tweede lid, van hetzelfde decreet, gedeeltelijk vernietigd door het Arbitragehof bij arrest nr. 66 van 30 juni 1988, wordt opgeheven.

– **Aangenomen.**

Artikel 7

In artikel 13 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in 1° worden de woorden „artikel 9, 3° en 4°” vervangen door de woorden „artikel 9, § 2, 3° en 4°” ;

2° in 2° worden de woorden „artikel 9, 6°” vervangen door de woorden „artikel 9, § 2, 6°” en de woorden „artikel 9, 3° en 4°” door de woorden „artikel 9, § 2, 3° en 4°” ;

3° in 3° worden de woorden „de ouderlijke macht” vervangen door de woorden „het ouderlijk gezag” en worden de woorden „in rechte of in feite”, „en” evenals het woord „de” tussen de woorden „of” en „onbuigzaamheid” geschrapt ;

4° in 4° worden tussen de woorden „bemiddelingsverzoeken” en „of” de woorden „vanwege parketmagistraten belast met jeugdzaken” ingevoegd ;

5° het 5° wordt vervangen door de volgende bepaling :

„5° bemiddelingsverzoeken van hulpverleners die werkzaam zijn in erkende voorzieningen .”

– **Aangenomen.**

Artikel 8

In artikel 14 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in 2° worden de woorden „de ouderlijke macht” vervangen door de woorden „het ouderlijk gezag” en worden de woorden „in rechte of in feite” geschrapt ;

2° in 3° wordt tussen de woorden „in” en „voorzieningen” het woord „erkende” gevoegd ;

3° in 5° wordt het woord „magistraten” vervangen door het woord „parketmagistraten”.

– **Aangenomen.**

Artikel 9

In artikel 16 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 3 worden de woorden „de ouderlijke macht” vervangen door de woorden „het ouderlijk gezag” en worden de woorden „in rechte of in feite” geschrapt ;

2° in § 5 wordt het woord „magistraat” vervangen door het woord „parketmagistraat”.

– **Aangenomen.**

Artikel 10

In artikel 17, § 2 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in het eerste lid worden de woorden „de jeugdrechtbank” vervangen door de woorden „het openbaar ministerie” ;

2° in het derde lid worden de woorden „de jeugdrechtbank” vervangen door de woorden „het openbaar ministerie” en worden de woorden „zolang omschreven in artikel 2, h)” geschrapt.

– **Aangenomen.**

Artikel 11

In artikel 18 van hetzelfde decreet

worden de woorden „en in artikel 22” geschrapt.

– **Aangenomen.**

Artikel 12

In artikel 19, § 1 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in het eerste lid wordt het woord „drie” vervangen door het woord „zes” ;

2° het derde lid wordt aangevuld met de volgende zin : „Het voorzitterschap of lidmaatschap van de bemiddelingscommissie is eveneens onverenigbaar met de hoedanigheid van lid van de Raad van Bestuur of personeelslid van een erkende voorziening” ;

3° het laatste lid wordt vervangen door de volgende tekst : „De Executieve benoemt tevens een plaatsvervangende voorzitter. Per zitting van de commissie zetelen drie leden, waaronder de voorzitter of de plaatsvervangende voorzitter. De aanduiding van de overige leden gebeurt op de wijze door de Executieve bepaald.”

– **Aangenomen.**

Artikel 13

Hoofdstuk IV : Pedagogische maatregelen van hetzelfde decreet, waarvan het enige artikel werd vernietigd door het Arbitragehof bij arrest nr. 66 van 30 juni 1988, wordt vervangen door de volgende bepalingen :

„HOOFDSTUK IV

De gerechtelijke jeugdbijstand

Afdeling 1

De bevoegdheid van de jeugdrechtbank voor het nemen van afdwingbare pedagogische maatregelen

Artikel 22

De jeugdrechtbank neemt kennis van problematische opvoedingssituaties :

Voorzitter

1° wanneer het openbaar ministerie een afdwingbare pedagogische maatregel noodzakelijk acht, nadat de zaak hem door de bemiddelingscommissie werd doorverwezen overeenkomstig artikel 17, § 2, lid 4 ;

2° wanneer het openbaar ministerie een afdwingbare pedagogische maatregel dringend noodzakelijk acht, na te hebben aangetoond dat onmiddellijke bijstand- en hulpverlening op vrijwillige basis niet mogelijk zijn en dat de integriteit van de persoon van de minderjarige gevaar loopt.

De bepalingen van het eerste lid zijn niet van toepassing indien de betrokken minderjarige de hoedanigheid van militair bezit op het tijdstip dat de zaak bij de jeugdrechtbank ahangig wordt gemaakt.

Afdeling II

De afdwingbare pedagogische maatregelen

Artikel 22bis

§ 1. De jeugdrechtbank kan in problematische opvoedingssituaties als bedoeld in artikel 22, lid 1, 1°, één van de volgende maatregelen nemen :

1° de personen die over de minderjarige het ouderlijk gezag uitoefenen of hem onder hun bewaring hebben een pedagogische richtlijn verstrekken ;

2° voor ten hoogste één jaar de minderjarige onder toezicht stellen van de sociale dienst van de Vlaamse Gemeenschap bij de jeugdrechtbank ;

3° voor ten hoogste één jaar gezinsbegeleiding bevelen ;

4° voor ten hoogste zes maanden de minderjarige een opvoedend project opleggen of de minderjarige, desgevallend samen met de personen die over hem het ouderlijk gezag uitoefenen of hem onder hun bewaring hebben, toevertrouwen aan een project ;

5° voor ten hoogste één jaar de minderjarige een semi-residentiële voorziening doen bezoeken ;

6° voor ten hoogste één jaar de min-

derjarige, die de leeftijd van zeventien jaar heeft bereikt en over voldoende inkomsten zal beschikken, zelfstandig laten wonen ;

7° voor ten hoogste één jaar de minderjarige, die de leeftijd van zeventien jaar heeft bereikt, onder permanent toezicht op kamer laten wonen ;

8° voor ten hoogste dertig dagen de minderjarige onder de begeleiding stellen van een onthaal- en oriëntatiecentrum ;

9° voor ten hoogste zestig dagen de minderjarige onder de begeleiding stellen van een observatiecentrum ;

10° de minderjarige toevertrouwen aan een betrouwbaar persoon of gezin, voor ten hoogste één jaar indien het een minderjarige betreft die de leeftijd van twaalf jaar heeft bereikt en tot de leeftijd van maximum dertien jaar voor zover het een minderjarige betreft jonger dan twaalf jaar ;

11° uitzonderlijk en voor ten hoogste één jaar, de minderjarige toevertrouwen aan een geschikte open inrichting ;

12° uitzonderlijk en voor ten hoogste zes maanden, de minderjarige die de leeftijd van veertien jaar heeft bereikt, toevertrouwen aan een geschikte gesloten gemeenschapsinstelling, wanneer wordt aangetoond dat de minderjarige zich aan de in 10° en 11° voorziene maatregelen herhaaldelijk onttrekt en wanneer wordt aangetoond dat deze maatregel noodzakelijk is voor het behoud van de integriteit van de persoon van de minderjarige ;

13° voor ten hoogste één jaar de minderjarige toevertrouwen aan een psychiatrische inrichting, wanneer dit na een psychiatrische expertise noodzakelijk blijkt.

§ 2. De toepassing van de in § 1, 5° tot 11° en 13° bedoelde maatregelen moet een gezinsgerichte werking mogelijk maken onder meer door de beperking van de afstand tussen de plaats van uitvoering van de maatregel en de woonplaats van de minderjarige, tenzij wordt aangetoond dat het uitsluitend belang van de minderjarige het anders vereist.

Artikel 22ter

Onverminderd de besluiten genomen in uitvoering van artikel 23, § 2 van dit decreet met betrekking tot de regeling van het bezoekrecht, de briefwisseling, het opvoedingsregime en het pedagogisch concept- en programma van de erkende voorzieningen, kan de jeugdrechtbank, zowel ten aanzien van de minderjarigen de aanvullende voorwaarden bepalen, als ten aanzien van de personen die over hen het ouderlijk gezag uitoefenen of hen onder hun bewaring hebben de verplichtingen bepalen die verbonden zijn aan de maatregelen die overeenkomstig artikel 22bis, § 1, 2° tot 13° worden genomen.

Artikel 22quater

De jeugdrechtbank belast :

1° een erkende voorziening of desgevallend de sociale dienst van de Vlaamse Gemeenschap bij de jeugdrechtbank met de in artikel 22bis, § 1, 3° voorziene gezinsbegeleiding ;

2° een erkende of daarmee door de Executieve gelijkgestelde voorziening met de organisatie van de in artikel 22bis, § 1, 4° tot 9° en 11° bepaalde maatregel en met de begeleiding van de betrokkenen ;

3° desgevallend een erkende voorziening met de begeleiding van het gezin of de persoon aan wie overeenkomstig artikel 22bis, § 1, 10° de minderjarige werd toevertrouwd.

Artikel 22quinquies

§ 1. De maatregelen bedoeld in artikel 22bis, § 1, kunnen zowel tijdens de voorbereidende rechtspleging als tijdens en na de rechtspleging over de grond van de zaak worden genomen. Ze kunnen te allen tijde worden ingetrokken of op verzoek van de minderjarige, zijn wettelijke vertegenwoordiger, de sociale dienst van de Vlaamse Gemeenschap bij de jeugdrechtbank of het openbaar ministerie worden vervangen door een andere maatregel die in dat artikel is voorzien.

§ 2. De maatregelen bedoeld in artikel 22bis, § 1, 2°, 3°, 5° tot 7°, 10°,

Voorzitter

11° en 13° eindigen na het verstrijken van de maximumtermijn, tenzij ze worden verlengd telkens voor een termijn die de gestelde maximumperiode niet mag overtreffen ; de maatregelen bedoeld in artikel 22bis, § 1, 8°, 9° en 12° kunnen slechts eenmaal worden verlengd.

§ 3. Al de maatregelen die tijdens de voorbereidende rechtspleging worden genomen, zijn samen beperkt tot zes maanden. Indien een maatregel die na de rechtspleging over de grond van de zaak werd genomen, door een andere maatregel wordt vervangen, eindigt deze op de dag waarop de vervangen maatregel een einde zou hebben genomen.

Artikel 22sexies

§ 1. De jeugdrechter kan in problematische opvoedingssituaties bedoeld in artikel 22, lid 1, 2°, de minderjarige onder begeleiding stellen van een onthaal- en oriëntatiecentrum of van een observatiecentrum. In uitzonderlijke omstandigheden kan de jeugdrechtbank één van de volgende maatregelen nemen :

1° de minderjarige die de leeftijd van zeventien jaar heeft bereikt onder begeleiding zelfstandig laten wonen ;

2° de minderjarige waarvoor reeds residentiële hulp wordt of werd georganiseerd door het bureau voor bijzondere jeugdbijstand of ten aanzien van wie voorheen reeds een plaatsingsmaatregel werd genomen door de jeugdrechtbank, één van de maatregelen bevelen bedoeld in artikel 22bis, § 1, 10°, 11° en 13° ;

3° de minderjarige die de leeftijd van veertien jaar heeft bereikt toevertrouwen aan een geschikte gesloten gemeenschapsinstelling, wanneer wordt aangetoond dat ingevolge zijn gedragingen de plaatsing in een open inrichting of bij een betrouwbaar persoon of gezin niet aangewezen zijn en dat de maatregel noodzakelijk is voor het behoud van de integriteit van de persoon van de minderjarige ;

4° de minderjarige toevertrouwen aan een betrouwbaar persoon of ge-

zin behorend tot zijn familie of waarbij hij feitelijk verbleef.

De artikelen 22bis, § 2, 22ter en 22quater, 2° en 3° zijn van overeenkomstige toepassing.

§ 2. De in § 1 bedoelde maatregelen eindigen van rechtswege na vijfenveertig dagen, te rekenen vanaf de dag dat de zaak bij de jeugdrechtbank aanhangig werd gemaakt, wanneer vóór het verstrijken van die termijn vrijwillige bijstand en hulp door het comité werden georganiseerd of door de bemiddelingscommissie een minnelijke regeling werd tot stand gebracht of indien de bemiddelingscommissie overeenkomstig artikel 17, § 2 de zaak uit handen heeft gegeven. Indien dit niet het geval is, kan het openbaar ministerie de zaak verder behandelen alsof het een problematische opvoedingssituatie betreft, bedoeld in artikel 22, lid 1, 1°.

§ 3. Indien toepassing wordt gemaakt van § 1 van dit artikel, brengt de voorziening waaraan de minderjarige werd toevertrouwd of onder de begeleiding waarvan hij werd gesteld de eerstvolgende werkdag de sociale dienst van het bevoegde comité voor bijzondere jeugdzorg op de hoogte van de genomen maatregel op de wijze door de Executieve bepaald.

§ 4. Indien het bureau daadwerkelijke bijstand en hulp heeft georganiseerd ten behoeve van de personen waarvoor toepassing wordt gemaakt van § 1 van dit artikel, brengt het dit per aangetekend schrijven ter kennis van de jeugdrechtbank vóór het verstrijken van de in § 2 bedoelde termijn van vijfenveertig dagen.

§ 5. Indien, overeenkomstig artikel 17, § 1, de bemiddelingscommissie een minnelijke regeling tot stand brengt met de personen waarvoor toepassing wordt gemaakt van § 1 van dit artikel of indien de bemiddelingscommissie overeenkomstig artikel 17, § 2 de zaak uit handen heeft gegeven, brengt ze dit per aangetekend schrijven ter kennis van de jeugdrechtbank vóór het verstrijken van de in § 2 bedoelde termijn van vijfenveertig dagen.

Artikel 22septies

Voor zover de jeugdrechtbank geen

toepassing maakt van bij wet bepaalde maatregelen met een sanctionerend karakter, kan de jeugdrechtbank, wanneer minderjarigen wegens een als misdrijf omschreven feit worden vervolgd, één van de maatregelen nemen die voorzien zijn in artikel 22bis, § 1, voor zover een wet betreffende de opgave van maatregelen ten aanzien van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, dit toelaat. De artikelen 22bis, § 2, 22ter, 22quater en 22quinquies zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 22octies

De afdwingbare pedagogische maatregelen worden geschorst wanneer de minderjarige onder de wapens is of wanneer hij in een psychiatrische inrichting moet verblijven krachtens de wet van 18 juni 1850 op de behandeling van krankzinnigen.

Ze eindigen van rechtswege op de dag dat de minderjarige meerderjarig wordt.

HOOFDSTUK IV bis

Voortzetting van de hulpverlening bij meerderjarigheid op achttien jaar

Artikel 22nonies

§ 1. Aan personen die vóór de leeftijd van achttien jaar deelnemen aan een opvoedend project, georganiseerd door het comité of opgelegd door de jeugdrechtbank kan, nadat zij de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt, worden toegestaan om nog gedurende ten hoogste vier maanden verder aan het project deel te nemen.

§ 2. Aan personen ten aanzien van wie door het comité voor bijzondere jeugdzorg bijstand en hulp werden georganiseerd of een maatregel werd opgelegd door de jeugdrechtbank kan, na het beëindigen van de bijstand en hulp of van de maatregel en ten vroegste vanaf de leeftijd van achttien jaar, verder bijstand en hulp worden toegestaan onder de hierna genoemde vormen en maximum leeftijden :

1° tot de leeftijd van maximum twin-

Voorzitter

tig jaar onder permanent toezicht op kamer wonen

2° tot de leeftijd van maximum twintig jaar verblijven bij een betrouwbaar persoon of gezin ;

3° tot de leeftijd van maximum twintig jaar verblijven in een geschikte open inrichting ;

4° tot de leeftijd van maximum eenentwintig jaar onder begeleiding zelfstandig wonen.

Indien de betrokkenen, die de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt, tot uiterlijk drie maanden na de datum van beëindiging van de bijstand en hulp die door het comité werden georganiseerd of van een maatregel die door de jeugdrechtbank werd opgelegd, de in § 3 bedoelde aanvraag indienen, kan hen tot aan de leeftijd van ten hoogste twintig jaar door het comité de bijstand en hulp worden verleend, bedoeld in 1°, 2° en 3° van het vorige lid. Indien zij de aanvraag indienen tot uiterlijk zes maanden na die datum, dan kan hen tot aan de leeftijd van ten hoogste eenentwintig jaar door het comité de bijstand en hulp worden verleend, bedoeld in 4° van het vorige lid.

§ 3. De betrokkenen dienen daartoe een gedateerde en ondertekende schriftelijke aanvraag in bij het bureau van het bevoegde comité. De sociale dienst voor bijzondere jeugdbijstand stelt een onderzoek in naar de wenselijkheid van een voortgezette hulpverlening. Hij hoort alle betrokken partijen met inbegrip van de jongeren. Hij brengt daarover verslag uit bij het bureau en motiveert desgevallend de wenselijkheid van de verderzetting van de hulpverlening in het kader van de bijzondere jeugdbijstand. Het bureau kan het voorstel tot verderzetting van de hulpverlening bekrachtigen voor een hernieuwbare termijn van maximum 6 maand, zonder evenwel de maximum leeftijd vermeld in § 2 te overschrijden. Artikel 11, §§ 2 en 3, is van overeenkomstige toepassing.

§ 4. Artikel 28bis is van overeenkomstige toepassing wat betreft de bijdrage in de onderhouds-, opvoedings- en behandelingskosten."

Op dit artikel 13 zijn er amendementen van de heer Flamant. Zij luiden als volgt :

„I.A. In hoofdorde :

In de voorgestelde tekst artikelen 22 tot 22octies weglaten.

B. In bijkomende orde :

1. In de voorgestelde tekst van artikel 22, eerste lid 2° vervangen door de volgende bepaling :

„2° wanneer het openbaar ministerie een afdwingbare pedagogische maatregel dringend noodzakelijk acht, indien wordt aangetoond dat er geen akkoord bereikt is om onmiddellijk bijstand en hulpverlening op vrijwillige basis op te starten, en dat de fysieke integriteit van de minderjarige in gevaar is.”

2.a) In eerste bijkomende orde :

a₁) In de voorgestelde tekst van artikel 22bis, § 1 12° en 13° weglaten.

a₂) In de voorgestelde tekst van artikel 22bis een nieuwe paragraaf 1bis invoegen die luidt als volgt :

„§ Ibis. Wanneer wordt aangetoond in een sociaal onderzoek of in de vordering van het Openbaar Ministerie dat de maatregelen zoals bedoeld in artikel 22bis, § 1 onvoldoende en niet aangewezen zijn en het gewenste resultaat niet kunnen bereiken of niet bereikt hebben, kan de jeugdrechtbank in problematische opvoedings-situaties als bedoeld in artikel 22, lid 1, 1°, één van de volgende maatregelen nemen :

1° uitzonderlijk en voor ten hoogste zes maanden, de minderjarige die de leeftijd van veertien jaar heeft bereikt, toevertrouwen aan een geschikte gesloten inrichting, wanneer wordt aangetoond dat deze maatregel noodzakelijk is voor het behoud van de psychische of fysieke integriteit van de minderjarige ;

2° voor ten hoogste één jaar de minderjarige toevertrouwen aan een psychiatrische inrichting, wanneer dit na een psychiatrische expertise noodzakelijk blijkt.”

a₃) In de voorgestelde tekst van arti-

kel 22bis, § 2 op de eerste regel de woorden „en 13° ” vervangen door de woorden „en in § 2, 2°.”

b) In tweede bijkomende orde :

In de voorgestelde tekst van artikel 22quinquies paragraaf 2 vervangen door de volgende bepaling :

„§ 2. De maatregelen bedoeld in artikel 22bis, § 1, 2°, 3°, 5° tot 7°, 10°, 11° en 13° eindigen na het verstrijken van de maximumtermijn.

Enkel wanneer de noodzakelijkheid ervan via een sociaal onderzoek in concreto wordt aangetoond, kunnen ze worden verlengd telkens voor een termijn die de gestelde maximumperiode niet mag overschrijden.

De maatregelen bedoeld in artikel 22bis, § 1, 8°, 9° en 12° kunnen slechts eenmaal worden verlengd, nadat de noodzakelijkheid ervan via een sociaal onderzoek in concreto is aangetoond.”

3. In de voorgestelde tekst artikel 22septies weglaten.

II. In de voorgestelde tekst artikel 22nonies weglaten”.

Op dit artikel 13 zijn er eveneens amendementen voorgesteld door mevrouw Vogels. Zij luiden als volgt :

„A. In hoofdorde :

In de voorgestelde tekst van Hoofdstuk IV Afdeling 1 met artikel 22 en in Afdeling II artikelen 22bis, 22ter, 22quater, 22sexies, 22septies en 22octies weglaten.

B . In bijkomende orde :

Artikel 11

1. In de voorgestelde tekst van artikel 22, eerste lid 2° vervangen door de volgende bepaling :

„2° wanneer het openbaar ministerie een afdwingbare pedagogische maatregel dringend noodzakelijk acht, indien wordt aangetoond dat de fysieke integriteit van de minderjarige gevaar loopt en dat er geen akkoord kan worden bereikt om de hulpverlening op vrijwillige basis op te starten.”

2. In de voorgestelde tekst van artikel

Voorzitter

22bis paragraaf 1 vervangen door de volgende bepaling :

„§ 1. De jeugdrechtbank kan in problematische opvoedingssituaties als bedoeld in artikel 22, lid 1, 1°, één van de volgende maatregelen nemen :

1° voor ten hoogste één jaar de minderjarige en of zijn gezin een begeleiding opleggen ;

2° voor ten hoogste één jaar de minderjarige een dagbehandeling opleggen ;

3° voor ten hoogste één jaar de minderjarige die de leeftijd van zeventien jaar heeft bereikt, begeleid zelfstandig te laten wonen ;

4° uitzonderlijk en voor ten hoogste één jaar de minderjarige toevertrouwen aan een betrouwbare persoon of gezin of aan een geschikte open instelling ;

5° uitzonderlijk en voor ten hoogste één maand de minderjarige die de leeftijd van veertien jaar heeft bereikt, toevertrouwen aan een geschikte gesloten **Gemeenschapsinrichting**, wanneer de minderjarige zich aan de in 4° bepaalde maatregelen herhaaldelijk onttrekt en wanneer aangetoond wordt dat deze maatregel noodzakelijk is voor het behoud van de psychische of fysieke integriteit van de minderjarige ;

6° voor ten hoogste één jaar de minderjarige toevertrouwen aan een psychiatrische inrichting, wanneer dit na een psychiatrische expertise noodzakelijk blijkt.”

3. In de voorgestelde tekst van artikel 22sexies paragrafen 2 tot 5 weglaten.

4. In de voorgestelde tekst artikel 22 septies weglaten”.

De heer E. Flamant : Mijnheer de Voorzitter, ik heb mijn amendementen reeds verdedigd bij de algemene bespreking. Ik handhaaf mijn amendementen en zal ze niet nog eens afzonderlijk komen toelichten. Vele leden van de Vlaamse Raad hebben deze avond andere problemen op te

lossen. Ik geef hen de gelegenheid de Vlaamse Raad tijdig te verlaten.

De Voorzitter : Dat is een wijze beslissing, mijnheer Flamant.

Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw M. Vogels : Mijnheer de Voorzitter, hoewel ik niet dezelfde problemen heb als sommige collega's wil ik toch even wijs zijn als de heer Flamant.

Mijnheer de Voorzitter, ik heb mijn amendementen reeds toegelicht tijdens mijn betoog.

De Voorzitter : De stemmingen over de amendementen en het artikel 13 zelf worden aangehouden.

Artikel 14

In hoofdstuk V van hetzelfde decreet worden de opschriften „Afdeling 1. — Erkenning” en „Afdeling II. — Subsidiëring” geschrapt.

— **Aangenomen.**

Artikel 15

In artikel 23, § 2 van hetzelfde decreet wordt een e) toegevoegd luidend als volgt :

„e) de door haar bepaalde programmatie inzake de voorzieningen.”

— **Aangenomen.**

Artikel 16

In hetzelfde decreet worden na artikel 28 de volgende bepalingen ingevoegd :

„Artikel 28bis

De Executieve vaardigt algemeen geldende regels uit betreffende de bijdrage van de minderjarigen en van de onderhoudsplichtige personen in de onderhouds-, opvoedings- en behandelingskosten van de minderjarigen evenals de bestemming van het loon dat wordt toegekend aan de minderjarigen die werden geplaatst overeenkomstig de bepalingen van

dit decreet of van een wet betreffende de opgave van maatregelen ten aanzien van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd.

Het bureau of de jeugdrechter bepaalt overeenkomstig deze regels de bijdrage van de minderjarige en van de onderhoudsplichtige personen evenals de bestemming die aan het loon zal worden gegeven.

Tijdens de minderjarigheid kunnen de bedragen van het loon die op een spaar- of depositoboekje bij een openbare of private kredietinstelling werden ingeschreven, niet worden afgehaald zonder de uitdrukkelijke machtiging van het bureau of de jeugdrechter.

Artikel 28ter

Indien voor de minderjarigen, bedoeld in artikel 28bis, geldsommen op hun spaar- of depositoboekje worden ingeschreven, gebeurt die inschrijving op een boekje dat op hun naam wordt geopend bij een openbare of private kredietinstelling, die hetzij door henzelf vanaf de leeftijd van veertien jaar, hetzij door hun wettelijke vertegenwoordiger, indien zij de leeftijd van veertien jaar nog niet hebben bereikt, wordt aangewezen.

Artikel 28quater

Teneinde de financiële lasten ten gevolge van de bepalingen van dit decreet of een wet houdende opgave van maatregelen ten aanzien van personen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd te kunnen ten laste nemen van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap wordt het fonds opgericht genaamd „Fonds Bijzondere Jeugdbijstand”.

Het Fonds wordt gestijfd met de overgedragen saldi van de voorgaande jaren, de overdracht van daartoe in de begroting ingeschreven basissalocaties, de geïnde kinderbijslagen, de ontvangsten voortvloeiend uit de bijdragen van de personen ten aanzien van wie hulp wordt georganiseerd of van de onderhoudsplichtigen of uit de terugvordering van ten onrechte gedane betalingen.”

— **Aangenomen.**

Voorzitter

Artikel 17

In artikel 29, § 2 van hetzelfde decreet, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° de woorden „ten behoeve van diegenen waarvoor door de rechterlijke overheden, die optreden ten aanzien van minderjarigen, een afdwingbare pedagogische maatregel wordt overwogen of genomen” worden vervangen door de woorden „die ten behoeve van diegenen waarvoor in uitvoering van dit decreet of van een wet betreffende de opgave van maatregelen ten aanzien van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, een afdwingbare pedagogische maatregel wordt genomen, de opdrachten van sociale aard vervult die aan de sociale dienst door magistraten belast met jeugdzaken worden toevertrouwd” en na de eerste zin wordt een tweede zin toegevoegd, luidend als volgt : „De sociale dienst vervult eveneens, voor zover een wet dit voorziet, de navorsingsopdrachten die aan de sociale dienst worden toevertrouwd door magistraten in zaken waarbij minderjarigen betrokken zijn.” ;

2° een tweede lid wordt toegevoegd luidend als volgt :

„De sociale dienst van de Vlaamse Gemeenschap bij de jeugdrechtbank vervult echter geen opdrachten in het kader van artikel 22, 2° van dit decreet gedurende de periode bedoeld in artikel 22 sexies, § 2.”

— **Aangenomen.**

Artikel 18

In artikel 30 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° § 3, tweede lid, wordt vervangen door de volgende bepaling :

„Zij vervullen onder de leiding van het hoofd van de sociale dienst en in samenwerking met de overheden, bedoeld in artikel 29, de hun toevertrouwde opdrachten op de wijze die de Executieve bepaalt.” ;

2° een § 4 en een § 5 worden ingevoegd, luidend als volgt :

„§ 4. Aan de in artikel 29 bedoelde sociale diensten kunnen vrijwillige consulenten worden toegevoegd. De Executieve kan nadere regels uitvaardigen betreffende hun aanstellingsvoorwaarden en opdrachten.

§ 5. De hoedanigheid van consulent en van vrijwillig consulent is onverenigbaar met de hoedanigheid van personeelslid, lid van de algemene vergadering of lid van de raad van bestuur van een erkende voorziening.”

— **Aangenomen.**

Artikel 19

In hetzelfde decreet wordt na artikel 30 de volgende bepaling ingevoegd :

„Artikel 30bis

De in artikel 29 bedoelde sociale diensten waken erover dat de uitvoering van de bijstand en hulp die door het comité worden georganiseerd, of van de pedagogische maatregelen die door de jeugdrechtbank worden opgelegd, verloopt volgens een handlingsplan dat, in samenspraak met de betrokken partijen en de voorzieningen, op hun aanvraag wordt opgesteld.

Een consulent van die diensten bezoekt regelmatig en ten minste om de zes maanden iedere persoon die aan een erkende voorziening, een gezin of een persoon werd toevertrouwd overeenkomstig de bepalingen van dit decreet of van een wet betreffende de opgave van maatregelen ten aanzien van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd. De dienst brengt daarover schriftelijk verslag uit bij het bureau of bij de jeugdrechtbank.”

— **Aangenomen.**

Artikel 20

In hetzelfde decreet wordt het opschrift „Hoofdstuk VII : Beroepsgeheim” vervangen door het opschrift

„Hoofdstuk VII : Diverse bepalingen”.

— **Aangenomen.**

Artikel 21

In hetzelfde decreet worden na artikel 31 de volgende bepalingen ingevoegd :

„Artikel 31bis

Elke persoon die, in welke hoedanigheid ook, zijn medewerking verleent aan de uitvoering van dit decreet of van een wet betreffende de opgave van maatregelen ten aanzien van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, moet de godsdienstige, de ideologische en de wijsgerige overtuiging van de gezinnen waartoe de minderjarigen behoren of van de personen bedoeld in artikelen 22nonies en 35bis van dit decreet, eerbiedigen.

Artikel 3 lter

Buiten de gevallen waarin er een medische tegenaanwijzing bestaat, mogen aan de minderjarigen die geplaatst zijn overeenkomstig de bepalingen van dit decreet of van een wet betreffende de opgave van maatregelen ten aanzien van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, preventieve vaccinaties en inenting worden toegediend overeenkomstig de regels die door de Executieve worden bepaald.

Artikel 31quater

Er wordt een Vlaamse Hoge Raad voor de Bijzondere Jeugdbijstand met adviserende bevoegdheid opgericht, waarvan de samenstelling, de werking en de benoemingsvoorwaarden door de Executieve worden bepaald.

Deze Hoge Raad heeft tot taak de Executieve van advies te dienen omtrent alle aangelegenheden die van aard zijn het beleid inzake bijzondere jeugdbijstand bij te sturen, met uitzondering van de aangelegenheden die aan de commissie, bedoeld in artikel 24, zijn voorbehouden.”

— **Aangenomen.**

Voorzitter

HOOFDSTUK III

Wijzigingen van de wet van
8 april 1965
betreffende de jeugdbescherming

Artikel 22

In de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming worden opgeheven :

1° de artikelen 30 en 31 ;

2° artikel 36, eerste lid, 1°, 2° en 3° ;

3° de artikelen 37, 39 en 41, behalve, wat al deze artikelen betreft, ten aanzien van minderjarigen die wegens een als misdrijf omschreven feit worden vervolgd ;

4° artikel 42 ;

5° de artikelen 43, 52 en 53, behalve, wat al deze artikelen betreft, ten aanzien van minderjarigen die wegens een als misdrijf omschreven feit worden vervolgd ;

6° artikel 69 ;

7° artikel 71, eerste lid, eerste zin ;

8° artikel 72 ;

9° artikel 74, met uitzondering van de eerste zin van het tweede lid ;

10° de artikelen 76, 78 en 79.

— **Aangenomen.**

Artikel 23

In dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht

1° in artikel 6 wordt het woord „comités” vervangen door de woorden „bureaus voor bijzondere jeugdbijstand” ;

2° in de artikelen 39 en 40 wordt het woord „Regering” vervangen door de woorden „Vlaamse Executieve” ;

3° in artikel 41 wordt het woord „Regering” vervangen door de woorden „Vlaamse Executieve” en worden de woorden „Minister van Justitie” vervangen door de woorden „Gemeen-

schapsminister die de bijzondere jeugdbijstand onder zijn bevoegdheid heeft” ;

4° in artikel 60, eerste lid, worden de woorden „de maatregelen genomen” vervangen door de woorden „de genomen maatregelen” behalve ten aanzien van minderjarigen die een wegens een als misdrijf omschreven feit worden vervolgd. In hetzelfde lid worden, behalve ten aanzien van voornoemde minderjarigen, de woorden „zowel ten aanzien van de vader of de moeder of degenen die de minderjarige onder hun bewaring hebben als ten aanzien van de minderjarige zelf” en de woorden „of wijzigen”, evenals de woorden „de terbeschikkingstelling van de Regering uitgesloten” geschrapt. Het woord „Regering” wordt vervangen door de woorden „Vlaamse Executieve”.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK IV

Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 24

Onverminderd hetgeen door de wetgever werd bepaald ten aanzien van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, eindigen alle maatregelen ter bescherming van minderjarigen die voorzien zijn in de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming en die op 1 mei 1990 in uitvoering zijn ten aanzien van personen van achttien jaar of ouder, van rechtswege op uiterlijk 30 november 1990, zonder evenwel de leeftijd van eenentwintig jaar te overschrijden.

— **Aangenomen.**

Artikel 25

Onverminderd hetgeen door de wetgever wordt bepaald ten aanzien van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, blijven de maatregelen, die vóór de inwerkingtreding van de artikelen 22 tot 22octies, sub artikel 11, werden genomen overeenkomstig de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, van toepassing uiterlijk tot zes maanden na de inwerkingtreding van voornoemde artikelen zonder evenwel de leeftijd van achttien jaar te overschrijden.

— **Aangenomen.**

Artikel 26

De jeugdrechter kan ambtshalve en te allen tijde de maatregelen die overeenkomstig de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming werden genomen, vervangen door maatregelen die in dit decreet zijn voorzien.

Indien de betrokkene evenwel werd vervolgd wegens een als misdrijf omschreven feit, kan de maatregel die overeenkomstig voornoemde wet werd genomen, slechts worden vervangen door een maatregel die in dit decreet is voorzien, voor zover een wet betreffende de opgave van maatregelen ten aanzien van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, dit toelaat.

— **Aangenomen.**

Artikel 27

In hetzelfde decreet wordt een artikel 35bis ingevoegd luidend als volgt :

„Artikel 35bis

Tot 31 december 1992 kan voor jongeren tussen achttien en eenentwintig jaar op verwijzing van het bureau voor bijzondere jeugdbijstand hulp en bijstand worden georganiseerd op de wijze door de Executieve bepaald. Artikel 11, §§ 2 en 3, is van overeenkomstige toepassing.”

— **Aangenomen.**

Artikel 28

De Executieve kan de bepalingen van het decreet van 27 juni 1985 inzake bijzondere jeugdbijstand coördineren met de bepalingen welke deze, op het tijdstip van de coördinatie, uitdrukkelijk of impliciet zouden gewijzigd hebben.

Voorzitter

Daartoe kan zij :

1° de volgorde, de nummering van de te coördineren bepalingen en, in het algemeen, de teksten naar de vorm wijzigen ;

2° de verwijzingen die voorkomen in de te coördineren bepalingen met de nieuwe nummering overeenbrengen ;

3° de redactie van de te coördineren bepalingen wijzigen ten einde ze onderling te doen overeenstemmen en eenheid in de terminologie te brengen, zonder afbreuk te doen aan de beginselen welke in deze bepalingen vervat zijn.

De coördinatie zal het volgende opschrift dragen : „Decreten inzake bijzondere jeugdbijstand, gecoördineerd op . . .“.

— Aangenomen.

Artikel 29

De Executieve stelt voor iedere bepaling van dit decreet de datum van inwerkingtreding vast.

Op dit artikel is er een amendement van mevrouw Vogels dat luidt als volgt :

„In fine van dit artikel de volgende zinsnede toevoegen :

uitgezonderd die voor het bij artikel 11 van dit decreet ingevoegde Hoofdstuk IVbis met artikel 22 nonies, dat in werking treedt op 1 mei 1990 en ophoudt van kracht te zijn op 1 mei 1995”.

De stemmingen over het artikel en het amendement worden aangehouden.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Gezien de zware agenda die nog moet worden afgewerkt, is er een voorstel om het tweede punt te verdagen tot de vergadering van morgen om 10 u. 30. Gaat de Raad hiermee akkoord ?

Minister N. De Batselier : Kan deze vergadering morgen niet om 10 u. aanvangen ?

De Voorzitter : U hoort het voorstel om de vergadering van morgen ochtend aan te vangen om 10 u.

Is iedereen hiermee akkoord ? **(Ja)**

Dan is aldus besloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende wijziging van artikel 57bis van de Huisvestingscode — 295 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende wijziging van artikel 57bis van de Huisvestingscode.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Van Eetvelt, verslaggever, verwijst naar zijn verslag.

Minister L. Walt Niel : Mijnheer de Voorzitter, dit decreet is eenparig aangenomen in de Commissie en gaf geen aanleiding tot bespreking.

De Voorzitter : Mevrouw Brepoels heeft het woord.

Mevrouw F. Brepoels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, de bespreking van dit ontwerp van decreet werd inderdaad in een zeer serene sfeer gevoerd. Onze fractie staat er volledig achter. Toch wil ik in deze algemene vergadering enkele beschouwingen naar voren brengen.

Dit ontwerp van decreet wordt beschouwd als een bijvoegsel bij het decreet van 30 november 1988, waarbij

artikel 57bis in de Huisvestingscode werd ingevoegd. Dit geldt uiteraard voor de mijnwerkers van de eerste fase, dat wil zeggen voor de mijnwerkers uit het oosten. De bedoeling was om een eventuele discriminatie van de mijnwerkers van de tweede fase, de mijnwerkers uit het westen of degenen die naar het westen zijn overgegaan, weg te werken.

Ten slotte geldt dit ontwerp van decreet ook voor de uitvoering van de maatregelen die werden voorzien in de CAO tussen de directie van de KS en de arbeiders.

Het gelijkheidsbeginsel houdt in dat alle werknemers van eenzelfde bedrijf dezelfde voordelen moeten kunnen genieten. Dit principe wordt duidelijk gesteld in de memorie van toelichting. Wat voor de mijnwerkers van het oosten geldt, moet ook gelden voor deze van het westen. Omgekeerd zou dit uiteraard ook moeten gelden. Spijtig genoeg worden de arbeiders van het oosten op dit moment nog steeds in de grootste onzekerheid gelaten wat de voorwaarden betreft om het mijnwerkersstatuut en de gemengde loopbaan te krijgen.

De bevoegde Minister antwoordde mij vorige maand nog op een schriftelijke vraag dat dit dossier op zijn kabinet in voorbereiding was.

Ter gelegenheid van de bespreking van dit ontwerp van decreet wil ik vragen of op dit ogenblik nog besprekingen worden gevoerd met de nationale overheid en wat eventueel de resultaten hiervan zijn. Indien men mogelijke discriminaties in de sociale begeleiding van de mijnwerkers zowel van het oosten als van het westen wenst weg te werken op het vlak van de huisvesting zou dit principe, indien het juridisch kan worden gestaafd, ook moeten gelden voor de andere maatregelen waarover nu nog betwisting bestaat.

Ik zou ook graag vernemen of de beslissing tot financiering van het uitvloeisel van dit ontwerp van decreet via de enveloppe van de KS moet geschieden en of deze beslissing reeds door de Vlaamse Regering werd genomen. **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer Dufaux heeft het woord.

De heer J. Dufaux (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, namens mijn fractie en namens de mijnwerkers die kunnen genieten van een goedkope lening wil ik mijn erkentelijkheid uitdrukken voor het wijze besluit dat de Vlaamse Executieve heeft getroffen door het gunstige stelsel van de rentevermindering voor leningen niet alleen te laten behouden door mijnwerkers die getroffen werden door de eerste fase van de herstructurering van de Kempense steenkoolmijnen, maar ook door dit stelsel uit te breiden tot de mijnwerkers, getroffen door de tweede fase van de herstructurering van de Kempense Steenkoolmijnen, en door er een ruime betekenis aan te geven zodat alle mijnwerkers die minimum 3 maand hebben gewerkt tussen 1 januari 1987 en 30 juni 1989 een lening kunnen aanvragen indien de akte verleden wordt vóór 1 januari 1997, zijnde de datum waarop de sluiting oorspronkelijk was voorzien.

De „mogelijke” „eventuele” inspanning die de Vlaamse Executieve hier doet, kan zeer belangrijk zijn.

Uw administratie heeft berekend dat het toestaan van 1.500 leningen van 2 miljoen tegen een interest van 8 ten honderd voor een duur van 20 jaar, een eventuele financiële implicatie heeft van 240 miljoen per jaar.

Voor de Limburgse gemeenschap zou het meer verheugend zijn geweest, mijnheer de Minister, mocht in toepassing van het Toekomstcontract voor Limburg, waarin u op 29 april 1987 een bevoorrechte behandeling van Limburg beloofde, deze kredieten geheel of gedeeltelijk kunnen aangerekend worden op het budget van huisvesting in plaats van genomen te worden uit de KS-enveloppe. Inderdaad waren de mijnwerkersleningen tot op heden een zwaarwegende post op de begroting van sociale huisvesting. Thans neemt de Regering geld uit een andere omslag. Alzo pleegt zij een aanslag op de reconversiegelden die voor Limburg waren voorzien en die normaliter een andere bestemming hadden, namelijk de-

ze van het creëren van nieuwe werkgelegenheid. In de maximale optie — 240 miljoen per jaar gedurende 20 jaar — wordt hier bijna 5 miljard van zijn eigenlijk doel afgeleid. Een goede zaak voor de mijnwerkers, doch met een wrange nasmaak voor de reconversie. **(Applaus)**

De Voorzitter : Minister Walt Niel heeft het woord.

Minister L. Walt Niel (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik wens even heel kort te antwoorden op de twee uiteenzettingen.

Mevrouw Brepoels heeft terecht gesteld dat er een gelijke behandeling moet zijn van de mijnwerkers uit het oostelijk en uit het westelijk bekken. Ik meen dat het hier eigenlijk een typisch voorstel van gelijke behandeling is. Het westelijk bekken wordt behandeld zoals het oostelijke en het oostelijke wordt behandeld zoals het westelijk bekken.

Inderdaad, door de ingangsdatum van het van kracht worden terug te brengen tot 1 juli 1989 kunnen al degenen uit het oostelijk bekken die om een of andere reden waren vergeten, zoals de tekst het toen voorschreef, een lening aan te gaan — tot welke moeilijkheden en betwistingen heeft dat niet geleid — genieten van de voordelen van deze beschikking.

Dat wou ik zeggen in verband met uw eerste opmerking. Zoals de heer Dufaux hebt u ook gesproken over het feit van de financiering. Inderdaad, ik heb in de Commissie gezegd, en de Executieve heeft dat zo beslist, dat de financiering van deze beschikking, die kadert in de globale CAO in verband met de sluiting van de Kempense steenkoolmijnen, zal gebeuren ten laste van de enveloppe die voor de KS werd voorzien en die, ik moet voorzichtig zijn ten opzichte van Limburg, mij toch relatief belangrijk schijnt te zijn en ruim rekening houdt met al de andere initiatieven die daarvoor en in dat kader naar voren werden gebracht.

Mijnheer Dufaux, ik hoor u graag zeggen dat de financiering zal moeten geschieden ten laste van de kredieten voor de huisvesting en niet ten laste

van de enveloppe van de KS. Ik zou bijna zeggen : aan wie zegt u het. De wens van alle fracties uitgedrukt in de Commissie voor Ruimtelijke Ordening en in de Commissie voor Huisvesting werd geconcretiseerd in een voorstel van resolutie ten bate van heel de sector van de sociale huisvesting. Om tactische redenen, ik heb dat goed begrepen en dat heeft zijn uitwerking niet gemist, werd die resolutie ingetrokken om de Executieve of deze Raad niet in een moeilijke positie te brengen bij het steunen van een bepaalde resolutie die ingaat tegen wat de Executieve vooropstelt. Blijkbaar heeft men daaraan tot dusver geen gehoor gegeven. Het gevolg daarvan was dat de vastleggingsmachtigingen voor de sector sociale huisvesting, die in 1989 meer dan 8 miljard bedroegen, werden teruggebracht tot 7 miljard. Vraag mij dan niet, met die 7 miljard — terwijl wij ten einde raad zoeken naar alternatieve financieringsvormen — het kredietentekort aan te vullen. Vragen die 240 miljoen op te nemen bij de kredieten zou, volgens mij, indien ik dat ook nog zou moeten verdelen, van het goede te veel zijn. Ik zal in ieder geval aan mijn collega's in de Executieve uw wens overmaken en ik hoop dat u op dat vlak waarschijnlijk meer succes zal kennen dan ik.

De Voorzitter : Mevrouw Brepoels heeft het woord.

Mevrouw F. Brepoels : Mijnheer de Minister, op mijn eerste vraag heb ik geen antwoord gekregen. Deze vraag houdt misschien niet rechtstreeks verband met dit ontwerp van decreet.

De Voorzitter : Minister Walt Niel heeft het woord.

Minister L. Walt Niel : Mevrouw Brepoels, sta mij toe erop te wijzen dat ik bevoegd ben voor de huisvesting. Het punt dat u aanhaalt situeert zich in de bevoegdheidssfeer van de huisvesting. U zal het probleem natuurlijk op een veel bredere politieke basis bekijken. Er zijn evenwel nog andere toepassingsvelden.

Ik heb enkel willen aantonen dat in de sector waarvoor ik bevoegd ben en die mij zeer dierbaar is, de gelijkheid tussen oost en west werd gerealiseerd.

Walt Niel

Het geheel van de problematiek en de andere aspecten die eraan verbonden zijn, zoals de pensioenen, vallen volledig buiten mijn bevoegdheid, maar behoren tot de bevoegdheid van de Executieve en van de Minister, die belast is met economie.

Mevrouw F. Brepoels : Mijnheer de Minister, heeft de Executieve de beslissing tot afwenteling van de kredieten op de enveloppe van KS genomen om dit ontwerp van decreet bij de Raad ter bespreking te kunnen indienen of werd die beslissing genomen binnen de besprekingen van de herstructurering van de mijnen ?

De Voorzitter : Minister Walt Niel heeft het woord.

Minister L. Walt Niel : Die beslissing werd getroffen in het kader van de bespreking van een globale CAO. Ik kan u niet antwoorden of aan de goedkeuring de door u geciteerde voorwaarde verbonden was. Immers, er werd vanzelfsprekend aangenomen dat de kredieten op de enveloppe van KS zouden worden geïmpu-teerd. Dat probleem was op dat ogenblik niet ter sprake.

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? **(Nee)**

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende wijziging van artikel 57bis van de Huisvestingscode.

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet.

— **Aangenomen.**

Artikel 2

Artikel 57bis, laatste lid van de Huisvestingscode, ingevoegd bij decreet van de Vlaamse Raad van 30 novem-

ber 1988, wordt vervangen door de volgende bepalingen :

„De renteverminderingen en de progressieve vermindering kan worden toegekend met betrekking tot leningen voor de bouw, de aankoop of de verbouwing van een woning, aange-gaan na de **stopzetting** van het be-roep van mijnwerker ingevolge de in het eerste lid bedoelde herstructure-ring of sluiting, voor zover de ontle-ner, ofwel op 31 december 1986, of-wel gedurende ten minste drie maan-den in de periode van 1 januari 1987 tot 30 juni 1989, mijnwerker was en de leningsakte wordt verleden voor 1 januari 1997.

De rentevermindering en de progres-sieve vermindering kan ten hoogste één maal worden toegekend aan de-zelfde mijnwerker of gewezen mijn-werker.”

— **Aangenomen.**

Artikel 3

Dit decreet heeft uitwerking met in-gang van 1 juli 1989.

— **Aangenomen.**

De artikelsgewijze bespreking is ge-sloten. We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ge-hele ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET hou-dende instelling van een tweejaarlijk-se prijs van de Vlaamse Gemeen-schap voor een werk over een weten-schappelijk onderwerp

— 288 (1989-1990) — Nrs.1 en 2

Algemene bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is het ontwerp houdende instelling van een tweejaarlijkse prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor een werk over een wetenschappelijk onderwerp.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Vanhorenbeek, verslagge-ver, heeft het woord.

De heer L. Vanhorenbeek, verslag-

gever **(op de tribune)** : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, colle-ga's, ik zal kort verslag uitbrengen over de Commissiewerkzaamheden tijdens dewelke dit ontwerp van de-creet werd besproken. Ik voeg er on-middellijk aan toe dat het ontwerp-decreet ongewijzigd en bij eenparigheid van stemmen door de Commissie werd goedgekeurd. Dit decreet was eigenlijk nodig omdat de naam van de tweejaarlijkse staatsprijs moest worden veranderd ingevolge de re-cente staats hervorming. Deze prijs zal voortaan „Prijs van de Vlaamse Gemeenschap” heten en 200.000 frank bedragen. Deze tweejaarlijkse prijs zal volgend jaar worden toege-kend aan een wetenschappelijk werk dat betrekking heeft op de taalkun-de. Dit ontwerp werd eenparig door de Commissie aangenomen.

De Voorzitter : Minister Coens heeft het woord.

Minister D. Coens : Mijnheer de Voorzitter, het verheugt mij dat de Commissie dit ontwerp eenparig heeft aangenomen. Dit ontwerp is gebaseerd op het voorstel van de-creet dat in 1978 door de heer Lari-don werd ingediend. Ik wil er ook op wijzen dat het bedrag van de twee-jaarlijkse prijs van de Vlaamse Ge-meenschap niet 250.000 frank be-draagt, maar wel 200.000 frank. Voor het overige verwijs ik naar mijn inlei-ding in de Commissie en naar het antwoord dat ik daar op de diverse vragen heb gegeven en die in het ver-slag zijn opgenomen.

Vraagt nog iemand het woord ? **(Nee)**

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene be-spreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende in-stelling van een tweejaarlijkse prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor een werk voor een wetenschappelijk onderwerp.

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegen-

Voorzitter

heid bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet.

— Aangenomen.

Artikel 2

Er wordt een tweejaarlijkse prijs van de Vlaamse Gemeenschap verleend aan de auteur van een in het Nederlands gesteld en uitgegeven werk over een wetenschappelijk onderwerp.

Enkel de werken die uitgegeven zijn binnen vijf jaar die het jaar van een bekroning voorafgaan, komen voor deze prijs in aanmerking.

Zij beantwoorden tevens aan de volgende criteria :

1. op een hoog wetenschappelijk peil staan
2. begrijpelijk zijn voor anderen dan vakgeleerden
3. in keurige taal en stijl geschreven zijn.

— Aangenomen.

Artikel 3

§ 1. Een commissie onderzoekt de ingezonden werken en doet een voorstel tot bekroning aan de Vlaamse Executieve.

§ 2. De Vlaamse Executieve bepaalt na elke bekroning, op gemotiveerd voorstel van de commissie, de discipline waartoe het volgende te bekronen werk dient te behoren.

— Aangenomen.

Artikel 4

§ 1. De in artikel 3 bedoelde commissie bestaat uit :

- 1° twee specialisten in een natuurwetenschap ;
- 2° twee specialisten in een menswetenschap ;
- 3° twee specialisten in de pedagogiek ;

4° twee taaldeskundigen ;

5° twee specialisten in de bibliografische en de bibliotheconomische wetenschappen ;

6° twee specialisten behorend tot de bijzondere discipline waartoe het te bekronen werk behoort.

§ 2. De Vlaamse Executieve benoemt de leden van de commissie op advies van de Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België en van de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde.

— Aangenomen.

Artikel 5

De Vlaamse Executieve bepaalt het bedrag van de prijs op 200.000 frank.

— Aangenomen.

Artikel 6

Het decreet van 17 maart 1978 houdende instelling van een tweejaarlijkse staatsprijs voor een werk over een wetenschappelijk onderwerp wordt opgeheven.

— Aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten. We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer H. Suykerbuyk c.s. betreffende een samenwerkingsakkoord inzake de aanwezigheid van de Gemeenschappen en Gewesten in de Belgische ambassades en consulaten — 258 (1989-1990) — Nrs. 1 tot 3

Bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is het voorstel van resolutie van de heer Suykerbuyk C.S. betreffende een samenwerkingsakkoord inzake de aanwezigheid van de Gemeenschappen

en Gewesten in de Belgische ambassades en consulaten.

De door de Commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Het voorstel van resolutie luidt :

„De Vlaamse Raad,

— gelet op het feit

— dat het absoluut noodzakelijk is Vlaanderen beter kenbaar te maken in het buitenland ;

— dat de financiële middelen van de Vlaamse Gemeenschap beperkt zijn en het daarom weinig realistisch is dat de Vlaamse Gemeenschap een eigen apparaat zou opzetten voor haar vertegenwoordiging in het buitenland ;

— dat in de Beleidsnota externe betrekkingen van de Vlaamse Executieve van 19 april 1989 gesteld wordt dat de Vlaamse Gemeenschap „intensief en loyaal zal samenwerken met de Belgische diplomatie” en dat zij „op de Belgische ambassades en consulaten een volwaardig beroep wenst te doen voor internationale contacten die betrekking hebben op alle terreinen waarvoor zij bevoegd is” ;

— is van oordeel

— dat de bestaande instrumenten voor het buitenlands beleid optimaal moeten worden benut ;

— dat de Belgische ambassades en consulaten ter beschikking van de Gemeenschappen en de Gewesten moeten staan ;

— dat er door de Gemeenschappen en de Gewesten vanuit de Belgische ambassades en consulaten een doeltreffende aanwezigheidspolitiek moet worden gevoerd in het buitenland ;

— dat er in het belang van de goede werking van dit instrumentarium, er duidelijke organisatorische en financiële afspraken moeten worden vastgelegd in een samenwerkingsakkoord tussen de Staat en de Gemeenschappen en de Gewesten ;

— vraagt de Vlaamse Executieve dat zij zo spoedig mogelijk de onderhan-

Voorzitter

delingen zou aanvatten tot het bereiken van een samenwerkingsakkoord overeenkomstig artikel 92bis, § 1 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zoals ingevoegd bij de wet van 8 augustus 1988, waarin duidelijke afspraken worden vastgelegd betreffende de aanwezigheid en de werkzaamheden van de afgevaardigden van de Gemeenschappen en Gewesten in de Belgische ambassades en consulaten”.

De heer Suykerbuyk heeft hierop volgend amendement ingediend :

„De tekst tegenover het voorlaatste en het laatste streepje vervangen door wat volgt :

— dat het op 9 januari 1990 gesloten Protocol tussen de Minister van Buitenlandse Zaken en de Voorzitter van de Vlaamse Executieve houdende statuut van de vertegenwoordigers van de Vlaamse Gemeenschap in het buitenland en bij de internationale organisaties, de met deze resolutie beoogde doelstellingen verwezenlijkt wat betreft de vertegenwoordiging van de Gemeenschappen ;

— vraagt de Vlaamse Executieve dat zij zo spoedig mogelijk de onderhandelingen zou aanvatten tot het bereiken van een samenwerkingsakkoord overeenkomstig artikel 92bis, § 1 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zoals ingevoegd bij de wet van 8 augustus 1988, waarin pragmatische, duidelijke afspraken worden vastgelegd betreffende de aanwezigheid en de werkzaamheden van de afgevaardigden van de Gewesten in de Belgische ambassades en consulaten”.

De bespreking is geopend.

Mevrouw Kestelijn, verslaggever, verwijst naar het verslag.

De heer Kempinaire heeft het woord.

De heer A. Kempinaire (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, onze fractie zal de resolutie goedkeuren. Deze resolutie heeft vooral tot doel de Vlaamse afgevaardigden van de

Gemeenschappen en de Gewesten in de nationale Belgische ambassades en consulaten betere werkingsmogelijkheden te geven.

Het is inderdaad zo dat de Vlaamse Gemeenschap niet over de middelen beschikt om overal in de wereld een eigen Vlaams apparaat uit te bouwen dat de Gemeenschap op cultureel, sociaal, economisch en politiek vlak in het buitenland zou vertegenwoordigen. Zelfs indien wij zeer selectief tewerk zouden gaan en onze keuze slechts zouden laten vallen op enkele landen — zoals dat nu het geval is — kan de Vlaamse Gemeenschap door het gebrek aan middelen, niet bekomen dat wij over een volwaardige infrastructuur zouden beschikken.

Ik heb aan den lijve ondervonden dat in vele van onze posten in het buitenland een Vlaams vertegenwoordiger ervaren wordt als een vreemde eend in de bijt. Daar waar geen vertegenwoordiger aanwezig is en zo zijn er vele plaatsen, worden onze geregionaliseerde instellingen met hun eigen materies en bevoegdheden ervaren als een structuur die men nog niet heeft begrepen. Het is wel zo dat de meeste van onze diplomaten in het buitenland nog altijd een unitaire en Belgische reflex behouden, die zij tot uiting laten komen in al hun doen en laten. Zij hebben de federalisering van ons land niet beleefd zoals wij. De diplomaten leven vaak sedert vele jaren te ver weg van de heimat om te begrijpen dat ons land sedert de bijzondere wetten van 1980 en 1988 een federaal land is geworden. Het heeft trouwens vele jaren geduurd alvorens wij onze diplomaten in het buitenland hebben kunnen overtuigen dat zij meer het accent moeten leggen op de economische vertegenwoordiging dan op de politieke vertegenwoordiging van ons land. Onze nationale vertegenwoordigers in het buitenland zouden moeten worden heropgevoed en gerecycleerd opdat zij ook het federale België, de Vlaamse en Franstalige Gemeenschap met hun autonome bevoegdheden zouden aanvaarden en erkennen.

Dat zal niet gemakkelijk zijn. Het gaat niet om een specifieke taak van de respectieve Executieven, maar wel van de onmiddellijke hiërarchi-

sche overste van de nationale diplomaten, namelijk de nationale Minister van Buitenlandse Zaken. Die opdracht zal des te moeilijker zijn, vermits de opties die onze respectieve Gemeenschappen hebben genomen ten aanzien van het buitenlands beleid nogal verschillen naargelang men zich bevindt in de Vlaamse of de Franse Gemeenschap.

De Franstalige Gemeenschap heeft gekozen voor een benadering op basis van de taal met de politiek van „la francophonie”. Op basis van die criteria hebben zij vertegenwoordigers in Quebec, Dakar, Algiers, Parijs, Kinshasa en andere Franstalige gebieden in de wereld.

De Vlaamse afgevaardigden in het buitenland werden veeleer uitgezonden op basis van economische criteria.

Het is dan ook zo dat een nationale ambassadeur, die verantwoordelijk is zowel voor de Vlaamse als voor de Waalse afgevaardigden, in feite drie verschillende reflexen zal moeten leren hanteren : de nationale, Vlaamse en Waalse reflex. Die drie zal hij steeds samen moeten vertonen. Soms zal het voor een diplomaat moeilijk zijn duidelijke scheidingslijnen te trekken. Ik denk hierbij aan bepaalde nationale materies die ook de Gemeenschappen betreffen en soms door mekaar groeien : wetenschapsbeleid, ontwikkelingssamenwerking, buitenlands beleid. Uit de uiteenzetting van de heer De Batselier in verband met het Vlaams exportbeleid, blijkt dat het zeker niet is uitgesloten dat een nationale vertegenwoordiger in het buitenland vaak voor een moeilijke keuze zal staan tussen Vlaamse, Waalse of nationale belangen. Vaak zal hij rekening moeten houden met drie hiërarchische oversten, wat niet dienend zal zijn noch voor het nationaal imago, noch voor het Vlaamse, noch voor het Waalse.

Wij zullen uiteraard de resolutie van de heer Suykerbuyk goedkeuren omdat wij moeten roeien met de riemen die de wetgever ons heeft gegeven. Ik pleit er evenwel voor dat onze vertegenwoordigers in het buitenland als vertegenwoordigers van een autonome gemeenschap zouden worden erkend en gerespecteerd, vooral op die

De heer J. Laverge (PVV) interpelleerde over de verdere afwerking van de A 17. Zijn partijgenoot A. Kempinaire (links) voerde het woord tijdens het debat over het voorstel van resolutie van de heer H. Suykerbuyk (CVP) betreffende een samenwerkingsakkoord inzake de aanwezigheid van de Gemeenschappen en Gewesten in de Belgische ambassades en consulaten

plaatsen waar zij onder het diplomatiek gezag zullen staan van een diplomaat van de Franse taalrol, die uiteraard altijd meer geneigd zal zijn de belangen van de Franse Gemeenschap te dienen. Ook het omgekeerde kan uiteraard het geval zijn.

Het zullen vooral drastische en pragmatische problemen zijn die niet mogen onttaarden in kleine pesterijen en hindernissen die men onze vertegenwoordigers voor de voeten zou werpen, waardoor een efficiënt werk moeilijk of onmogelijk zou worden gemaakt. Ongetwijfeld is het zo dat de wil tot coöperatie aan Vlaamse zijde zal aanwezig zijn, gewoonweg omdat wij heel dikwijls in die situatie de zwakste partners zullen zijn. Het zal dan ook aan ons en aan de Vlaamse Executieve liggen om er vooral bij de nationale Minister herhaaldelijk voor te pleiten dat dezelfde geest van coöperatie ook bij onze nationale vertegenwoordigers zou aanwezig zijn ten opzichte van de Vlaamse en de Franstalige Gemeenschap. (**Applaus**)

De Voorzitter : De heer Suykerbuyk heeft het woord.

De heer H. Suykerbuyk (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, ik wil zowel de verslaggever, die zich heeft laten verontschuldigen, als de leden van de Commissie danken omdat zij dit voorstel van resolutie hebben willen behandelen. Ook wil ik de heer Kempinaire die de bedoelingen van deze resolutie zeer goed heeft weergegeven, danken.

Deze resolutie beoogt inderdaad een samenwerkingsakkoord, dat onze aanwezigheid in het buitenland op een pragmatische wijze binnen de bestaande ambassades regelt, vertrekkend van de idee dat onze ambassades Belgische en dus ook Vlaamse, ambassades zijn. Ik ben het eens met collega Kempinaire dat wij dienaangaande nog een opvoedende taak hebben. Heel velen zijn inderdaad nog met een unitaire reflex behept waarme zij geboren zijn, zoals u het uitdrukte. Ik hoop dat wij niet moeten wachten tot de laatste van dege-

nen die met die reflex geboren zijn, is gestorven.

Terecht moet worden nagegaan — dit valt een beetje buiten het bestek van deze resolutie — waarover en waar we gaan opereren. De middelen zijn beperkt en er dienen keuzes te worden gemaakt. Ik heb geconstateerd dat de nationale Minister van Buitenlandse Zaken heel recent ergens een verklaring heeft afgelegd — met ergens bedoel ik het buitenland. Santiago de Chili — waarbij hij de idee opperde een conferentie te houden met de nationale en Gemeenschapsministers om grondig van gedachten te wisselen over ons beleid in het buitenland wat de materies val opleiding en vorming betreft. Hi zegde, onder meer het volgende : „Als de Vlaamse Gemeenschap minder actief wenst te zijn in Latijns- of Franssprekende landen en meer eieren in de mand van Angelsaksische of Germaanse landen wil leggen, dan ontgaat de rationaliteit daarvan mij volledig.”

Ik neem aan dat de nationale Minister een bepaald standpunt heeft, maar dan moet men weten dat de Vlaamse Raad niet heeft gewacht tot vandaag om het probleem van de buitenlandse vertegenwoordiging, ook inhoudelijk te bespreken. Ik verwijs naar de door deze Raad eenparig aangenomen resolutie van 28 juni 1985, waarin zeer duidelijk bepaalde prioriteiten naar voren werden geschoven. De nationale Minister heeft het goed recht zijn collega's van Gewesten en Gemeenschappen bijeen te roepen, maar men mag dit niet aldus interpreteren alsof de Vlaamse Gemeenschap over dit thema nog niet heeft nagedacht. Ter zake werd een duidelijke en eenparige mening naar voren gebracht, waarbij men vooral de nadruk heeft gelegd op het ontwikkelen van onderwijs, wetenschap en cultuur in de meest ruime zin van het woord. Reeds in 1985 werd gepleit voor datgene waarvoor men nu pleit, alsof het nieuw is. Het is goed dit even in herinnering te brengen.

Mijnheer de Voorzitter van de Executieve, ik heb na de bespreking in de Commissie een amendement ingediend dat erop gericht is u recht te doen. Indien wij de tekst die in okto-

Suykerbuyk

ber 1989 werd ingediend, ongewijzigd aannemen, zouden wij u en uw Executieve onrecht aandoen door niet te verwijzen naar het protocol dat u op 9 januari 1990 met de nationale Minister van Buitenlandse Zaken hebt afgesloten en dat het statuut van de vertegenwoordigers van de Vlaamse Gemeenschap in het buitenland en bij de internationale organisaties regelt. Het amendement moet dus duidelijk maken dat de Executieve reeds een belangrijke stap heeft gedaan. Toch blijft de resolutie haar belang behouden, omdat zij beoogt de gewestelijke aangelegenheden op een pragmatische wijze te regelen vóór de volgende fase van de staats-hervorming. De gewestelijke aangelegenheden zouden ook via de Belgische ambassades en consulaten moeten worden geregeld. Gisteren heeft Minister De Batselier in de Commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen zijn exportbeleid uiteengezet. Tijdens deze vergadering heeft hij erop gewezen dat de gewestelijke aangelegenheden op een pragmatische wijze moeten worden aangepakt. Dit komt overeen met de strekking van de resolutie en ik neem dan ook aan dat de Raad dit voorstel van resolutie zal goedkeuren, evenals het amendement dat duidelijk wil maken dat de Executieve sinds januari 1990 door een akkoord tussen de nationale Minister en de Vlaamse Executieve op het gebied van de vertegenwoordiging in Gemeenschapsaangelegenheden reeds een belangrijke stap heeft gezet, waarvoor ik de Voorzitter van de Executieve feliciteer.

De Voorzitter : De heer Luyten heeft het woord.

De heer W. Luyten (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, ik heb de Commissiebesprekingen bijgewoond, maar wil toch nog ons eigen standpunt beklemtonen. Ik bekijk deze aangelegenheid positief, in die zin dat ik denk dat de atmosfeer die in bepaalde Belgische ambassades enkele jaren geleden heerste, achterhaald is. De heer Kempinaire hoopt dit ook, maar wil toch aan recyclage doen. Indien de teksten van de Vlaamse Raad ook naar de Belgische ambas-

sades worden gestuurd, kunnen zij deze met het oog op recyclage misschien doornemen.

Ik kan ter zake een zeer sterk staaltje geven. Toen wij met de Lodewijk De Raet-Stichting tijdens een studieweek de Expo '58 bezochten, en meer bepaald de paviljoenen van staten die te kampen hebben met het probleem van meerdere volkeren, kwamen wij ook terecht in het Joegoslavisch paviljoen. Daar excuseerde men zich omdat de teksten oorspronkelijk enkel in het Frans waren en men er later een Nederlandse vertaling had bijgehangen. Bij de voorbereiding van de tentoonstelling had men de Belgische ambassade geraadpleegd en als antwoord gekregen dat het eigenlijk niet nodig was Nederlandse teksten te maken, want dat iedereen Frans verstond en alleen de boeren Vlaams spraken, die toch niet naar de tentoonstelling zouden komen. Dus de Joegoslaven verontschuldigen zich omdat die praktische toestand zich voordeed in hun paviljoen, dit ingevolge de slechte informatie die zij van de Belgische ambassade kregen.

Wij zullen daarvan reeds ver weggegroeid zijn. Recenter is toch dat uw achtbare voorganger de heer Paul Deprez, hij is ook van Kortrijk, zeer prachtige boekjes in tien talen heeft uitgegeven, zelfs in het Arabisch, het Japans en het Chinees. Deze boekjes kwamen uiteindelijk op zolder terecht, omdat ze via de Belgische ambassades niet mochten worden verspreid. Dit is slechts enkele jaren geleden. Daarom onze zorg om duidelijke afspraken te maken. **(Onderbreking door de heer A. Kempinaire)** Klare afspraken, goede burens. Dit is inderdaad een federalistisch beginsel.

En de oproep van de heer Kempinaire en de intentie van de heer Suykerbuyk om bepaalde heren te recyclen, die misschien verantwoordelijk waren voor het sein dat aan die Vlaamse Minister werd gegeven : hier belanden wij dan in de typische situatie.

Mijnheer Kempinaire, u zegde : zoals de francofonen automatisch hun belangen zullen dienen — het hemd is nader dan de rok — zullen de Vla-

mingen dat ook wel doen, alhoewel ik daaromtrent psychologische twijfels heb.

Er is een bekend woord van een derde Kortrijkzaan, met name Michel Van de Kerckhove, één van de stichters van de CVP. Hij zegde ooit : „Het is zeer typisch dat in een Belgische Regering — en misschien ook wel in Belgische ambassades — Walen zich in die Regering als Waal gedragen en dat de Vlamingen zich daar als Belg gedragen”. Dit heeft men ook ooit in verband met Voerperikelen voor de rechters gezegd.

Het is dus nodig dat er duidelijke afspraken worden gemaakt en dat de betrokkenen de steun krijgen vanuit dit gremium : verlies uw Vlaamse complexen ; u staat daar als onze vertegenwoordiger en wij betalen de rekening voor onze typische vertegenwoordigers in de Belgische ambassades. U bent dus onze vertegenwoordiger. Als recyclage voor de mensen die — zoals u het zegde — uit verre tijden dateren, moet hen worden diets gemaakt dat de federalistische geest betekent dat zij zich in dienst stellen van de volkeren van België.

Ik ben in het bezit van een mooie tekst van Le Journal, een Franstalig blad, daterend van een goede week geleden. In deze Waalse krant is vermeld dat Gorbatsjov nadat hij zijn ruime bevoegdheden als President kreeg, zegde : „Servir les peuples de son pays, plutôt que le peuple soviétique”. Wij moeten bijgevolg aan de ambassadeurs — de francofone ambassadeurs — zeggen dat zij in die recyclage de woorden „servir les peuples de la Belgique” moeten toepassen.

Dit is, mijnheer Kempinaire, zowel uw zorg als deze van heer Suykerbuyk, het is ook de onze. De federalistische geest moet inderdaad doordringen. De heer Eyskens, vader van de huidige Minister van Buitenlandse Betrekkingen, zegde ooit : „La Belgique de papa est morte”. Wij moeten dit ook aan voorbijgestreefde ambassadeurs — en dat is uw vrees — duidelijk maken. Inderdaad, klare afspraken, goede burens. Dit zal waarschijnlijk niet moeilijk zijn. En de Belgische Minister van Buitenlandse

Luyten

Betrekkingen en de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, verantwoordelijk voor onze buitenlandse contacten, zijn beiden van hetzelfde arrondissement en van dezelfde partij. Ik hoop dus dat klare afspraken zullen worden gemaakt.

Onze fractie zal dus dit voorstel goedkeuren maar wij hebben hier duidelijk onze eigen geestelijke opstelling rond deze problematiek willen formuleren. De Belgische ambassades moeten vooraan in dienst staan van de volkeren van België en niet van een soort voorbijgestreefd concept van „la Belgique de papa”.

De heer J. Laverge : Is dat geen illusie ?

De heer W. Luyten : Ik weet het niet, dat zal mede de praktische dagelijkse zorg zijn van onze Executieve. Zij moet nagaan of deze mensen al gerecycleerd zijn. Bepaalde Roemeense ambassadeurs hadden het ook lastig om van de ene dag op de andere om te turnen van Ceausescu-aanhanger naar aanhanger van de nieuwe democratie. Ik heb het zelf meegemaakt dat buiten de Roemeense ambassade de nieuwe vlag uithing met het „vrijheidsgat” en binnen nog de vlag met de oude symbolen. Ik zal waarschijnlijk nooit een Belgische ambassadeur kunnen laten doen wat ik daar heb laten doen, ik heb hem zijn vlag laten oprollen. Ik hoop dat wij nooit zullen moeten optreden tegen Belgische ambassadeurs.

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik heb met belangstelling deelgenomen aan de werkzaamheden van de Commissie. Er werd daarover een degelijk verslag opgesteld door mevrouw Kestelijn-Sierens. Ik dank haar daarvoor, zoals ik ook de leden van de Commissie dank voor de bijdragen die ze hebben geleverd aan het tot stand komen van de resolutie betreffende de vertegenwoordiging van Vlaanderen in het buitenland.

Het verheugt mij dat de heer Suyker-

buyk een amendement indient en niet omdat hij zegt dat hij mij aldus recht wil laten wedervaren. Ik ben daar gevoelig voor maar niet in die mate dat ik niet de klemtoon leg op het feit dat op die manier de resolutie tot op de laatste ontwikkelingen is bijgewerkt.

Wij hebben de aangelegenheid van de vertegenwoordiging van de Gemeenschappen van België in het buitenland, niet alleen bij staten, maar ook bij internationale organisaties, geregeld door een protocol af te sluiten met de Minister van Buitenlandse Zaken. Er zijn enkele moeilijkheden van aanpassing, maar die moeten ook nog worden geregeld. Juridisch is de zaak in orde. De vertegenwoordigers van de Vlaamse Gemeenschap in het buitenland hebben een diplomatiek statuut, met al wat dat impliceert. Zij werken uiteraard onder het hiërarchisch gezag van het posthoofd.

De zaak ligt iets moeilijker voor de Gewesten. Wat de Gewesten betreft, hebben wij niet, ook niet krachtens de Grondwet, de bevoegdheid om naar het buitenland toe op te treden. Wij hebben een groot aantal bevoegdheden die een weerslag hebben op een aantal belangrijke relaties met het buitenland. De wet zegt daarover uitdrukkelijk : wij moeten daarbij worden betrokken. Ten gevolge daarvan zijn er een groot aantal ministeriële conferenties, waar onder meer de standpunten die België naar het buitenland toe zal innemen, worden voorbereid. Ook dat werkt. Hier werd erop gewezen dat ons diplomatiek personeel zich ook moet aanpassen aan de nieuwe staatsstructuren. Dat is evident. Onze diplomatieke vertegenwoordigers in het buitenland vertegenwoordigen de Belgische Staat in al zijn geledingen, bijgevolg ook de Gemeenschappen waaruit het land is samengesteld. Zij verdedigen dus ook de belangen van het Vlaamse Gewest in het buitenland. Dat veronderstelt echter een zekere aanpassing.

Men moet steeds voorzichtig zijn bij het maken van vergelijkingen, mijnheer Luyten, want deze zijn nooit juist. De zaken die u vergelijkt met de ontwikkelingen in de wereld, gaan hier niet op.

Wij zijn het er allen over eens dat dit onvoldoende is doorgedrongen bij onze buitenlandse posten. Wij moeten er blijven op aandringen. De diplomaten zijn trouwens de vertegenwoordigers van de meerderheid van het land, zowel qua bevolking, als qua economische impact en de verschillende uitingen van het maatschappelijk leven. Dit moet, via een gemeenschappelijke inspanning, tot uiting komen. Er wordt een regeling bepaald indien dit protocol aanleiding zou geven tot praktische moeilijkheden. Indien het protocol niet wordt gerespecteerd kunnen, via een interministeriële conferentie, op het vlak van de buitenlandse samenwerking, regelingen worden getroffen.

Inzake de Gemeenschappen is deze kwestie nog ruimer geregeld. Het gaat immers niet alleen om de vertegenwoordiging bij staten, maar ook bij internationale organisaties, in bepaalde omstandigheden zelfs op het niveau van de Raden.

Wij moeten daartoe over de nodige middelen beschikken. De financiële middelen moeten ter beschikking zijn, maar wij moeten ook de garantie hebben dat de Gemeenschappen en Gewesten adequaat worden vertegenwoordigd door onze eigen diplomaten.

Constitutioneel en krachtens de bijzondere wet kunnen de Gewesten niet optreden als een entiteit. Ook op binnenlands vlak moeten de samenwerkingsmechanismen worden gerespecteerd.

De Vlaamse Raad geeft met deze resolutie een opdracht aan de uitvoerende macht. Ik verheug mij daarover en beschouw dit niet als een loze aanbeveling. Wij moeten immers op dit vlak vooruitgang maken. Wij moeten hetgeen wij hebben verworven en hetgeen dat nu op gang komt maximaal benutten. De overgangsmoeilijkheden moeten uit de weg worden geruimd. Wij moeten streven naar een goede besluitvorming over alle Gewestmateries. De mechanismen daarvoor zijn aanwezig. Een aantal collega's, hier aanwezig, werken in dat verband nauw samen. De beslissingen moeten worden uitgevoerd in hun volle dimensie, met

Geens

inbegrip van de elementen die de Gewesten hebben aangebracht en de belangen die daarbij op het spel staan. Op die manier werd reeds nuttig werk geleverd en ik dank degenen die daartoe hebben bijgedragen.

De Voorzitter : De heer Kempinaire heeft het woord.

De heer A. Kempinaire : Mijnheer de Minister, is het niet zo dat voor de materies waarvoor u bevoegd bent u ook rechtstreeks opdrachten kunt geven aan onze nationale ambassadeurs in het buitenland ?

Minister G. Geens : Het gebeurt soms dat een ambassadeur de Vlaamse Gemeenschap in het buitenland vertegenwoordigt zelfs bij de ondertekening van bepaalde diplomatieke stukken. Wij geven dat door. Wij verwittigen het Departement van Buitenlandse Zaken. Deze opdrachten zijn, wat hen betreft, uitvoerbaar.

De Voorzitter : De heer Luyten heeft het woord.

De heer W. Luyten : Mijnheer de Voorzitter, ik wil een korte repliek geven op het antwoord van de Minister.

De Minister zegt dat de vergelijking die ik heb gemaakt niet opgaat. De vergelijking gaat misschien niet op wat bepaalde praktische situaties betreft, maar zeker inzake de beginselen.

Staatsrechtelijk zijn wij een volk, al noemen wij ons zeer relativerend, een Gemeenschap in plaats van een volk. In de Spaanse Grondwet staat : „de volkeren van Spanje”. De Sovjetgrondwet vermeldt : „de volkeren van de USSR”. Wij hebben wellicht onszelf gerelativeerd door onze formulering af te zwakken.

Toch wil ik aanstippen dat ik mij in dit verband in goed gezelschap bevind. Frans Van Cauwelaert verklaarde zelfs reeds in zijn tijd dat het volk vóór de staat gaat. Dat was het wat ik als opdracht aan onze ambassadeurs wou geven. Zij moeten er rekening mee houden dat zij ten dienste staan van de volkeren van deze staat.

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens : Daarover kan uitvoerig worden gediscussieerd. Ik heb u willen waarschuwen voor een aantal vergelijkingen. Zoals ik reeds zei bevinden wij ons in een proces van volle mutatie. Wat ons betreft is dit voor een groot gedeelte gerealiseerd in onze gedragslijn. Dat moet het ook elders worden. Onze diplomatieke posten hebben als opdracht en plicht, krachtens hun functie, dat in het buitenland mede te helpen realiseren en bekend maken.

De Voorzitter : De heer Laverge heeft het woord.

De heer J. Laverge : Mijn vraag is, of u nu reeds geregeld verslagen en rapporten van ambassades ter inzage of ter beschikking heeft ?

Minister G. Geens : Ja, een aantal zaken die voor ons belangrijk zijn, worden rechtstreeks overgemaakt met een kopij aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Om technische redenen, onder meer van geheimhouding, wordt gebruik gemaakt van de installaties van het Departement. Wij moeten in de Vlaamse Gemeenschap geen coderingssysteem opbouwen, dat zou trouwens niet beschermd zijn.

De heer J. Laverge : Ik heb ook een vraag over de structuur inzake handelsattachés. Normaal is ook een ambassadeur of een consul, de post-overste of de chef van de in het gebouw aanwezige handelsattachés. Deze handelsattachés kunnen in de toekomst Vlaamse of Waalse attachés zijn. Hoe ziet u de relatie tussen een unitaire chef, die het Belgische volk vertegenwoordigt en de gewestelijke attaché, aangeduid door een Gewestregering ?

Minister G. Geens : De heer Kempinaire heeft ook verwezen naar het gesprek inzake buitenlandse handel dat gisteren plaatsvond in de Commissie. Op dat vlak zijn er concurrerende bevoegdheden, bijgevolg is er een nauwkeurige aflijning van ieders bevoegdheid. Wat iemand doet, moet steunen op een overeenkomst tussen de Staat en de Gewesten. Mijn collega heeft u daarover uitvoerig

geïnformeerd. Deze zaken moeten nu worden geregeld. Wanneer wij in het buitenland dergelijke attachés zouden hebben, moet er altijd iemand verantwoordelijk zijn voor hun optreden, ook in het buitenland.

De Voorzitter : De heer Capoen heeft het woord.

De heer M. Capoen : Mijnheer de Voorzitter, ik wil de Minister vragen of deze regeling ook geldt voor de consulaten in het buitenland met betrekking tot de Vlaamse aangelegenheden.

Minister G. Geens : Ik heb altijd gesproken over de diplomaten maar dat zijn de ambassadeurs en ook de consuls.

De Voorzitter : Zijn er nog opmerkingen ? **(Nee)**

De stemming over het amendement wordt aangehouden.

De bespreking is gesloten.

De stemmingen over het amendement en het voorstel van resolutie zullen morgen om 16 uur worden gehouden.

INTERPELLATIES (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer D. Van Mechelen tot de heer R. De Wulf, Gemeenschapsminister van Tewerkstelling, over de goedkeuring van de Vlaamse Executieve voor de uitbreidingsfase van de Weer-Werkactie

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Mechelen tot de heer De Wulf, Gemeenschapsminister van Tewerkstelling, over de goedkeuring van de Vlaamse Executieve voor de uitbreidingsfase van de Weer-Werkactie.

De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer D. Van Mechelen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, op 19 april 1989 keurde de Vlaamse Execu-

Van Mechelen

tieve de Weer-Werkactie goed. Deze actie werd beschouwd als een meerjarig plan ter bestrijding van de langdurige werkloosheid in het Vlaamse Gewest en zou trapsgewijze worden uitgebreid : een pilootfase in 1989, een uitbreidingsfase dit jaar en een veralgemeningsfase in 1991.

Het Beheerscomité van de VDAB duidde vier pilootgebieden aan, gesitueerd in de Subregionale Tewelkstellingsdiensten Hasselt, Leuven, Turnhout en Gent. Voor het opstarten van deze actie werd voor het jaar 1989 een supplementair bedrag van ongeveer 300 miljoen in de begroting 1989 ingeschreven.

In uw beleidsnota, mijnheer de Minister, stelde u nadrukkelijk : „De overgang van de eerste naar de tweede en derde fase zal onder meer gebeuren na evaluatie binnen het VE-SOC op basis van de elementen verschaft door een permanente wetenschappelijke begeleiding”.

Tevens verklaarde u in de Commissie voor Economie, Tewelkstelling en Energie tijdens de bespreking van uw begroting voor het jaar 1990, naar aanleiding van diverse vragen en opmerkingen over de verhoging van het krediet voor de Weer-Werkactie van circa 300 miljoen in 1989 naar 806,8 miljoen in 1990, bereid te zijn de resultaten van de wetenschappelijke evaluatierapporten over de pilootfase kenbaar te maken en te bespreken in onze Commissie op het ogenblik dat moest worden overgegaan naar de tweede fase.

Mijnheer de Minister, u zal dan ook willen begrijpen dat zowel de sociale partners als de leden van onze Commissie met verbazing kennis namen van de beslissing van de Vlaamse Executieve van 28 februari jongstleden om, op uw voorstel, over te gaan van de pilootfase naar de uitbreidingsfase.

Ik vernam bovendien dat, ondanks herhaaldelijk verzoek van diverse leden, ook de door u ingestelde Centrale Coördinatiecommissie niet in het bezit werd gesteld van de evaluatierapporten. Er kan dus worden gesteld dat de meest intens betrokken

begeleidingscommissie volledig buiten spel werd gezet door uw onverwachte en in ieder geval overhaaste beslissing.

Ofwel, mijnheer de Minister, erkent u de sociale gesprekspartners als volwaardige gesprekspartners, die betrokken worden bij het beleid en erkent u de leden van onze Commissie als kritische protagonisten bij uw werking als Gemeenschapsminister van Tewelkstelling, en dan komt u uw belofte na, ofwel zet u beide buiten spel en wordt uw beleid uitsluitend gedomineerd door uw kabinet.

Dit zal zowel de sociale gesprekspartners als de Commissieleden in de toekomst tot een grotere voorzichtigheid aanzetten. Ik verklaar mij graag ter zake nader. In uw beleidsnota over de Weer-Werkactie stelde u in verband met het invoeren van diverse fasen, onder meer het volgende :

— “vastlegging van de nodige financiële middelen voor de volgende twee fasen kan, gezien de belangrijkheid ervan, beheersmatig maar optimaal gebeuren na een periode van experimenteren op het terrein ;

— de experimentele fase moet toelaten een werkelijke sociale consensus te bekomen”.

De cruciale vraag die thans rijst is of er inderdaad is voldaan aan deze twee premissen, om te kunnen **overgaan** naar de uitbreidingsfase.

In uw nota aan de Vlaamse Executieve doet u het voorkomen alsof er reeds een consensus over de tweede fase was gegroeid. Onder punt 4 stelt u immers : „Voor de uitbreidingsfase van de Weer-Werkactie werden door het Beheerscomité van de VDAB volgende Subregionale Tewelkstellingsdiensten aangewezen : Tongeren, Hasselt, — bijkomend team, Antwerpen-Boom, Mechelen, Denderdemonde, Aalst, Sint-Niklaas en Oostende”.

De aanduiding door het Beheerscomité van deze potentiële actiezones, werd door de sociale partners echter nooit gezien als een feitelijke instemming met de uitbreiding, maar wel eerder een inspelen op de vooropge-

stelde planning van uw Weer-Werkactie. Uit mijn informatie blijkt dit eerder door de sociale partners te worden aanzien als een inspelen op de door u vooropgestelde planning van uw Weer-Werkactie, eerder dan een kritische evaluatie van de actie.

Tevens, mijnheer de Minister, vind ik de wijze waarop u de opmerking van de Inspecteur van Financiën weerlegt werkelijk ongehoord. De Inspecteur stelde voor om de Weer-Werkactie niet geografisch uit te breiden, maar eerder in de diepte. In uw repliek aan de Executieve stelt u daar tegenover dat, ik citeer : „De planning van de Weer-Werkactie, zoals vermeld in de nota bij het document VE/89/1904 : Document 202 was duidelijk : pilootfase 1989, uitbreidingsfase 1990, veralgemeningsfase 1991. Door het wetenschappelijk onderzoek wordt reeds een positieve evaluatie gegeven van de Weer-Werkactie”.

En ik citeer verder : „Het Beheerscomité van de VDAB, waarin de sociale partners vertegenwoordigd zijn, duidde reeds in december 1989, de gebieden aan voor de uitbreidingsfase van de Weer-Werkactie, dit met het oog op een vlotte start van de uitbreidingsfase.

Mijnheer de Minister, ik wil graag aanvaarden dat het niet aan de Inspectie van Financiën toekomt om uw beleid te bepalen, maar ik meen dat u in uw nota aan de Vlaamse Executieve op een ontoelaatbare wijze heeft gearchiveerd door informatie over de afgesproken procedure niet te vermelden, waardoor deze als het ware bijna blind door het rode knipperlicht van de Inspectie van Financiën is gereden.

De fundamentele vraag of de tijd reeds rijp was om van de pilootfase naar de uitbreidingsfase over te schakelen, met de daaraan gekoppelde budgettaire gevolgen, werd niet beantwoord door de sociale gesprekspartners en onze Commissie en negatief beantwoord door de Inspecteur van Financiën.

Uit een grondige lezing van het Algemeen Besluit Interimrapport Onderzoek Weer-Werk, opgesteld door het

Van Mechelen

Instituut voor Sociaal, Economisch en Cultureel Onderzoek VZW, meen ik trouwens ook een belangrijk voorbehoud bij de appreciatie van de pilootfase te kunnen onderkennen. Het instituut stelt immers in de inleiding van het rapport : „In deze startfase is het wetenschappelijk onderzoek dus vooral ondersteunend gericht. Het zou voorbarig zijn uit het eerste verslag van de lopende onderzoeksactiviteiten harde conclusies te trekken met betrekking tot het verloop van de actie. Er kunnen evenwel richtlijnen worden geformuleerd voor de uitbreidingsfase”.

Het gaat hier slechts over één rapport, maar als ik mij niet vergis waren drie instituten ermee belast om dit project nauwgezet te volgen. Hebben de twee andere instituten reeds een verslag ingediend ? Voor zover ik weet werden de sociale gesprekspartners daarvan niet in kennis gesteld.

Ik zou de heer Minister de volgende vragen willen stellen.

Waarom zag u af van uw vroegere toezeggingen inzake evaluatie binnen de VESOC en onze Commissie ? De door u aangekondigde toelichting ten overstaan van VESOC over de piloot- en uitbreidingsfase is volledig in tegenstelling tot uw oorspronkelijk engagement. Bovendien werd er van enige inhoudelijke informatie aan de Vlaamse Raad zelfs nog geen melding gemaakt.

Tevens vernam ik graag welke uw argumenten zijn om het advies van de Inspectie van Financiën te negeren.

U zal willen begrijpen, mijnheer de Minister, dat uw onverwachte beslissing tot het overschakelen binnen de Weer-Werkactie, van de pilootfase naar de uitbreidingsfase, aanleiding geeft tot denkoefeningen ter verklaring van deze beleidsbeslissing.

De PVV-fractie is de mening toegedaan dat uw optreden andermaal getuigt van een fundamentele onwil om in samenspraak met de nationale Minister van Arbeid en Tewerkstelling, de heer Van den Brande, een coherent tewerkstellingsbeleid te voeren en aldus manifest het gebrek aan

eensgezindheid ter zake aantoonde tussen SP en CVP.

Ik kan mij niet van de indruk ontdoen dat u, door het uitlokken van een snelle beslissing binnen de Vlaamse Executieve over voornoemde uitbreiding, de door Minister Van den Brande georganiseerde Ronde-Tafelconferentie hebt willen counten.

Immers, één van de hoofdlijnen van het Plan 1+1=3, was de volgende — ik citeer hiervoor uit de door Minister Van Den Brande voorgelegde nota aan de Commissie Sociale Zaken van 14 maart jongstleden — : „Iedereen stelt, binnen het kader van zijn bevoegdheden, nieuwe herinschakelingsmogelijkheden op punt, hetzij door heroriëntering van maatregelen, hetzij door ze uit te breiden, hetzij door nieuwe te scheppen. Met dit doel heeft iedere partij er zich toe verbonden om, binnen een termijn van drie maanden, de aangepastheid van zijn maatregelen tegenover de huidige samenstelling van de risicogroepen te herzien en, indien nodig, daarna zijn maatregelen te herzien en te heroriënteren”. Uiteindelijk werd dus door u tijdens de Ronde Tafelconferentie nog een bijkomend engagement aangegaan tot evaluatie van de Weer-Werkactie. Als ik het goed begrijp betreft het een financiële evaluatie kostprijs-rendement en ontbreekt een evaluatie ten gronde.

Tevens werd op 12 maart vooropgesteld wat volgt : „Nadat men de werklozen een zekere tijd gelaten heeft om zelf een aangepaste herinschakelingsmaatregel te kiezen en na hen geconfronteerd te hebben met de vormingsmogelijkheden of de motiveringscycli die de meeste mogelijkheden bieden om werk te vinden, zal een balans opgesteld worden die moet leiden tot het nemen van een beslissing betreffende het recht op uitkeringen voor degenen die blijvend niet geïnteresseerd blijken voor hun herinschakelingen”. Dit, mijnheer de Minister, is zoals u weet slechts mogelijk indien u een positief gevolg geeft aan de absolute noodzaak tot het uitwisselen van informatie tussen het Gewest en de nationale Minister, zoals trouwens voorzien in het protocol van 22 december 1988,

onder meer over de beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt van de werklozen.

Mijnheer de Minister, uw beleidsopatie om de langdurige werkloosheid te bestrijden door het streven naar een positieve herinschakeling van deze risicogroep verdient ongetwijfeld lof, maar mag mijns inziens niet gebeuren zonder grondig overleg met de sociale gesprekspartners en de Vlaamse Raad, gezien de belangrijke budgettaire middelen die er door de Vlaamse Gemeenschap moeten worden voor vrijgemaakt en mag bovendien geenszins een alibi zijn om objectief vastgestelde werkweigeringen en onbeschikbaarheid niet systematisch door te geven aan de nationale RVA.

Indien u dit in de praktijk zou tegenwerken, door te weigeren werkonwilligheid systematisch door te geven aan de nationale controlediensten vormt u impliciet het stelsel van de werkloosheidsverzekering in het Vlaamse Gewest om tot een ongecontroleerde, pure bijstandsregeling voor iedereen die niet werkt.

Op een ogenblik dat gezaghebbende internationale instellingen evenals alle verantwoordelijken voor onze openbare financiën in eigen land, met de vinger wijzen naar de budgettaire ontsparing van ons werkloosheidsstelsel, kan dit toch niet uw bedoeling zijn.

Graag vernam ik ten slotte dan ook op welke wijze u de Vlaamse Raad wil betrekken bij het nakomen van de afspraken, gemaakt op de Ronde-Tafelconferentie van 12 maart jongstleden. Ik zal ter zake een constructief ingestelde motie van aanbeveling in deze Raad indienen.

De Voorzitter : Minister De Wulf heeft het woord.

Minister R. De Wulf (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik begrijp vanzelfsprekend de bezorgdheid van de heer Van Mechelen. Ik kan mij evenwel niet van de indruk ontdoen dat zijn interpellatie werd ingegeven door een artikel dat in een werkgeversblad is verschenen.

Ik wil niettemin graag ingaan op de opmerkingen, die de heer Van Me-

De Wulf

chelen naar voren heeft gebracht en trachten daarop een antwoord te geven.

Inderdaad, op 19 april 1989 hechtte de Vlaamse Executieve haar goedkeuring aan de Weer-Werkactie als een meerjarenplan ter bestrijding van de langdurige werkloosheid in het Vlaamse Gewest. Voorafgaandelijk hieraan was er op 17 maart 1989 een bespreking in VESOC over dit plan. Hierbij werd een consensus bereikt inzake de ontwerp-tekst over de Weer-Werkactie met dien verstande dat er wijzigingen zouden worden aangebracht inzake de opdracht van de Centrale Coördinatiecommissie en de schrapping van artikel 155ter in het wederinschakelingsprotocol, wat ook gebeurde.

De goedkeuring door de Vlaamse Executieve van de Weer-Werkactie als meerjarenplan had eveneens betrekking op de fasering van de actie : pilootfase, uitbreidingsfase en veralgemeningsfase. Wegens de budgettaire impact van elk van deze fases hield deze beslissing eveneens in dat telkens 'het advies van de Inspectie van Financiën, het akkoord van de Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting en de goedkeuring van de Vlaamse Executieve zou worden gevraagd. Bij de beslissing om de uitbreidingsfase op te starten, werd dit ook gevolgd.

In de nota „Weer-Werkactie” is inderdaad voorzien dat de overgang van de eerste naar de tweede en derde fase onder meer zal gebeuren na evaluatie binnen het VESOC. VESOC zal inderdaad betrokken worden bij de inhoudelijke bepaling van de uitbreidingsfase. Wanneer er sprake is van een toelichting aan VESOC, betekent dit voor mij geenszins dat ik het VESOC hierbij een passieve rol toeschrijf. Ik ben er voorstander van de sociale partners te betrekken in het Vlaamse tewerkstellingsbeleid. Samen met de sociale partners in VESOC wil ik de Weer-Werkactie inhoudelijk verder bespreken, bijsturen en verbeteren waar mogelijk.

Aan drie studie bureaus, HIVA,

RIAT en ISECO werd een longitudinale begeleidings- en evaluatieopdracht toegekend. De eerste resultaten hiervan zullen met de sociale partners in VESOC worden besproken, zodat de uitvoering van de uitbreidingsfase kan verlopen volgens de evaluatie die VESOC hecht aan de WW-actie. Ik voeg eraan toe dat ik graag ter beschikking van de Commissie voor Economie, Energie en Tewerkstelling ben om samen de resultaten en de eventueel te volgen richtingen te bespreken.

Ik wijs er bovendien op dat ik niet de elementen van één enkele studie aan de Executieve heb voorgelegd, maar wel een interimrapport dat de gegevens van de drie studies coördineert, zodanig dat de Executieve wel degelijk een volledig overzicht heeft gekregen.

Van deze resultaten, die indicatief kunnen zijn voor de evaluatieve bespreking in VESOC, wil ik reeds enkele vermelden. De werkgevers moeten meer kunnen worden betrokken bij de actie. De mediacampagne zou dan niet enkel als doelgroep de langdurig werklozen hebben, maar ook moeten gericht zijn op de werkgevers.

De onderzoeksteams stellen ook voor de rol en opdracht van de lokale stuurgroepen te intensifiëren. Daarmee is men trouwens al bezig. Hun taak zou dan onder meer bestaan in het opstellen van een actieplan ter operationalisering van Weer-Werk in hun regio, het samenstellen van een inventaris van de beschikbare opleidingsinfrastructuur, het uitbouwen van sociale relaties en netwerken ten voordele van de WW-klanten, het stimuleren van de werkgevers tot medewerking aan de WW-actie en het waken over goede samenwerkingsverbanden tussen het WW-team en andere geledingen van de VDAB.

Mijnheer Van Mechelen, wij kunnen er jammer genoeg niet onder uit dat wij in een ingewikkelde maatschappij leven.

De sociale partners in het Beheerscomité van de VDAB hebben reeds in december 1989 duidelijk blijk gegeven van hun wil om de Weer-Werk-

actie uit te breiden, toen zij de acht bijkomende regio's hebben aangeduid. Via de Centrale Coördinatiecommissie, die als algemene opdracht heeft de actie bij te sturen en te optimaliseren, zijn zij permanent en onmiddellijk betrokken bij de Weer-Werkactie.

De heer D. Van Mechelen : Mijnheer de Minister, volgens mijn informatie zouden de vertegenwoordigers van de werkgevers als sociale partners in die Centrale Commissie herhaaldelijk hebben gevraagd of de drie wetenschappelijke instituten die de actie moesten begeleiden, reeds rapporten hadden opgesteld. Zij hebben geen antwoord gekregen en hebben zelfs de documenten ter zake niet ontvangen. Daardoor ontstond enige wrevel over de plotse uitbreiding van de Weer-Werkactie.

Minister R. De Wulf : Mijnheer Van Mechelen, ik zal er niet over redetwisten of sommigen de manier waarop advies werd gegeven, anders hebben geapprecieerd.

Voor zover ik weet, werden de tussentijdse rapporten — het betreft hier inderdaad slechts voorlopige rapporten — overgemaakt aan de Centrale Coördinatiecommissie. Mocht dit niet het geval zijn, dan zal ik de zaak onmiddellijk rechtekken. Het lijkt mij nogal duidelijk dat de betrokken instantie over alle elementen moet beschikken. Zoals trouwens gemeld aan de Executieve via het interimrapport, spreken de drie studies zich zeer lovend uit over de aanpak en de eerste resultaten en stellen zij reeds bepaalde bijstellingen voor, waarvan ik hier een summier en dus onvolledige opsomming heb gegeven.

De heer D. Van Mechelen : De cruciale vraag die de sociale gesprekspartners zich stellen — en dat was ook de reden van mijn interpellatie — is wat er nu in 1989 eigenlijk werd beslist : een pilootfase gevolgd door een evaluatie en daarna een uitbreiding ofwel wat u stelt, mijnheer de Minister, uitbreiding waarvoor nu reeds de gebieden zijn aangewezen, gevolgd door een soort toelichting.

Minister R. De Wulf : Mijnheer Van

De Wulf

Mechelen, ik geef ruitelijk toe dat als ik mijn nota van '89 vergelijk met de gevolgde procedure, dat er wel een schoonheidsfout te bespeuren valt. Dat is nu eenmaal zo en verandert ook niets aan de grond van de zaak en aan het feit dat de Weer-Werkactie zo snel mogelijk op kruissnelheid moet worden gebracht. De Vlaamse Raad keurde het begrotingsdecreet 1990 goed. Daarin wordt voor 1990 806,8 miljoen uitgetrokken voor de uitbreiding van de Weer-Werkactie. Ook in politieke middens was er dus een akkoord om de Weer-Werkactie uit te breiden. De uitbreiding van de Weer-Werkactie beantwoordt zoals u allemaal zult beamen, aan een behoefte en moet zo vlug mogelijk, rekening houdend met de ervaringen van de pilootfase, op een grotere schaal worden voortgezet. Wij hopen dat van april af de uitbreidingsfase operationeel zal zijn. Zoals ik in de Commissie al zei, kan men van dergelijke maatregelen niet onmiddellijk wonderen verwachten. Het duurt maanden alvorens een dergelijke actie concrete resultaten afwerpt. Het duurt maanden alvorens de cijfers voor zichzelf spreken en alvorens ze de huidige bescheiden cijfers van de vier pilootfases zullen overtreffen.

Het advies van de Inspecteur van Financiën tot uitdieping van de actie in de pilootregio's beantwoordde niet aan een noodzaak op het terrein. Dat blijkt ook uit de evaluatie van de drie studie bureaus. Het beantwoordde evenmin aan de filosofie van het hele opzet. De vele langdurige werklozen in andere delen van het Vlaamse land hebben er niets aan dat Weer-Werk verder gezet wordt buiten hun woongebied. Ook zij hebben recht op Weer-Werk. Daarom trouwens wordt er voor 1991 in een veralgemening van deze actie voorzien over gans Vlaanderen. De gevraagde uitbreiding was nodig. Zij beantwoordt trouwens aan de opzet van de Weer-Werkactie, die een essentieel deel is van het Vlaamse tewerkstellingsbeleid om prioritair de langdurige werkloosheid te bestrijden en om langdurige werklozen en kansarme groepen op de arbeidsmarkt middelen te be-

zorgen die hun professionele en sociale reïntegratie moeten mogelijk maken. Zij komt ook tegemoet aan de wens van politieke en sociaal-economische instanties.

De resultaten van de testfase kunnen meer dan hoopvol worden genoemd. Eind januari was de actie reeds succesvol voor 39 ten honderd van de Weer-Werk-klienten. 17 ten honderd volgde een opleiding en 22 ten honderd vond reeds een job in de privé-sector. Uit de gegevens blijkt verder dat de beoogde doelgroep werd bereikt. 70 ten honderd van de klienten was immers meer dan 2 jaar werkloos, 42 ten honderd langer dan 5 jaar en 10 ten honderd zelfs langer dan 10 jaar. Twee derde van de deelnemers was laaggeschoold en had maar lager onderwijs of lager secundair onderwijs gevolgd. 77 ten honderd van de Weer-Werk-klienten zijn vrouwen. De positieve ingesteldheid van de sociale partners tegenover deze actie laat een nog aanzienlijke verbetering van de resultaten in 1990 verwachten.

Ik kan dan ook alleen maar bevestigen dat de Vlaamse Executieve met recht en reden en met kennis van zaken heeft beslist dat de uitbreidingsfase volgende maand, in april dus, kan worden opgestart.

De Voorzitter : De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer D. Van Mechelen : Mijnheer de Voorzitter, een van de grote discussiepunten bij de sociale partners en in mijn fractie is het rendement van de door ons ter beschikking gestelde financiële middelen. In de proeffase was dit misschien niet zo belangrijk, omdat het maar om ongeveer 300 miljoen ging. Nu praten wij echter over een bedrag van 1 miljard. Hierbij moeten ook nog de middelen van het Europees Sociaal Fonds en van de trekkingsrechten worden gevoegd. In de veralgemeende fase zal het echter gaan om een bedrag van 2,5 miljard. Verantwoorden de resultaten van de actie de besteding van dit aanzienlijke bedrag ?

Mijnheer de Minister, gaat u akkoord met de Ronde-Tafelconferentie, die stelt dat men na verloop van drie maanden weer rond de tafel moet

gaan zitten om na te gaan of de beschikbare middelen op de meest adequate wijze werden ingezet.

Er is ook de controle op de werklozen, die toch niet los kan worden gezien van de maatregelen voor opleiding en inschakeling in de arbeidsmarkt. Wat men met de linkerhand geeft, moet men toch ook ergens met de rechterhand kunnen terugnemen. Indien men op gewestelijk vlak niet bereid is de nodige gegevens door te spelen, ook al kunnen die misschien tot repressieve maatregelen aanleiding geven, dan is men op het nationale vlak tot mislukken gedoemd en zal onze werkloosheidsverzekering op middellange termijn niet langer financieel haalbaar zijn.

De Voorzitter : Minister De Wulf heeft het woord.

Minister R. De Wulf : Mijnheer Van Mechelen, ik ben graag bereid in de Commissie een discussie te voeren over de resultaten die tot op heden werden bereikt en over de middelen die hiervoor werden gebruikt. Er wordt nauwgezet op toegekeken dat de middelen die worden uitgetrokken voor de Weer-Werkactie, inderdaad alleen voor dat doel worden besteed. Ik ben bereid dit met cijfers aan te tonen in de Commissie, want het zou te omslachtig zijn om het hier op deze tribune te doen.

Ik verwacht trouwens dat wij in de Commissie ter gelegenheid van de begrotingscontrole voor 1990 spoedig deze hele aangelegenheid opnieuw zullen kunnen bekijken en nagaan welke knelpunten er zijn. Ik blijf er echter van overtuigd — en de evaluatie van het studie bureau geeft mij hierin gelijk — dat wij met onze actie op de goede weg zitten.

Ik heb een tweede opmerking. U heeft gesproken over het uitwisselen van informatie, het melden van objectieve werkweigeringsenzovoort. U heeft zelf geciteerd dat wij daarover vorig jaar met Minister Van den Brande een protocol hebben afgesloten. Vorige week nog hebben wij gemeenschappelijk een samenwerkingsprogramma goedgekeurd. Het mag hier worden benadrukt dat zulks een primeur was. Het bewijst dat het

De Wulf

voor de verschillende instanties, elk vanuit de eigen betrokkenheid en met de eigen bevoegdheid mogelijk is een gecoördineerde actie te programmeren en duidelijke afspraken te maken. Binnen dat kader kan ik zeggen dat, zoals in het samenwerkingsprogramma is bepaald, de overeenkomst die blijkt uit het protocol door de diensten van de VDAB strikt zal worden nageleefd. Daarover bestaat geen enkele twijfel. Ik ben, meer nog dan anderen, gekant tegen misbruiken maar ook tegen acties die naar mijn oordeel op sommige ogenblikken hun doel voorbij schieten en beter kunnen worden vervangen door acties die op een meer positieve wijze inspelen op de behoeften die zich manifesteren op het terrein.

De cijfers die ik daarstraks heb geciteerd bewijzen duidelijk dat er ook heel wat hoopgevende elementen aanwezig zijn. Ik was ook verrast door het groot aantal langdurige werklozen die, nu ze opnieuw een kans zagen om te worden geïntegreerd in de maatschappij, zich spontaan hebben aangeboden om aan deze actie deel te nemen, wat zeer positief is. Ik wens dit toch even te onderstrepen. Daarnaast moet men er rekening mee houden dat deze resultaten met niet verfijnde middelen werden bereikt. Wij zitten duidelijk op de goede weg.

De heer D. Van Mechelen : Mijnheer de Minister, u distantieert zich dus zeer duidelijk van de woorden die u door De Morgen in een artikel van 13 maart in de mond werden gelegd, en volgens hetwelk u niet bereid zou zijn om op een systematische wijze gegevens over objectieve werkonwilligen door te geven.

Minister R. De Wulf : Mijnheer Van Mechelen, ik heb daarover geen enkel interview toegestaan. Ik ben het er nochtans niet mee eens dat er lijsten zouden worden doorgegeven van personen waarvan men slechts een vermoeden heeft dat zij zich niet direct beschikbaar stellen voor de arbeidsmarkt. Ik vind dit niet de aangeezene manier van werken. De reglementering en het protocol zullen echter strikt worden nageleefd.

De heer J. Laverge : Ik heb de Minister gevraagd of hij werkelijk de intentie heeft om naar de Commissie te komen. Ik wens de Minister te herinneren aan een afspraak die werd gemaakt in de Commissie en waarbij een grondige discussie zou worden gevoerd over de evaluatie van de pilootprojecten. Dit is niet gebeurd. Verschillende Commissieleden hebben mij deze opmerking gemaakt en collega De Roo heeft mij daarover een brief geschreven.

Minister R. De Wulf : Mijnheer Laverge, ik herinner mij niet meer duidelijk in welke bewoordingen deze afspraak werd gemaakt. Ik herhaal dat ik steeds ter beschikking ben van de Commissie om verdere uitleg te verschaffen. De uitbreiding van de Weer-Werkactie is een politiek feit. De manier waarop de uitvoering wordt verijnd is nog altijd voor bespreking vatbaar.

De Voorzitter : Dames en heren, mag ik de leden van de Vergadering vragen dat wanneer zij het woord wensen te nemen in een interpellatie, zij zich bij voorbaat dienen in te schrijven.

Door de heer Laverge werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie van aanbeveling ingediend. Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld.

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende openbare vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

— **De heer H. Suykerbuyk, Ondervoorzitter treedt als Voorzitter op.**

Interpellatie van de heer J. Laverge tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de stand van zaken betreffende de verdere afwerking van de A 17

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Laverge tot Minister Sauwens over de stand van

zaken betreffende de verdere afwerking van de A 17.

De heer Laverge heeft het woord.

De heer J. Laverge (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, mijn interpellatie zal zijn zoals het nog af te werken gedeelte van de A 17 : kort, maar noodzakelijk.

Reeds 8 jaar zijn verlopen sedert het gedeelte van de A 17 tot in Dottenijs werd afgewerkt. Vanaf dat ogenblik werd er veel gepraat, maar weinig gerealiseerd. Ik begrijp best dat zo een weg voor fietsers aantrekkelijk is. Ik kan echter niet goed aanvaarden dat deze 8 jaar durende stilte enkel aan u is toe te schrijven, mijnheer de Minister, die vandaag verantwoordelijk is. Het probleem blijft echter in al zijn scherpste gesteld.

Het probleem ligt vooral bij het tracé op het Werviks grondgebied. In dat verband werden veel opmerkingen geformuleerd. Dat vormt uiteraard één element, maar een discussie omtrent een bepaald tracé op een bepaald deel van het Vlaamse Gewest kan niet gekoppeld worden aan de problematiek van een autobaan die noodzakelijk is voor de economische ontwikkeling van de regio.

Mijnheer de Minister, u beschikt ter zake over informatie en wanneer ik spreek over economische ontwikkeling dan weet u welk verlies de niet-aansluiting van de A 17 op het andere net van de autowegen, vooral naar Kortrijk en het hinterland teweegbrengt. Het is immers zo dat Zeebrugge noodzaak heeft aan een snelle verbinding met Wallonië en met Noord-Frankrijk. Deze kostprijs wordt geraamd op 250 à 300 miljoen op jaarbasis. Ik heb het hier niet over de kostprijs van de infrastructuur ; daarover werd u trouwens reeds geïnterpelleerd. De kostprijs van de investering en van het negatief economisch effect moet daar echter nog worden aan toegevoegd.

Bovendien, mijnheer de Minister, bent u verantwoordelijk voor het verkeer en voor de veiligheid. Aangezien deze weg niet kan worden gebruikt, gebeurt het verkeer in de richting van Wallonië en Noord-

Laverge

Frankrijk via de Rijksweg Kortrijk-Doornik, met alle gevolgen van dien, zoals overbelasting, onderhoudskosten, veiligheid enzovoort. Men rijdt er permanent door woonkernen met alle risico's van dien. Ik kan onmogelijk alle ongevallen en alle slachtoffers opsommen. Voor deze problematiek draagt u de verantwoordelijkheid.

Graag zouden wij vernemen hoe ver de zaken nu staan en hoe de evolutie verloopt. Ik wens u enkele concrete vragen te stellen. Eerst en vooral, welke is de huidige stand in verband met het overleg ? Een jaar geleden zei u dat u daaromtrent met uw Waalse collega gesprekken zou voeren. Hoe ver staan die gesprekken ? Wat is de visie van de Gemeenschapsminister over dit aanslepend dossier ? Wat is de reden van het getalm inzake de niet-afwerking ? Welke zijn uiteindelijk de echte motieven ? Ik zou het spijtig vinden dat partij-politiek motieven aan de basis hiervan, zouden liggen. Welke initiatieven heeft u reeds ondernomen om daarvoor een oplossing te vinden ? Mijnheer de Minister, de belangrijkste vraag is welke timing u voorziet om het probleem van die 2,5 kilometer op te lossen ? Dit probleem is volgens mij minimaal, maar voor de regio en het hele Westvlaamse economische leven helemaal niet zo onbelangrijk. Ik verwacht op deze vragen een concreet, zakelijk en geëngageerd antwoord. (**Applaus bij de PVV**)

De Voorzitter : De heer Olivier heeft het woord.

De heer M. Olivier (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, de afwerking van de A 17 tussen Doornik en Zeebrugge, is een probleem dat ons reeds verscheidene jaren bezighoudt. Door een communautair steekspel en een voortdurende koppeling van zaken, die eigenlijk niets met elkaar te maken hebben, komt men niet tot een oplossing.

De kern van het probleem is en blijft de ongelukkige koppeling van de realisatie van circa 2 kilometer autoweg

A 17 op Waals grondgebied aan de realisatie van de Rijksweg 746, de zogenaamde weg Dottenijs-Armentières of Pecq-Armentières.

Deze laatste weg zou de realisatie zijn van een droom van Franstalige Komenaars om, via Vlaanderen, een rechtstreekse verbinding te hebben met Wallonië.

Over het tracé van Rijksweg 746 discussieert men nu reeds meer dan 20 jaar. Ik beschik over een kaart waar verscheidene tracés op ingetekend zijn. Eerst en vooral is er het tracé van de periode 1969-1972, vervolgens zijn er tracés van begin 1973, einde 1973, 1974, 1975, 1979.

In 1980 begint de ellende door de weg nummer 746 te koppelen aan het voortbestaan van de Vlaamse school in Komen.

Op 22 juni 1983 beslist de Vlaamse Executieve het Gewestplan Ieper-Perpinge gedeeltelijk te herzien. Met deze beslissing werd de aanleg van de Rijksweg 746 op het grondgebied van Wervik in vraag gesteld.

Een nieuw aangepast ontwerp, met weglating van de Rijksweg 746 op grondgebied van Wervik werd door de Vlaamse Executieve op 31 oktober 1984 goedgekeurd en verscheen in het Belgisch Staatsblad op 11 april 1985.

Op haar beurt heeft de Waalse Executieve op 6 juli 1983 besloten de dossiers betreffende de Rijksweg 746 te binden aan de realisatie van de A 17 en de bouwvergunning van de A 17 op het grondgebied van Moeskroen, tussen de Rijksweg 746 en de Vlaamse regio, voorlopig te weigeren en het probleem aan het Overlegcomité voor te leggen.

Op 26 april 1985 werd de Gouverneur van West-Vlaanderen uitgenodigd de procedure van het openbaar onderzoek te starten, met inbegrip van de aankondiging van dit openbaar onderzoek. Het onderzoek had plaats van 27 februari 1985 tot 24 september 1985. Er werden verschillende bezwaren ingediend. In haar vergadering van 28 februari 1986 heeft de Regionale Commissie voor Advies van West-Vlaanderen zich met 13

stemmen tegen 2 uitgesproken tegen de wijziging van het oorspronkelijk, bij koninklijk besluit goedgekeurde gewestplan. Dit betekent dat zij zich heeft uitgesproken vóór het behoud van de reservatiestreek. De Regionale Commissie stuurde deze beslissing op 28 april 1986 naar de Gouverneur van West-Vlaanderen, die haar op 7 mei 1986 naar de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening heeft gezonden. Op 25 februari 1987 besliste de Vlaamse Executieve de beslissing van de Streekcommissie te volgen en het oorspronkelijk tracé te behouden. Tot zover een brok geschiedenis, dat het ons mogelijk maakt het probleem te situeren.

Sindsdien is er heel wat gebeurd. Onder druk van verscheidene instanties, zowel Vlaamse als Waalse, werden vele alternatieven uitgewerkt, parlementaire vragen gesteld en zijdelingse contacten gelegd.

Zo was er onder meer het voorstel van het Stadsbestuur van Kortrijk om, met aanpassingswerken aan de Roncevaalstraat te Kortrijk, de Rijksweg 71 met de A 17 te verbinden. Voor dit voorstel liep echter niemand warm. Uit uw antwoord op een parlementaire vraag van collega Cuyvers kunnen wij afleiden dat ook u, mijnheer de Minister, er niet veel voor voelt, en terecht. Enkele burgemeesters hadden een voorstel om het dossier te deblokken. Men sprak in de regionale pers over het zogenaamde akkoord van Spiere-Helkijn. Dit initiatief had echter tot gevolg dat het dossier rotsvast kwam te zitten. Gelukkig hebben wij in Kortrijk een overlegplatform van mandatarissen van Kamer, Senaat en Provincie. Dit overlegplatform heeft zich over de zaak gebogen en had een onderhoud met de Minister. De Minister beloofde daarbij om binnen zijn mogelijkheden contact te leggen met zijn collega van het anderstalige landsdeel. Mijnheer de Minister, wij zijn er u dankbaar voor dat u op deze manier, zonder veel publiciteit en via een bescheiden diplomatie een oplossing nastreeft.

Intussen vernemen wij dat aan nieuwe alternatieven wordt gedacht. Ik denk echter dat wij nooit tot een op-

Olivier

lossing kunnen komen. Elk nieuw voorstel zal zoveel obstructie veroorzaken, dat al uw pogingen teniet worden gedaan, omdat er weer andere belangen in het spel zijn.

Mijns inziens bestaat er slechts één oplossing : het bestaande tracé behouden. Men heeft zo moeizaam, via een lange procedure, getracht dit tracé vast te leggen. Dit dossier is in feite een dossier geworden. Men moet de situatie en de standpunten van de betrokkenen kunnen begrijpen en er een afdoende oplossing voor vinden. Maar er is naast sociale particuliere belangen, ook het algemeen belang. Zo is er eveneens het belangrijke dossier van de ontsluiting van het industrieterrein van Menen.

Ik wens te herhalen wat ik hier op 2 april 1987 — weldra drie jaar geleden — heb gezegd. Mijn tussenkomst is nog altijd in overeenstemming met wat in de ganse streek leeft. De afwerking van de A 17 is op sociaal, economisch, ecologisch en verkeers-technisch vlak, een must.

Het niet gebruikte gedeelte heeft reeds meer dan 1 miljard gekost : 30 miljoen voor onteigeningen, 780 miljoen voor bouwkosten en 670 miljoen aan ongebruikte rentelasten, dit alles zonder economisch nut.

Wij moeten blijven ijveren om de problematiek van de afwerking van de A 17 te ontkoppelen van de realisatie van de Rijksweg 746. Iedereen weet dat dit een waanzinnige koppeling is. Tevens moeten wij het probleem realistisch en zakelijk durven aanpakken en trachten los te komen van elke emotie. Ik meen dat van verschillende kanten signalen worden uitgestuurd om dit dossier ietwat te ontladen.

Ik doe een oproep tot de collega's en tot andere instanties om zich te onthouden van publieke verklaringen. Het streven naar persoonlijk succes in een dergelijk dossier dient de zaak niet. Dit alles is soms goed bedoeld, maar kan alleen de gemoederen ophitsen en degenen die het uiteindelijk moeten waarmaken in een zeer moeilijke situatie brengen.

Er werd lang genoeg getalmd ; eenieder moet zijn verantwoordelijkheid opnemen. Mijnheer de Minister, collega's, laat ons hopen dat dit dossier voor de laatste keer op de tribune van de Vlaamse Raad ter sprake is gekomen. De realisatie van de A 17 zal tot gevolg hebben dat het aantal ongevallen en kansen op ongevallen op de bestaande Rijksweg 71 zal dalen. Daar zal de ganse bevolking van Zuidwest-Vlaanderen wel bij varen.

Mijnheer de Minister, wij hopen dat u uw diplomatieke gaven zal blijven aanwenden en dat u op de ingeslagen weg zal verder gaan om tot een oplossing te komen.

De Voorzitter : De heer Capoen heeft het woord.

De heer M. Capoen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, na de interpellatie van de heer Laverge en na de historiek, gemaakt door de Voorzitter van ons Overlegcomité en de aangehaalde problematiek van de A 17 en van de weg Pecq-Armentières, kan ik zeer bondig zijn.

De blokkade van de A 17 is enkel bedoeld om de aanleg van Pecq-Armentières af te dwingen. Deze blokkade wordt gebruikt als veto. Wij kunnen dit uiteraard niet aanvaarden, omdat wij niet kunnen of niet willen opdraaien voor een onrechtmatige Waalse eis. Wij willen evenmin dat er op Vlaamse grond wegen worden aangelegd die in feite een compensatie zijn voor iets dat niet moet worden gecompenseerd.

Wij pleiten voor het doortrekken van de A 17 omdat dit zeer belangrijk is voor Vlaanderen en voor de Europese functie van de Kortrijkse regio en van gans West-Vlaanderen. Dit doortrekken moet worden los gekoppeld van de wegeaanleg in Vlaanderen. Wij vragen een oplossing voor de verkeers- en vervoerproblemen in de streek van Wervik-Menen. Zoals de heer Olivier het heeft geschetst zijn zij reëel. Wij pleiten voor een oplossing van deze problemen in functie van de noden ter plaatse.

Met andere woorden, de Vlaamse Minister bevoegd voor Openbare Werken, gebruikt zijn kredieten om

de verkeers- en vervoerproblemen in de Kortrijkse regio op te lossen en hij probeert, zoals de heer Olivier heeft gesuggereerd, door de voorgestelde oplossingen en wat diplomatieke handigheden, zijn Waalse collega ervan te overtuigen dat men zo niet verder kan gaan. Inderdaad, men moet de belangen van eenieder respecteren. Wanneer men een redelijke oplossing voorstelt voor de problemen die rijzen rond Wervik en Menen, onder meer wat betreft het industrieterrein en de verbinding van Wervik met de A 19, dan moet onze Waalse collega ervan kunnen worden overtuigd dat de A 17 onmiddellijk moet worden opengesteld, dit in het belang van iedereen.

De Voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister J. Sauwens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, op dit ogenblik zijn er twee trajecten voor de verkeersafwikkeling op het vak Doornik-Brugge en omgekeerd. Ten eerste, veel verkeer gaat van de A 17 over op de A 14 of E 17 tot Rekkem om dan via de N 58, met 2 maal 2 rijstroken, te Dottenijs terug de A 17 te vervoegeen richting Doornik, of omgekeerd. Ten tweede, het overige verkeer, komende van de A 17 of A 19, rijdt, via de R 8 rond Kortrijk, naar de A 14 en neemt ter hoogte van de Hallen te Kortrijk de N 50 naar Doornik.

De enige mogelijk aanvaardbare oplossing uit economisch, sociaal, verkeers-technisch en ecologisch standpunt om het bestaande maar ongebruikte stuk autosnelweg van de A 17 toch te kunnen gebruiken en dus een vlotte verbinding van en naar Doornik te realiseren, is de aanleg van het ontbrekend vak van de A 17 op het grondgebied van Henegouwen.

Het is de Waalse Executieve die daarover beslist. Die aanleg werd afhankelijk gesteld van een verbinding van de N 58 tussen de grens met Henegouwen en de A 19.

Conform de Regeringsverklaring wordt echter voorrang gegeven aan de modernisering en het onderhoud van bestaande wegen eerder dan aan

Sauwens

aanleg van nieuwe. Nieuwe wegen moeten verantwoord worden.

Ik heb gevraagd om een ontwerp voor te leggen van een veilige herinrichting van de N 303, assen Wervik en Westrozebeke, die aansluit op de A 19 te Zonnebeke.

Ik heb tevens opdracht gegeven aan mijn administratie om een verkeers-technische en verkeerseconomische studie te maken van de westelijke ring rond Menen met aansluiting op de A 19 en van de N 58 tussen de grens met Henegouwen en de westelijke ring rond Menen. Thans rijdt immers heelwat verkeer langs de grenspost te Komen naar Frankrijk omdat Rekkem overbelast is. Wellicht zal dat tegen eind 1992 verminderen.

Mijnheer de Voorzitter, op basis van de gegevens die ik van mijn administratie zal ontvangen zal ik met mijn Waalse collega verder overleggen.

Tot besluit kan ik stellen dat over de noodzaak van het ontbrekende vak van de A 17 in de Provincie Henegouwen, wat mij betreft, geen twijfel bestaat, maar dit impliceert niet de noodzaak om ook op Vlaams grondgebied nieuwe wegen aan te leggen. Aansluiten op een bestaande gemoderniseerde weg kan wellicht volstaan.

Ik heb de grootste waardering voor de wijze waarop dit feit hier opnieuw aan de orde is gesteld en benaderd. Ik vraag begrip voor het feit dat ik op het ogenblik niet meer kan zeggen. Het is een delicate materie. De streek zelf, maar ook voor Europa, waar men een economische boom kent die grote eisen stelt aan de omgeving, vooral inzake de enorme verkeerstoename, heeft er alle belang bij dat men dit dossier als een maatschappelijk probleem behandelt.

Inzake de nieuwe Belgische federale structuren, maar ook met het oog op Europa 1992 moet er sprake zijn van een constructief federalisme. De verschillende volksgemeenschappen en de regio's mogen zich niet in een zelfbestuur opsplitsen, maar moeten duidelijk naar elkaar toegroeien. Dit is

zeker van toepassing in de infrastructuursector, waar grensoverschrijdende wegen nodig zijn om het nieuwe Europa te bouwen.

Vóór de zomervakantie zal ik met het Overlegplatform — de unieke samenwerking over alle partijpolitieke grenzen heen die in de streek van Kortrijk en Ieper is gegroeid om een aantal problemen uit de polemiek-sfeer te halen — in de loop van de maand juni contact opnemen om de stand van zaken van dit dossier, dat voor West-Vlaanderen en Vlaanderen in het algemeen belangrijk is, te kunnen meedelen.

Ik hoef u niet te verhelen dat de gesprekken op het ogenblik niet gemakkelijk verlopen. Ik hoop echter dat de gesprekken aan elkaar kunnen worden getoetst en de inzichten op elkaar kunnen worden afgestemd.

De Voorzitter : De heer Laverge heeft het woord.

De heer J. Laverge : Mijnheer de Minister, u zou het volgende kunnen doen om eventueel een ontkoppelingseffect te bereiken. Naar verluidt — en u hebt daarop allusie gemaakt — werd destijds toegezegd dat die weg er zou komen als compensatie voor het Komense schooltje. Als dit waar is, dan wordt het inderdaad een zeer moeilijk proces omdat dan van Vlaamse zijde een zogenaamde belofte niet zou worden gehonoreerd tegenover een toegeving van de Walen. Als dat historisch feit juist is, wordt het inderdaad zeer moeilijk. Naar onze mening was er een overeenkomst en aan het Vlaamse volk wordt alleen gevraagd die verplichting te honoreren. De vraag blijft echter of dit een vaststaand feit is.

Wanneer onze Waalse collega's hun stelling handhaven, zitten wij muurvast met de kleine verbinding tot in Kortrijk. Van de reeds bestaande autoweg is er van Kortrijk tot Dottenijs 2,5 km weg geblokkeerd en als die blokkade is verbonden aan een engagement, zal het zeer moeilijk zijn om dit te ontkoppelen.

De Voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister J. Sauwens : Mijnheer de

Voorzitter, naar de afspraken die destijds werden gemaakt.. .

De heer J. Laverge : 25 jaar geleden !

Minister J. Sauwens : . . . kan ik niet refereren. Ik heb er zelfs geen kennis van. Ik kan alleen zeggen dat vanuit het Departement Openbare Werken deze belofte niet werd gedaan.

Dit dossier sleept aan sinds het jaar 1960, een historisch treffen beschreven door collega Olivier. Door de toename van de verkeersdruk en ook omwille van het economisch belang voor Henegouwen wordt van Waalse zijde aangedrongen om deze ontbrekende link te realiseren. Dit is belangrijk. Mobiliteit speelt niet in één richting maar in meerdere richtingen en zeker op deze plek, in het hart van Europa, meen ik dat dit een positief gegeven is.

Ik meen dat wij er als Vlaamse Gemeenschap alle belang bij hebben om dit dossier niet in een sfeer van betweterij te behandelen ten opzichte van het Waalse Gewest. De interpellaties van vandaag hebben daartoe ook geen aanleiding gegeven. De koppeling van deze twee zaken die met elkaar niets te maken hebben, lijkt mij niet gezond. Ik ben echter wel bereid rekening te houden met alle elementen die thans voorhanden zijn.

De Voorzitter : De heer Laverge heeft het woord.

De heer J. Laverge : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, wat mij bekommerd is het feit dat de zogezegde spookweg Pecq-Armentières wordt uitgebouwd. U weet waarschijnlijk ook dat onlangs het Waalse Gewest een akkoord heeft bereikt met Frankrijk om gezamenlijk een belangrijke brug, die deel uitmaakt van de weg, aan te besteden en te laten uitvoeren voor een bedrag van 150 miljoen. Wanneer men van Waalse zijde deze weg uiteindelijk aan het afwerken is, gaat men plots komen tot een enclave, een verbindingstukje, dat niet zou vervolledigd worden. Hoe gaan wij uit deze patsituatie geraken zonder aan Vlaamse zijde een bepaalde toegeving te doen ? Ik denk dat, alle diplomatie

Laverge

ten spijt, het waarschijnlijk op een nefaste situatie zal uitdraaien. Er zal een oplossing moeten worden gezocht waarbij door beide partijen toegevingen moeten worden gedaan. Er zal inderdaad een oplossing moeten worden gevonden aangezien beide partijen de bestaande weg verder willen aansluiten.

De Voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister J. Sauwens : Mijnheer de Voorzitter, de elementen die hier naar voren werden gebracht zijn mij bekend. Zij vergemakkelijken het dossier niet.

Ik herhaal wat ik daarstraks heb gesteld, namelijk dat de verkeersstudies die ik heb gevraagd, enerzijds betreffende de verbinding noordwaarts van de bestaande Rijksweg van Wervik en anderzijds betreffende de ring rond Menen — waaromtrent een zeer duidelijke vraag bestaat, zowel op lokaal als op interregionaal vlak — de volledige regio opnieuw in kaart zullen brengen, met aanduiding van de verkeersstromen en de vraag in hoeverre zulke investering, zoals thans door het Vlaamse Gewest wordt gevraagd, verantwoord is. Deze studies moeten ons voldoende gegevens brengen om naar de ultieme fase van onderhandelingen te gaan. Ik meen dat wij daar niet te lang mogen mee wachten.

Motie van aanbeveling

De Voorzitter : Door de heren Kempinaire en Mahieu werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie van aanbeveling ingediend. Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld.

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende openbare vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen morgen om 10 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

— De vergadering wordt gesloten om 19.15 uur.

VERZOEKSCHRIFTEN (Regl. art. 81)

Besluiten

- Commissie voor de Algemene Zaken, het Reglement en de Verzoekschriften
- Verzoekschrift van 26 januari 1989 van mevrouw A. Hofmans betreffende de huisvesting voor gehandicapten - 4 (1988-1989).

Overgezonden aan de Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting.

- Verzoekschrift van 21 maart 1989 van mevrouw Reyskens-Pluym betreffende bezoekrecht voor geestelijk gehandicapte - 6 (1988-1989).

Overgezonden aan de Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin.

- Verzoekschrift van 5 april 1989 van mevrouw Bolle-Vanhoutte

betreffende ontoereikend inkomen ten opzichte van schuldenlast - 7 (1988-1989).

Overgezonden aan de Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin.

- Verzoekschrift van 4 juli 1989 van de Vereniging van Diensthoofden voor Veiligheid en Hygiëne van België betreffende organisatie en werking van de Diensten voor Veiligheid en Gezondheid in het Onderwijs - 9 (1988-1989).

Overgezonden aan de Gemeenschapsminister van Onderwijs.

- Verzoekschrift van 25 oktober 1989 van de heer T. Dejonghe namens de Werkgroep Morkhoven betreffende opsluiting van kinderen in isoleercellen - 1 (1989-1990).

Zonder gevolg.

- Verzoekschrift van 27 oktober 1989 van de heer W. Lavent betreffende opsluiting van kinderen in isoleercellen - 2 (1989-1990).

Zonder gevolg.

- Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

- Verzoekschrift van 5 juni 1989 van de heer J. Goeminne namens de Vrije Yachtclub Antwerpen + SWS + AYC betreffende de vervuiling van het Loebroekdok te Antwerpen - 8 (1988-1989).

Overgezonden aan de Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting.